

БУРА ОКО ХИПОДРОМА

Мало коња, много интереса

ПРИВАТНИ ИЗВРШИТЕЉИ
СТУПАЈУ НА СЦЕНУ

Покер од четири даме
против дужника

СТРАНА 8

ПОВОДОМ ШОКАНТНОГ
СЛУЧАЈА У КАМЕНИЦИ

Сви заказали - нико
крив

СТРАНА 9

СПОРОВИ ЗБОГ
ТВ ПРЕПЛАТЕ

Ко је платио - платио,
ко није...

СТРАНА 12

ПОВОДОМ ИЗЛОЖБЕ АНЕ
ПЕТРОВИЋ НА ЗЛАТИБОРУ

Једино ме љубав
инспирише

СТРАНА 20

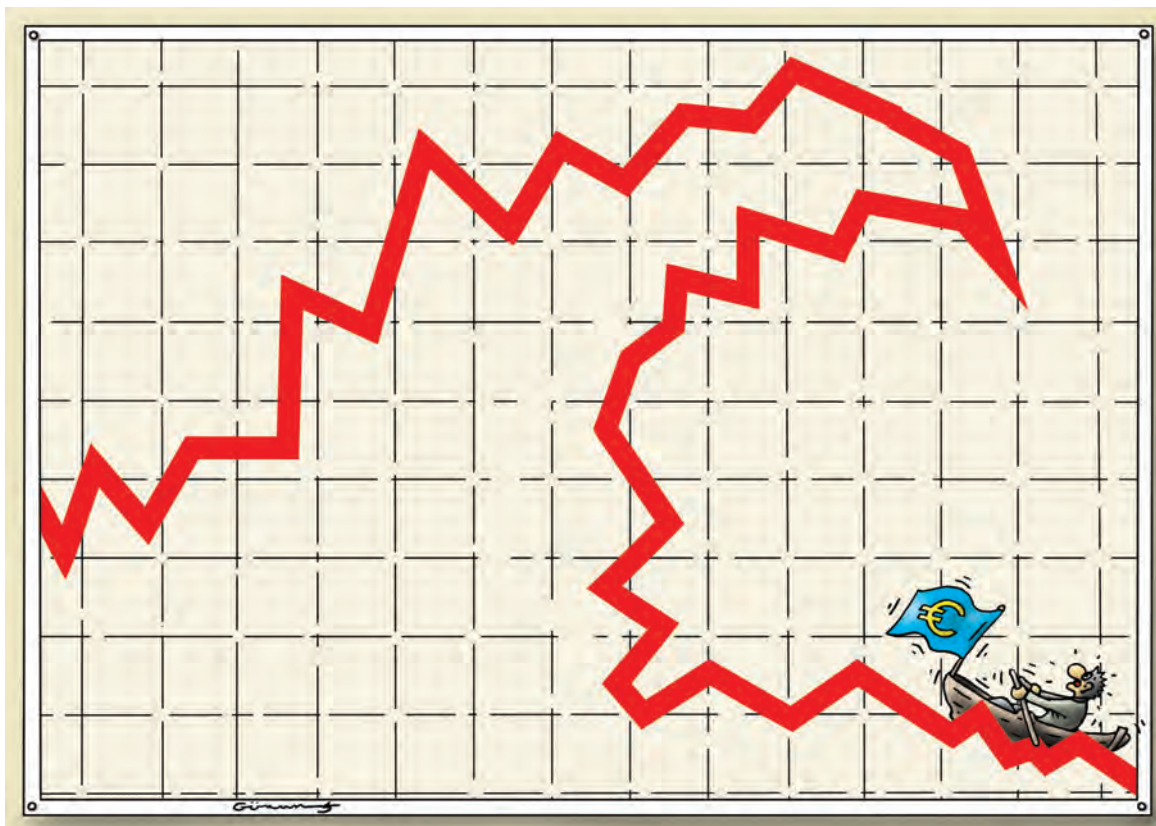
OLYMPIC TRAVEL
034/33 57 37
www.olympic.rs
НИТ ПОНУДА
HOTEL ALEKSANDAR
VRNJAČKA BANJA
SHORT WEEK -
DVA DANA GRATIS

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
БАНАТСКО ДВОРИШТЕ - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА
ВК
КРАГУЈЕВАЦ
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući
Refilm
Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 64

WH
WOBY HAUS
Dobrodošli majstori!
Корацичка 1, Kragujevac
034/356-722

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

То не бива

Пише Драган Рајчић

Не знам да ли је у некој литератури дефинисана разлика између сплачина и помија, али ако није ја ћу на крају овог текста да је објасним. Али, да бих дошао до тог разјашњења, морам најпре да загњурим у овај брлог који је постао природни амбијент за све актере наше политичке сцене.

Дакле, ево мене у тој каљузи где гњурим на удах. Тренутни рекорд ми је три секунде испод површине. Након тога морам да изроним јер смрад постаје неподношљив. Можда поправим резултат ако ми се у нос угради неки филтер за неутрализацију фекалних аромата.

Но, шта видим у брлогу? Ствар је толико замућена да не видим ништа, али могу да напишам свашта! Ево ми, на пример, наше нове владе. Курта и Мурта се скрбили, па весело грокћу. Шта их је сад ујединило кад су се до јуче међусобно апсили и гадили, то ни не назирем, али да се претпостави да је у питању Виши Интерес, јадна му мајка! Такве моралне громаде само је он и могао да удружи јер је њима Србија била највише на срцу и онда када су је гурали у ратове, тиранију и хиперинфлацију и онда када су њеним грађанима обећавали акције од 1000 евра, а за собом остављали афере са 1000 пута већим цифрама.

Роним поново, а брлог пребукиран. Ту је и власт и опозиција, мањкају, рекао бих, само они који из њега ставрно могу да нас изваде. Све измешано, изукрштано, или преврнуто наопачки. И све можеш лепо да напишаш, али ништа више не можеш да ухватиш ни за главу ни за реп.

Динкић до Вучића, као нокат и месо. Ако их је Бог овако спојио, онда је изгледа и он у озбиљној кризи. Могуће је, међутим, да је у току саставања ове владе Бог узео годишњи одмор, а да је то искористио ђаво тако што је у тај креативни процес умешао своје прсте.

У брлогу је све дозвољено, само је забрањено у њега уносити било какав морал. Свако може са сваким, ништа није како јесте. Оно у шта су се брлогари клели јуче треба заборавити што пре, да бисмо лакше попамтили оно у шта се куну данас.

Ево ми неуништивог Расима. Ногица се као никад. Јебеш владу која њега нема! Ишао код Бориса да га пита за савет, а кад га је добио, поступио по свом ђефу.

Ногица се и Борис, али касно. После трговања, нема кајања. Руку на срце, ако му не стигне нека казна и за ону еколошку катастрофу коју је изазвао у брлогу када је пре четири године опрао Дачића, још је и добро прошао.

Хм, ко је овај у дугачким гамама? А, деда Мићун! Њега су развлашћене демократе сад истуриле у први план да им као шеф посланичке групе поврати рејтинг. Уздају се у његову енергију и искуство, а њему године не сметају јер је, очигледно, и сам заборавио колико их има. Да му је то у памети, већ би казао: „Лаку ноћ свима!“

Ево и наших локалних челника. Пливају и они у свим правцима и свим стилевима. Ономад су их душмани из напредњачких редова овде облачили у букагије, а од данас су то њихови добри и драги коалициони партнери у републичком парламенту. Не знам да ли неко од њих може да објасни такав епилог, али мислим да би сви они који су следили Млађана Динкића и у овој бестидној трговини са напредњацима требало да имају бенефицирани стаж. Тако нешто једноставно није било здраво за човека, макар он био и политичар!

И, да објасним назначену разлику: сплачине су оно што данас имамо у свакој странци понаособ. Лажни лидери-месијанци, лажна обећања, лажни програми, трговина, куповина, прелетање, лични интереси...

А кад измешаш све странке и то укрстиш са изборном вољом народа, па им потом даш да састављају владу, ето ти и помија. Добро, можда сам ја овде нешто и побркао, али гарантујем да нећеш добити питу јер она од тога не бива!

АНКЕТА ШТА ОЧЕКУЈЕТЕ ОД НОВЕ ВЛАДЕ?

М. Игњашовић

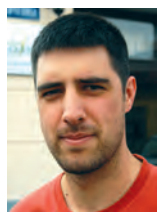
Славица Симић,
адвокат:
- Имам резерву,
али треба им дати
сто дана.

**Владимир
Ђирић,**
аутомеханичар:
- Треба да им се
пружи шанса за
деловање.

**Мирослав
Дамњановић,**
оружар:
- Дошла је права
влада, на муци
познају се јунаци.

**Милан
Турањанин,**
дипломирани
економиста:
- Очекујем
бољитак, требало
би да се уозбиље!

Наташа Магаш,
трговински
техничар:
- Не очекујем
ништа
сензиционално.

**Бојан
Јанићијевић,**
бравар:
- Биће ова Влада
много боља него
претходна!

**Милосав
Стевановић,**
пензионер:
- Сигурно ће бити
боља од
претходне.

**Снежана
Виторовић,**
приватник:
- Претходна је
много заглибила,
биће им тешко да
извуку привреду
из блата.

**Јасминка
Војиновић,** дипл.
правник:
- Очекујем „бољи
живот“.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
печива

Све врсте хлеба и печива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 5

prozori sa imenom
i prezimenom

Nije sve u profilu ...
ima nešto i u staklu

suncemarinkovic.com 034/ 330 870

Лекарске екипе већ 15 дана најмање два пута дневно указују помоћ инвалидима „Шумадије ДЕС“, који у холу Управне зграде штрајкују глађу. Штрајк су започела четири инвалида, да би им се већ другог дана придружило двадесетак колега. Са погоршањем здравственог стања број штрајкача се полако смањивао, да би петнаестог дана остало њих девет. Штрајкачи захтевају исплату осам заосталих плата и тврде да ће тек када сав новац који им се дугује буде исплаћен почети да узимају храну. Већина запослених обуставила је рад у понедељак, дајући подршку колегама у штрајку глађу.

Да је здравствено стање штрајкача озбиљно угрожено показује и то што су поједини медицинску помоћ морали да добију у Ургентном центру. О упорности да остваре своје захтеве говори и чињеница да се већина њих по повратку из болнице поново прикључила колегама у штрајку.

Председник Штрајкачког одбора Славиша Станојевић, и сам тежак инвалид, каже да од захтева за исплату осам заосталих плата неће одустати.

Почећемо да узимамо храну тек када нам све паре буду исплаћене. Ако се то не деси из предузећа могу само да нам однесу у мртвачким сандуцима. Нико нам се од надлежних државних органа није обратио, нити дошао да нас обиђе и понуди неко решење. Захвални смо људима из градске управе и градоначелнику што су нас обилазили и што су нам, иако нису били дужни, као помоћ исплатили по 5.000 динара. Према информацијама које ја имам држава нам овога тренутка ништа није дужна. Сви се ми у предузећу питамо, ако је то тако, а највероватније да јесте, где су онда паре за пет и по плата. Неко од бивших директора, није моје да нагађам ко, крив је за ову ситуацију у предузећу. То треба да преспитају неки други органи, каже

ТРЕЋА НЕДЕЉА ШТРАЈКА ГЛАЂУ У „ШУМАДИЈИ ДЕС“

Без излаза

Захтев штрајкача да се свим запосленима одједном исплати дуг од осам плата, који је настајао годинама, тешко је остварљив, па се излаз из ове мучне ситуације још не назире, док су им животи све више угрожени

Станојевић.

Иначе, према рачуници коју су, на основу података из „Шумадије ДЕС“, направили у Синдикату металаца Крагујевца, запосленима у овој фирми на име неисплаћених плата и доприноса укупно се дугује 29 милиона динара.

Угрожена права инвалида

У „Шумадији ДЕС“ запослено је 85 радника, од којих је 50 инвалида са посебним потребама. Штрајкаче глађу у два наврата обилазио је и заменик републичког заштитника грађана Горан Башић. Он је приликом друге посете рекао да је од надлежних државних органа затражио да се хитно утврди стање у том предузећу.

Чињеница је да радницима није уплаћено осам зарада и потребно је да се предузму све мере како би им се то што пре надокнадило. Заштитник грађана затражио је од Министарства економије да обезбеди део плата за раднике са инвалидитетом и да утврди како је дошло до тога да од 2010. године у „Шумадији ДЕС“ зараде нису редовно исплаћиване, рекао је Башић, апелујући да група особа са посебним потребама прекине штрајк глађу.

У Синдикату металаца Крагујевца кажу да су самим тим што им фирма дугује плате права особа са инвалидитетом апсолутно угрожена.

И ми смо инсистирали да инвалиди одмах прекину штрајк глађу, јер тиме директно угрожавају своје здравље. Рекли смо им да постоје и други начини синдикал-

не борбе, али нису послушали. Не знам шта је заменик републичког заштитника грађана пронашао у овој заштитној радионици, јер није оставио писани траг у фирми. Добро је што је затражио да се утврди стање у предузећу, јер по мени има доста тога што би могло да исплива на површину. Мислим да добро треба прочешљати и рад бивших руководиоца и утврдити како је дошло до тога да новца за пет и по плата једноставно нема. Имам утисак да неко свесно манипулише особама са инвалидитетом, јер се, према мом сазнању, полако обезбеђују неки послови, али сада када је већина радника у штрајку или тихом бојкоту, велико је питање да ли ће фирма моћи да испуни преузете обавезе према до-

ма среће, јер су запослени већи део времена од његовог доласка у штрајку.

Када сам ступио на дужност директора знао сам да је ситуација у ДЕС-у веома лоша, али нисам знао колико. Да сам знао да је овако црно и да су толико нарушени међуљудски односи вероватно не бих ни улазио у ову причу. Не знам да ли је од понедељка на снази прави, легални штрајк или се ради о бојкоту, али знам да то ову фирму води у пропаст. Почели смо да уговарамо нове послове, од неких партнера смо добили и аванс за набавку репроматеријала, али то што већина запослених одбија да ради апсолутно доводи у питање испуњење уговорених обавеза, а пре свега рокова, објашњава Брадић, додајући да све више времена троши на смиривању стања у предузећу, решавању приватних размирица радника...

„Шумадија ДЕС“ добила је посао цинковања од „Заставе инпро“,

маћим и страним пословним партнерима, каже председник Синдиката металаца Крагујевца Горан Башић.

Штрајк као омча око врата

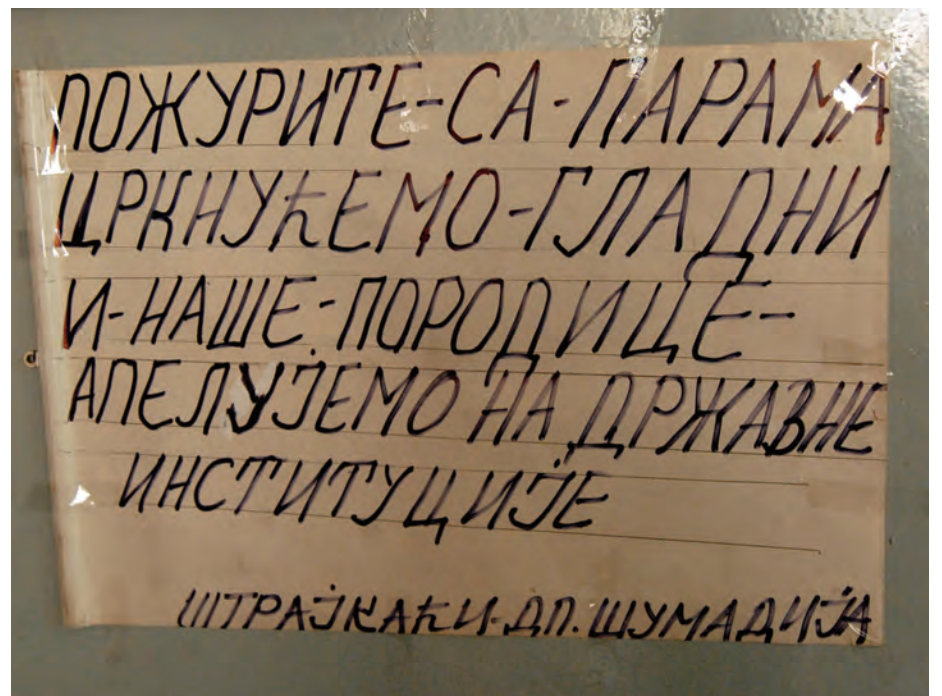
Нови директор Верољуб Брадић, који је пре скоро месец дана заменио Радета Јовановића, након што је овај под притиском радника поднео оставку, баш не-

која је уплатила аванс за куповину материјала, а у изледу је и посао за једну немачку фирму. ДЕС би за ту фирму, ако одговори стандардима квалитета и освоји производњу, требало да направи 2.500 металних столица, а потом и већи број столова. У току су преговори са Ливницом из Тополе око добијања нових уговора, а јављају се и неке друге фирме из Крагујевца и околине које су спремне да помогну и ДЕС-у понуде посао.

Држава је на рачун „Шумадије

НЕ ОДУСТАЈЕМО ОД ЗАХТЕВА: СЛАВИША СТАНОЈЕВИЋ

ЈЕДНА ОД ПИСАНИХ ПОРУКА ШТРАЈКАЧА

НОВА ВЛАСТ, НОВО КАДРОВАЊЕ У ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И УСТАНОВАМА

Демократе виђене за Ивањицу

У предузећима под државном контролом, којих у Крагујевцу има двадесетак, озбиљно су уздрмане фотеле руководећих људи, јер нова подела власти у државном врху, значи и другачију расподелу функција у јавном сектору. Није тајна да ће први на удару бити кадрови Демократске странке и очигледне су намере, посебно напредњака, да покосе политичке противнике

Пише Гордана Божић

Један од првих послова нове владе социјалиста и напредњака биће, између осталог, смена кадрова који држе важне функције на разним нивоима власти, али и у јавним предузећима и установама. Процењује се да би „сеча“ партијских кадрова могла почети чим влада профункционише. Судећи по изјавама новог министра економије, који је и пре званичног преузимања функције већ најавио смену директора Пореске управе и филијала, неће се дуго чекати.

У предузећима под државном контролом, којих у Крагујевцу има двадесетак озбиљно су уздрмане фотеле руководећих људи, јер нова подела власти у државном врху, значи и другачију расподелу функција у јавном сектору.

Према неким проценама, више од две трећине директора и чланова управних и надзорних одбора у јавним предузећима има чланску карту неке од странака које су чиниле одлазећу владу. Иако многи иако још није истекао мандат, из СПС, СНС и УРС већ поручују да ће наредних месеци бити „прочешљани“ све директорске, као и позиције председника управних одбора.

Овим пословима бавиће се кадрова комисија владе, у коју ће бити делегирани нови министри. Биће то прилика да се види да ли ће промене ићи као што су странке обећавале, како би се професионализовао рад јавних предузећа и зауставило партијско кадровање, или

ће опет бити актуелна подела племена међу странкама.

Департизација или добар маркетинг

Лидери владајуће коалиције већ су најавили да ће доћи до великих промена у јавном сектору, али овага пута ће, тврде, то бити урађено професионално, у интересу грађана, а не партија. Међутим, поједини коалициони партнери, пре свих пупсовци, мисле да ће политичке странке, без обзира што су се обавезале на департизацију, наћи начин да запосле своје кадрове у јавним предузећима. То питање ће бити скинуто са дневног реда тек када јавна предузећа буду приватизована. До тада, сматрају, департизација је само маркетиншки добро одрађена прича.

На удару велике „чистке“ директора наћи ће се пре свих демократе, а да ће тако и бити потврдио лидер УРС-а Млађан Динкић, најављујући смену директора Пореске управе Крагујевчанина Драгутина Радосављевића, али и реизбор директора филијала, који ће, према његовим речима, будуће бити бирани

већ је у неку руку потврдио лидер УРС-а Млађан Динкић, најављујући смену директора Пореске управе Крагујевчанина Драгутина Радосављевића, али и реизбор директора филијала, који ће, према његовим речима, будуће бити бирани

ГЛАВНОГ ПОРЕЗНИКА ДРАГУТИНА РАДОСАВЉЕВИЋА ВЕЋ ЈЕ „НАНИШАНИО“ МЛАЂАН ДИНКИЋ

РАДМИЛА СИМИЋ И ОЛГА МИЛОЈЕВИЋ, ДИРЕКТОРКЕ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ – РЕГИОНАЛНЕ И КРАГУЈЕВАЧКЕ

Безбрижни социјалисти и урсовци

Кадрови странака које су до сада биле на власти, а то су СПС и УРС, остаће практично заштићени у јавним предузећима и установама. Међу онима који не би требало да брину за своје фотеле су директорка Филијале Националне службе за запошљавање Љиљана Петровић (УРС), која обавља и функцију заменика директора НСЗ, затим највиши руководилац у Србијагасу у Крагујевцу Драган Марисављевић, као и начелник школске управе у Шумадијском управном округу Радојко Дамјановић (СПС).

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ И РАДОЈКО ДАМЈАНОВИЋ НИСУ УГРОЖЕНИ

ЗИМУС НИСУ НИ СЛУТИЛИ ШТА ДОНОСИ ЛЕТО: ДИРЕКТОРИ ДВА ФОНДА НЕБОЈША КРСТИЋ И ПРЕДРАГ ПЕТАКОВИЋ

на јавном конкурс. Иначе, Радосављевић је кадар Демократске странке, изабран на конкурс у јануару 2010. године, на петогодишњи мандат. Очекује се да ће београдску каријеру завршити и његов брат Александар Радосављевић, који је обављао функцију саветника министра за државну управу и локалну самоуправу.

Сходно Динкићевој најави очекује се и промена на кормилу у Регионалном пореском центру и филијали у Крагујевцу. На овој функцији су сада такође кадрови Демократске странке Радмила Симић и Олга Милојевић, којима колеге не оспоравају стручност.

Ипак, у овдашњој Пореској управи кажу да Динкић веома брзо реализује оно што најавио да се неће дуго чекати на разрешења, али да се тако нешто неће десити пре септембра.

По Закону о државним службеницима директорке могу бити распоређене на друга радна места без образложења, али ће, као и у другим ресорима, примати директорску плату у наредних шест месеци, а тек након истека тог рока може им бити умањена зарада.

Нико у овој институцији, бар за сада, још није спреман да лицитира нова имена која би могла заузети руководеће позиције. Од 126 запослених у крагујевачкој Пореској управи, 80 има факултетске дипломе, од којих 20 задовољава законске услове да се нађе на том месту. Проблем је што је међу њима мало припадника СНС, али их има из Г17, па се предвиђа да би они могли преко својих коалиционих партнера да заузму нове позиције.

На удару нових кадровских промена могли би се наћи и директори у Електрошумадији, такође, кадрови Демократске странке. Наиме, у овом јавном предузећу, од врха у Београду до испостава по градовима подела функција је направљена тако да су сви председници УО из СПС, као и министар у чијој ингеренцији је ЕПС, док су директори ДС.

Директор „Електрошумадије“ Иван Радовић, који је по струци магистар електротехничких наука каже да је оснивач овог предузећа влада Републике Србије и претпоставља да ће се кадровске промене у Влади и министарствима одразити и на нижим нивоима.

Сви смо професионалци у свом послу. Ја сам се запослио по конкурс, а директор Привредног друштва

„Центар“ именовано ме је на ову функцију и он ме може и разрешити. Дакле, ништа не зависи од мене, као ни претходних шест година, колико сам директор, каже Радовић, се за то време промениле три власти.

Иначе, директор ПД „Центар“ је Гвозден Илић, такође ДС, и њега поставља београдска централа.

Стручност на првом месту

Међу великим јавним предузећима на којима би могло доћи до смене највиших руководилаца помињу се још Пошта и Телеком, али и Фонд здравственог осигурања, ПИО, Геронтолошки центар, Клинички центар, Завод за збрињавање одраслих, Центар за социјални рад, Студентски центар, Шумадијски управни округ.

За разлику од оних који су готово сигурни да ће бити смењени, Небојша Крстић, директор крагујевачке филијале ПИО фонда, не очекује да ће до тога доћи. Он је такође кадар ДС и већ већ четири и по године је на овој функцији. Његов мандат је без ограничења и он сматра да га нова власт неће сменити, коме год да припадне овај ресор.

Ми смо врло добро пословали, квалитено, без икаквих проблема и

очекујем да ћу остати на овој функцији, мада то нико не може да гарантује. Овде се, иначе, не размисли о политици, јер има много посла. Уколико буде вреднован рад и

рејтинг филијале, а наша је у самом врху међу 30 филијала у земљи, онда не би требало да буде промена. Волео бих да на функцијама буду, пре свега, стручни људи, јер свима су пуна уста департизације и много тога се обећава, али време ће да покаже шта ће од тога бити, каже Крстић.

Његов страначки колега и директор крагујевачког Фонда здравственог осигурања Предраг Петаковић тренутно је на годишњем одмору и немамо његову изјаву — чему се нада.

Директор Клиничког центра Слободан Обрадовић, који је на ову функцију дошао на иницијативу ДС, није желио да се изјашњава о томе да ли мисли да ће бити смењен или ће га, пак, стручност препоручити да остане на овој функцији.

Обрадовић каже да влада Републике Србије именује и поставља директоре клиничких центара и да она има ингеренције и за њихове смене. На новој Влади је да проце-

„ЕЛЕКТРИЧАРИ“ ГВОЗДЕН ИЛИЋ И ИВАН РАДОВИЋ СУ ПРОФЕСИОНАЛЦИ, АЛИ И ПАРТИЈСКИ ЉУДИ

СТРУЧНОСТ ВЛАДАНА ЈОВАНОВИЋА И СУЗАНЕ ПЕРОВИЋ ЈЕ НЕСПОРНА, СПОРНА МОЖЕ БИТИ ПАРТИЈСКА ПРИПАДНОСТ

ни досадашњи рад и предложи евен-туалне промене на челу оваквих институција, сматра Обрадовић.

Са друге стране, директор Геронтолошког центра Владан Јовановић (ДС) нема илузија о томе да је директорску позицију добио не само захваљујући стручности него и високој партијској функцији. Јовановић се нада да ће ова прича ипак бити разрешена у редовној конкурсној процедури.

- Мени истиче мандат за неколико месеци и уопште нисам оптерећен због тога. Иако сам дошао на ову функцију као професионалац, немам никаквих претензија да ову функцију браним само стручношћу, него и чињеницом да сам високопозициониран функционер у политици. Још увек нисам одлучио да ли ћу се јавити на конкурс, јер није било разговора о тој теми. Истина је да је политика имала утицај на мој долазак на ову функцију, али исто тако чињеница је да је удела у томе и те како имала стручност, знање, искуство. Искрено се надмам да ће тако бити и убудуће. Геронтолошки центар је специфична установа и захтевно је руководити у њој, због тога сматрам да ко год био на руководећој функцији треба да буде човек од струке. Искрено се надмам да ће заживети најављивани систем департизације функција, али ускоро ће ово предизборно обећање бити потврђено или демантовано, каже Јовановић.

И директорка Завода за збрињавање одраслих „Мале пчелице“ Су-

ДИРЕКТОР КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА СЛОБОДАН ОБРАДОВИЋ САДА ЈЕ „БЕЗ КОМЕНТАРА“

зана Перовић (ДС) сматра да су установе социјалне заштите специфичне и да стручност треба да буде на првом месту. Иначе, она је у овој установи од 2001. године, када је ангажована као стручни консултант, а на директорску функцију постављена је 2008. године.

- Мени истиче мандат до краја године и још нисам одлучила да ли ћу се поново кандидовати за ову функцију. Моја одлука не зависи од политике, већ од личне процене да ли ћу и убудуће моћи са истом енергијом да обављам овај посао, објашњава Сузана Перовић, наглашавајући да верује да ће стручност имати првенство, ма ко био на том месту.

Иако многи мисле да би било наивно очекивати да ће нова влада, с обзиром на њен састав, на важним позицијама оставити људе из странке која одлази у опозицију, из УРС-а поручују да ће та странка сада спровести оно за шта се годинама залаже, а то је професионализација и департизација јавног сектора.

Напредњаци узвраћају да са тим немају никакав проблем, да су се и сами у кампањи за то залагали и да ће инсистирати да се јавна предузећа не третирају као део ратног партијског плена.

У сваком случају, поступање нове владе са јавним предузећима и установама биће један од првих тестова њене спремности да направи најављени заокрет. Иако се већ најављују конкурси за директоре, то не значи да у њима неће учествовати и партијски кандидати. Ако се зна да конкурсима управљају надлежна министарства на чијем челу су опет страначки људи, поставља се питање да ли ће се они пре опредељивати за стручне или партијске кадрове.

ДРУГИ ПИШУ: ЦЕНТРАЛИЗАМ У СКУПШТИНСКИМ КЛУПАМА

Скоро половина посланика Београђани

У првом вишестраначком сазиву Народне скупштине Србије Београђани су били заступљени са 54 посланика, а у наредних 20 година тај број се стално повећавао. Број парламентарца из Београда драматично је почео да се повећава након 2001, откада се не гласа за посланике него за политичке странке. У претходном сазиву трећина представника народа била је из Београда, њих 98, а у тек конституи-

саном сазиву Скупштине, чијим посланицима су мандати верификовани 31. маја, тренд се наставио: у престоници живи чак 119 народних посланика. Чак 94 општина, у којима живи 1.300.000 становника, немају представнике у највишем законодавном телу Републике Србије. То показују поражавајући резултати истраживања пет организација цивилног друштва окупљених око пројекта „Отворени парламент“, који, између осталог, показују колико је недовољна заступљеност појединих округа и општина у парламенту повезана са, такозваним, „пражњењем“ Србије, што се види по последњем попису, који је показао да мања места остају без становника.

Младен Јовановић, члан коалиције „Отворени парламент“ и председник Управног одбора Нацио-

налне коалиције за децентрализацију, објашњава да су огромне разлике у развоју региона у Србији међу највећима у Европи.

- Места која остају без становништва, неких 117 општина у којима живи између милион и по и два милиона становника, у претходних 20 година није било заступљено у парламенту, каже Јовановић. - Наш преглед је показао да посланици углавном долазе из великих урбаних средина. Њихово непосредно окружење другачије је од онога у којем живи значајан број грађана Србије. Да ли они могу кредитно доносити одлуке ако не познају локалне прилике широм државе? Зато је битно одакле посланици долазе и, у крајњој линији, кога представљају својим активностима, знањем и искуствима. Представљањем и јасном индивидуализацијом улоге посланика у парламенту, ми заправо развијамо вредности и

принципе одговорности у политици, јер она постоји само ако је индивидуална, објашњава Јовановић и додаје да је идеја овог пројекта повезивање посланика и грађана, „да грађани знају ко су њихови представници, јер посланици заступају интерес грађана у Народној скупштини“.

Јовановић каже да је уочена корелација између територијалне заступљености у парламенту и демографских кретања. Србија има пет статистичких региона (Војводина, Београд, Јужна и Источна Србија, Шумадија и Западна Србија и КиМ), 29 округа и 175 општина и градова. У осам скупштинских сазива статистички регион Београд са 28,4 одсто посланика убедљиво је био најзаступљенији у парламенту, а најмање заступљен регион јесте КиМ са 6,8 одсто посланика. Истра-

ПРОЈЕКАТ „ОТВОРЕНИ ПАРЛАМЕНТ“

Архива – 67.000 говора посланика

Сајт www.otvoreniparlament.rs подигнут је 6. јуна с циљем да пружи јавности могућност да прати рад републичких органа и повећа степен јавности рада Народне скупштине. На овом сајту грађанима је доступна архива од 67.000 говора посланика са свих 98 скупштинских седница у протекле четири године, али и биографије посланика, анализе и истраживања. Пројекат „Отворени парламент“ спроводи коалиција цивилног друштва коју чине Центар за истраживање, транспарентност и одговорност, Национална коалиција за децентрализацију, Јуком, СеЦонС и Зајечарска иницијатива, а финансијску подршку пружили су УСАИД, преко Института за одрживе заједнице, Амбасада Британије у Београду и америчка Национална задужбина за демократију...

живање показује и да је у периоду од 1991. до 2011. године проценат становништва са пребивалиштем у Београду био између 20,4 и 23 одсто, а проценат броја посланичких мандата

у истом периоду из Београда био је између 21,5 одсто (1991) и 33,3 одсто (2008). Сви остали региони били су недовољно заступљени.

Према овим подацима, на 20.355 становника Београда, у просеку, по сазивима долази један посланички мандат, а за остала три региона (без КиМ) за које постоје подаци о броју становника, тај број је између 31.500 и 33.000 становника по региону.

Када се погледају подаци по округима, Београд је за 20 година био најзаступљенији са 388 посланика, Јужнобачки округ, захваљујући Новом Саду, други са 120 посланика, сви остали окрузи имали су између седам и 60 посланика. Јовановић каже да се „овај приказ територијалне заступљености у парламенту у периоду надовезује на већ постојећи дијалог о изборном систему“. Аутори овог пројекта надају се да ће њихови подаци помоћи да се дође до изборног система који ће омогућити подједнаку заступљеност свих градова и општина у парламенту.

Први вишестраначки сазив, у коме је било најмање Београђана, изабран је децембра 1990. године по већинском изборном систему (гласало се за кандидате поименце).

Сви остали сазиви биран су по пропорционалном систему (гласало се за странку), Србија је била подељена на 29 изборних јединица, које су касније спојене у једну, странке састављају изборне листе, а тек на овогодишњим изборима уведена је обавеза да посланичке мандате добију кандидати по редоследу са листе. Сви покушаји, а било их је неколико, да се изборни систем промени, остали су само идеја или, у најбољем случају, нацрт закона у фиоци неког министра, јер никада није било политичке воље за промене.

(лист „Децентрализатор“)

ПАРЛАМЕНТАРЦИ ИЗ „УНУТРАШЊОСТИ“

Тринаест општина никада није имало посланике

У четири од осам скупштинских сазива више од половине градова и општина није имало своје посланике. Сазив из 2001. држи рекорд – чак 104 (59,43 одсто) од укупно 175 градова и општина није имало посланике.

У сазиву Скупштине Србије из 2008. године 89 општина и градова није имало ниједног представника у посланичким клупама, а 13 општина и градова никада није имало посланике, а то су: Гацин Хан, Црна Трава, Сремски Карловци, Пландиште, Мионица, Баточина, Кнић, Ћићевац, Штимље, Качаник, Опоље, Србица и Ново Брдо. До пет посланичких мандата у периоду од 1991. до 2011. године имало је 976 општина и градова (збирно). Само 28 општина и градова имало је више од десет посланика за 22 године вишестраначја.

РАДНИЦИ „21. ОКТОБРА” ТРАЖЕ КРИВЦА

Прозвани и држава и директор

Запослени у фабрици криве државу што им нису оверене здравствене књижице, а један од синдикалних лидера прозива и директора што фирма није нашла стратешког партнера и више посла. Да пословодство није учинило све што је могло, па и више од тога, ова фирма не би ни постојала, одговара директор

ДРЖАВА ГЛАВНИ КРИВАЦ ЗА НАШЕ МУКЕ: ПРЕДСЕДНИК СИНДИКАТА ЖИВОМИР ПЕТРОВИЋ

Горан Милић, председник Синдиката металаца Крагујевца, слаже се да је држава најодговорнија за стање у овој фабрици, али листи криваца придружује и директора фабрике Горана Стојковића, кога је јавно прозвао на протесту за то што фирма за толико година није могла да пронађе више посла и стратешког партнера, питајући зашто и он није међу својим радницима који траже право на лечење.

Одговарајући на прозивку директор Стојковић каже да, ако се већ јавно поставља питање његове и одговорности пословодства, јавност треба да зна да је међу некадашњим кооперантима Фабрике аутомобила и фабрикама које су чиниле Групу „Застава” направљена разлика. Тако је Група „Застава возила”, у којој је

оно што је остало од Фабрике аутомобила, али и Фабрика камиона,

„Застава резервни делови”, „Застава ИМПРО”, „Хортикултура” и фабрика у Сомбору, стављена у статус реструктурирања, али уз одобрене субвенције државе за оживљавање производње. За разлику од њих „21. октобар”, иако такође у статусу реструктурирања, нема одобрене субвенције државе и сваки динар који исплаћује радницима мора да заради сам.

— Те бивше „Заставине” фабрика на субвенцијама могу средства за оживљавање производње да уплаћују на име доприноса и да уз то исплаћују и врло солидне плате, док ми све сами зарадимо. Велика је разлика зарађивати сам и трошити туђе. Свих 115 милиона динара који су прошле године ушли у ову фабрику ми смо сами зарадиле и једина смо фабрика из бившег система „Заставе” која је опстала без динара државних субвенција, тврди Стојковић.

Величина као терет

На питање зашто је дошло до овако неравноправног третмана и подвајања, односно изостанка субвенција, Стојковић одговара да је ова фабрика остала без државне помоћи зато што је највише радила. Наиме, 2003. године, када је уведено реструктурирање, ово предузеће је имало доста посла, јер је још увек производило делове за Фабрику аутомобила и процена Агенције за приватизацију била је да оно може само да се издржава и да му не треба помоћ из државне касе. Онда је 2008. године фирма остала без производ-

ње делова за домаћи аутомобилски програм, што је чинило 80 посто производње, чија је вредност била око три милиона евра.

Надоместити овај губитак за протекле четири године није било могуће, тврди директор.

Проблем је, по њему, системски и вишедесетилски, јер је први велики удар фабрика доживела 1992. године, када је са увођењем санкција изгубила извоз за руску аутомобилску индустрију, који је на годишњем нивоу износио 30 милиона долара.

Да ли је, ипак, за све ове године могло да се нађе решење да се фабрика преоријетише и дође до довољно посла и ко је то требало да уради? Директор Стојковић каже да је пословодство у овом периоду обезбедило посла колико је било у могућности, па и више од тога, а да није било тако ова фабрика не би ни постојала. Највећи део производње у овом

ПРОТЕСТ ПРЕД ФИЛИЈАЛОМ ФОНДА ЗДРАВСТВЕНОГ ОСИГУРАЊА

тренутку обезбеђен је за фабрику „Горење”, за коју се израђује 60 делова, а недавно су ушли у преговоре за још 15 позиција. Ипак, све то није било довољно да се заради колико је потребно.

Ни долазак „Фијата” у Крагујевац, који је пробудио наде да ће донети стратешког партнера овој фабрици, није понудио спасоносно решење, јер ни један од великих коопераната италијанске компаније није био заинтересован да приватизује „21. октобар”.

Разлог је, по директору Стојковићу, у величини овог предузећа, јер ни једном кооперанту није била потребна фабрика која се само на матичној локацији у Крагујевцу простире на осам и по хектара и има 30.000 квадрата под халама. Уз то, била би потребна огромна улагања у обнову инфраструктуре и машинског парка, јер је најновија машина у фирми купљена још 1989. године.

Има ли, ипак, наде да фабрика пронађе излаз и да реструктурирање у њој, уз то још и без субвенција, не

потраје у недоглед. По Стојковићу, решење је опет у рукама Агенције за приватизацију која треба да уради једно озбиљно реструктурирање.

— То значи да држава одреди колико је за ову фабрику потребно простора и радника, па да за раднике који су вишак обезбеди социјални програм, а хале и земљиште које је вишак узме за себе и види шта ће с тим, јер нама не треба 30.000 квадрата. Само тако ја видим могућност опстанка, каже Стојковић.

Из године у годину рефале су се аукције за „21. октобар”, али на четири званичне продаје није било заинтересованих купаца. Најновија одлука Агенције за приватизацију је да се фабрика на матичној локацији у Крагујевцу, као и два одвојена погона у Гружи и Топоници, приватизују као одвојене целине и по моделу „Филипа Кљајића”. То значи да ће се понудити на продају имовина фирме без дугова, који износи преко 10 милиона евра, али уз обавезу преузимања радника.

Модел је усвојен, али продаја под овим условима још није ни једном оглашена. Разлог — нема заинтересованог купца. Запослени су рекли своје. Ако им држава не уплати средства за здравствено осигурање и овери књижице, ето њих у Београду чим се фирмира нова Влада.

Директор Горан Стојковић:

Велика је разлика зарађивати сам и трошити туђе. Свих 115 милиона динара који су прошле године ушли у фабрику ми смо сами зарадиле и једина смо фабрика из бившег система „Заставе” која је опстала без динара државних субвенција

НОМОРАВСКЕ РЕГИЈЕ

Љска помоћ из Чешке

димо у сарадњи са локалним самоуправама и то по принципу да 70 одсто трошкова финансирамо ми, док се остатак прибавља из локалних буџета. У почетку, односно 2003. године, када је Канцеларија Јужноморавске регије формирана, радили смо на такозваном „тврдом” пројектима, односно изградњи инфраструктуре — путева, различитих објеката. Касније смо почели да про-

ширујемо делатност и на „меке” пројекте који се тичу здравства, образовања, помоћи удружењима. На пример, један од последњих који смо урадили у Крагујевцу тиче се Удружења глувих и наглувих, објашњава Налепка.

Поред путева, бунара за водоснабдевање, реконструкције школа и вртића и сличних улагања у инфраструктуру, Канцеларија Јужноморавске регије све време њеног присуства овде посветила је пажњу и учвршћивању веза између Чешке и Србије, и то не само кроз сусрете привредника и званичника. Наиме, највише се радило на ученичкој и студентској размени. У овом моменту на факултетима у Брну студира десетак младих Крагујевчана.

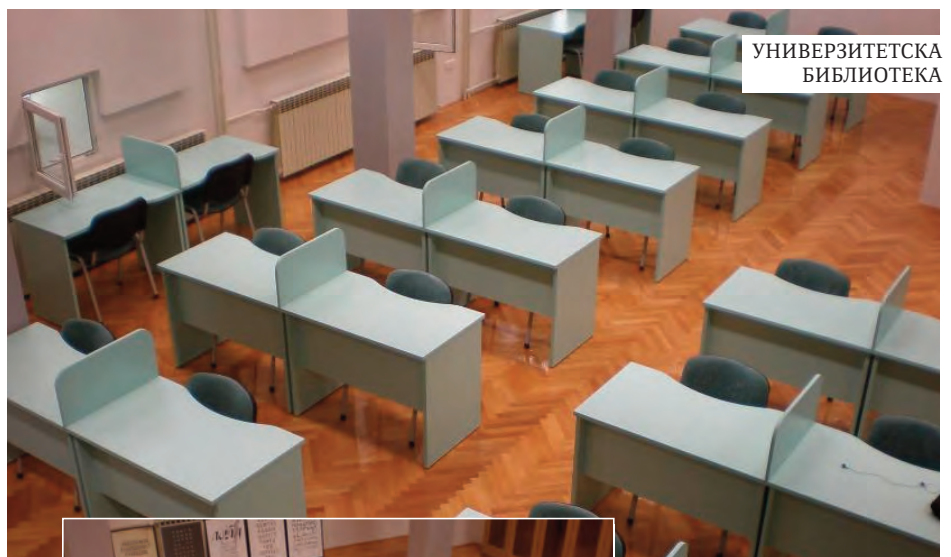
— Већ седам година у Другој крагујевачкој гимназији за све заинтересоване, а првенствено ученике и студенте, организујемо школу чешког језика. Успешни полазници курса имају могућност да оду на двонедељне, тромесечне или једногодишње студијске боравке у Чешку. Поред тога, средњошколци након матуре и завршеног курса језика имају могућност наставка школовања у Чешкој. Ђаци овдашње Прве техничке школе, такође,

након завршене прве године у Крагујевцу могу да наставе школовање у Соколници, пошто већ неколико година траје сарадња ове две школе, прича даље Налепка, напомињући да му је посебно драго што је ове године поново стипендијама награђен и изванредан број најбољих крагујевачких ђака.

Сарадња са Јужноморавском регијом драгоцено је искуство за Крагујевац пошто се аплицирање и финансирање пројеката одвија по моделу који се примењује у Европској унији, тачније идентично је начину добијања средстава из претприступних фондова.

— Првенствени мотив за формирање канцеларије била је заправо помоћ Србији, односно Шумадији, како не би поновила на-

штуру грешку. Наиме, када је Чешка била „пред вратима” Европске уније наше локалне самоуправе нису

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

имале искуства у аплицирању за различите пројекте и док смо савладали „технику” изгубили смо драгоцено време, али и новац, пошто је величина фондова временски ограничена. То се, надамо се, Шумадији неће десити, каже Налепка.

Захваљујући сарадњи са Јужноморавском регијом Крагујевцу је на неки начин отворен и „пут у свет”. Наиме, представништво Крагујевца у Бриселу налази се у тамошњој канцеларији ове чешке регије.

М. ОБРЕНОВИЋ

АЛЕКСАНДАР НАЛЕПКА

Пише Александар Јокићевић

ПРИВАТНИ ИЗВРШИТЕЉИ СТУПАЈУ НА СЦЕНУ

Покер од четири даме против дужника

Дуговања за струју, воду, телефон, грејање и друге комуналне услуге од сада ће наплаћивати приватни или професионални извршитељи. Своје канцеларије, попут адвокатских, ових дана формирају четири даме које ће „покривати“ Крагујевац, а предузећа им већ додељују дужнике, „Електрошумадија“ 598, „Водовод“ 45, „Паркинг сервис“ 15, док из Стамбеног за дуговања СОН-а најављују око 7.000 предмета током септембра

Крагујевчани који дугују за комуналије ускоро могу очекивати извршитеље на вратима који ће, сви су изгледи, бити упорнији од суда. Реч је о приватним или професионалним извршитељима који на основу Закона о обезбеђењу потраживања и извршењу, а по овлашћењу Министарства правде, од сада па на даље уместо судских извршитеља спроводе принудну наплату, пре свих, комуналних потраживања.

Овдашња јавно-комунална предузећа „Водовод“, „Паркинг сервис“, Стамбено и остале куће у систему обједињене наплате као што су „Енергетика“ и „Чистоћа“, али и државне фирме „Електрошумадија“, „Србија гас“ и „Телеком“, бар када говоримо о Крагујевцу, имаће „покер“ од четири даме.

Иако су овог тренутка у фази формирања канцеларија, попут адвокатских, на адресе приватних извршитеља Стане Жумић, Иване Жугић, Данице Чоловић и Смиљане Зубановић стижу предмети против неплатиша. Ко су први дужници на удару нових извршитеља? Дилема је хоће ли комунална предузећа поменуте четири даме употребити против простих карата, (читај, обичних грађана), или штихова, оних и мућних и управо због тога бахатих неплатиша, којима плаћање струје, воде и грејања није на листи приоритета.

Много непознаница

Према писању националних медија прва извршења односе се на дугове грађана између 1.000 и 50.000 динара. Дакле, логично је питање шта је са великим дужницима? Крагујевачке извршитељке за сада бирају речи, може се разговарати о овлашћењима, процедури (видети антр-филе), али на питање колико је већ предмета на њиховим столовима мудро ћуте.

У „Електрошумадији“ сазнајемо да је извршитељкама предато 598 тужби, „Водовод“ је уручио 45 предмета, „Паркинг сервис“ је кренуо опрезно са 15, а из Стамбеног за дуговања Система обједињене наплате најављују око 7.000 предмета, када дође време за редовна утужења током септембра.

Павле Павловић, директор Дирекције за корпоративне послове ПД „Центар“, објашњава да „Електрошумадија“ има много дужника јер за разлику од неких других предузећа има много више потрошача. Укупно покрива 75.000 домаћинстава, а од тог броја 25.000 грађана дугује до 20.000 динара, што ће се, очекивања су, наплатити без ангажовања извршитеља. Далеко већи проблем им је скоро

КРАГУЈЕВАЧКЕ СУДСКЕ ИЗВРШИТЕЉКЕ: СТАНА ЖУМИЋ, ИВАНА ЖУГИЋ, ДАНИЦА ЧОЛОВИЋ И СМИЉАНА ЗУБАНОВИЋ

10.000 домаћинстава са дугом преко 100.000 динара.

Од суда смо обавештени да се морамо обраћати извршитељима. Који су дужници у првој групи предмета, ипак, није питање за мене јер Сектор трговине прати купца, али могу начелно рећи да су то потрошачи у зони застаревања дуга. Тек уколико се уложи и прихвати приговор дужника, о чему одлучује суд, предмети стижу у нашу правну службу.

Сви смо на почетку новог посла, много је непознаница и тек треба да

се разради систем, а морам рећи и да су за нас врло специфична нека решења – надлежан је извршилац по месту седишта извршиоца повериоца, дакле, ПД „Центар“, које покрива Крагујевац, Пожаревац, Смедерево и околне општине, што значи да сви предмети иду овдашњим извршитељима и стижу у Крагујевац. Питање је хоће ли нове канцеларије извршитеља бити затрпане предметима, јер када смо суду поднели предлоге за извршења надлежности је одређивана према седишту дужника, у дилеми је Павловић.

Ипак, очекује да ће извршитељке знатно убрзати наплату, с обзиром да се раније дешавало да „Електрошумадија“ у јануару суду поднесе предлог за извршење, који се дужнику уручује, примера ради, тек у јуну. Војкан Јовановић, директор Сектора за трговину „Електрошумадије“, даје прецизније податке. Извршиоци су добили 598 предмета (тужбе из јуна), за укупни дуг од 88 милиона динара потрошача који спадају у категорију домаћинстава, самосталних трговинских радњи и занатлија. Привреда за сада није на удару.

Доња граница дуга је 40.000 динара, али у овој групи имамо дужнике и за 200.000 до 300.000 динара. Од укупног броја предмета 284 се односи на дуг за 11 месеци, како бимо спречили застарелост, а 314 предмета на потрошаче који су, претходно, због искључења струје од суда затражили привремену меру – укључење, али и даље не плаћају струју, наводи Јовановић.

„Електрошумадија“ је припремила и 700 предмета који још увек нису прослеђени због трошкова које проузрокује ангажовање извршитеља, (суд је имао фиксни износ таксе), а то су предујам, награде и накнаде, па ће сачекати искуство „пробне серије“ тужби. Јовановић подсећа да је и за предузеће и за по-

трошаче најбоље да схвате озбиљност ситуације и прихвате могућност репрограма дуговања.

Опрезно са бројем предмета

Према речима руководица Система обједињене наплате (СОН) Стамбено предузећа Вере Стојадиновић, такође је неспорно да утужења за комуналне услуге морају ићи приватним извршитељима.

Опоменуто је око 35.000 корисника услуга, а њих 30.000 дугује до 10.000 динара, тако да апелујем да грађани прихвате репрограм који је могуће склопити до 1. септембра, како би избегли трошкове извршења. Очекујемо 7.000 тужби у септембру. Укинута је одлагање извршења. Стамбено предузеће је као поверилац од суда могло да затражи одлагање из оправданих разлога, а сада је одлука када предмет уђе у поступак у надлежности извршиоца, каже Вера Стојадиновић.

Ненад Васиљевић, директор „Паркинг сервиса“, наглашава да се без обзира што предузеће има велики број дужника морају понашати рационално. За почетак отишло је 15 предмета извршиоцима, а реч је о возилима која су регистрована на предузећа, односно, о неплаћању услуга за посебне дневне паркинкарте.

Појединачно, вредност спорова се креће од 6.000 до 20.000 динара и није било никаквог посебног критеријума. Правна служба припрема предмете, а да би се спречила застарелост наставићемо неким редоследом. Поступили смо по закону, опоменули смо дужнике и могли су да плате дуг у року од осам дана, појашњава Васиљевић.

Звонко Бановић, директор правних послова у „Водоводу“, спремно прихвата разговор отварајући и предмете 45 дужника који су се први нашли на удару нових извршите-

ИМОВИНА ДУЖНИКА ПОД ЛУПОМ

Озбиљна овлашћења

Поред постојећих 400 судских, Србија по законском решењу које је недавно ступило на снагу има и 334 приватна извршитеља, по једног на 25.000 становника, те отуда четири извршитеља и у Крагујевцу. Извршитељи имају овлашћења да прикупљају податке о имовинском стању дужника, добијају податке из банке, Катастра, пописију, проценују, плене и продају покретну и непокретну имовину. Надлежности су им исте као у судским извршитељима, а могу да поступају на основну правоснажне извршне пресуде или друге веродостојне документације.

То практично значи да предмет извршења може постати сваки дужник за комуналне услуге, који је претходно добио опомену, јер веродостојна документација је – извод из пословних књига и листинг уплата дужника. Дакле, бар у првој фази нема суда. Тек уколико дужник основано оспорава дуговање предмет преузима суд и креће парницу.

Извршитељ Стана Жумић открива да је на њеном столу 20 предмета из „Водовода“, 15 из „Паркинг сервиса“ и два предмета из Привредног суда које се односе на потраживања између два предузећа, која у предходном периоду нису извршена.

Од следеће недеље крећемо са уручењем закључака о извршењу. Тражићемо решење које је повољније за дужника. На закључак о извршењу дужник може да приговори у року од пет дана канцеларији извршитеља, а приговор мора бити основан, са доказима о евентуалним уплатама које нису прокњижене, или се може позивати на застарелост. О приговору одлучује суд, каже она.

Смиљана Зубановић је за сада задужена са преосталих 25 предмета из „Водовода“, Иване Жугић очекује „другу туру“ из овог предузећа, а Даница Чоловић се обраћала „Електрошумадија“.

ла. Не желимо имена, већ нас интересује критеријум.

Нема лимита, и ако нема разумнијег решења сви ће бити утуживани, а не само они до 50.000 динара, како пишу неки медији. Против свих дужника који не плаћају годину дана, да бисмо избегли застарелост потраживања, морамо покретнути поступак. Одлука о снабдевању града пијаћом водом је јасна, уколико потрошач три месеца не плати рачун за воду можемо га искључити, што нисмо примењивали, или тужити. Није се много тога променило, па се уместо суду обраћамо извршитељу.

Првих 45 дужника који су предати извршитељима одредила је Служба наплате. Најнижи дуг износи 2.914 динара, јер потрошач готово годину дана није уплатио ни динара. Највиши дуг износи 57.902 динара, а потрошач је склопио репрограм дуговања. Није га испоштовао и да репрограм не би застарео налази се у првој групи тужених. Са друге стране, и привреда дугује, али за ту категорију потрошача се може рећи да најчешће поштује потписани репрограм, каже Бановић.

Овакав тренд ће се наставити. „Водовод“ припрема нове предмете, а Бановић наглашава да то никако не треба схватити као поруку да не може другачије. И даље се грађанима нуди могућност репрограма на број рата који одговара економској снази домаћинства.

И када је предмет на столу извршитеља постоји шанса. „Водовод“ је сте тражио наплату на целокупну имовину дужника (административна забрана на зараду, покретна и непокретна имовина), али како Бановић каже, договорен је стални контакт са извршитељима, па је у случајевима када је дужник у тешкој материјалној ситуацији могућ застој у поступку.

КОМУНАЛЦИ НУДЕ РЕПРОГРАМ ДУГОВАЊА: НАПЛАТНО МЕСТО СОН-А

СУДСКА ТАБЛА

Поједностављено извршење

Ако дужник закључак о извршењу не прими или не реагује, после две недеље поново се шаље закључак, а ако ни то не успе, ставља се на огласну таблу суда. Уколико ни после овога не плате дуг, извршитељи ће од фирми где су дужници запослени тражити административну забрану на плату док се потраживање не намири. Као крајња мера на располагању им је плендаба покретних и непокретних ствари, уз асистенцију полиције.

Опет, према писању националних медија, најнижа цена извршитељске услуге је 2.500 динара, колико кошта само достављање закључка да је поступак почео.

РЕЗУЛТАТИ ПОЛИЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ

Сваки осми возач под тасом

Током три везане акције саобраћајне полиције спроведене викендима ухваћено је чак 428 припитих возача, а међу њима је било и 12 припадница лепшег пола. Да ствар буде гора, најмање је било оних који су попили „само“ чашицу-две

Пише **Елизабета Јовановић**

Протекла три викенда, када се температура у хладу пела и до 40 степени, лекари су, и по неколико пута дневно, саветовали, између осталог, да се манемо алкохола, нарочито ако седамо за волан, јер је његово дејство тада још убитачније. И полиција је апеловала да се нипошто не конзумирају алкохолна пића, али ови савети очигледно нису доспели до ушију свих шофера. Такве нису уплашиле ни три унапред најављене акције појачане контроле саобраћаја, у којима је наглашено да ће „посебан акценат бити стављен на контролу алкохолисаности возача“.

И по несносној врућини њих 428 (од 3.468 контролисаних) ухваћено је да вози под дејством алкохола, а да ствар буде још гора - најмање је било оних који су попили „само“ чашицу-две! Већина је потегнула знатно више чашица или флаша, рецимо лети омиљеног пива, па су лако прешли границу од 0,30 дозвољених промила. До 0,50 стигао је 131 контролисани возач, до 1,2 чак 217, а до два промила чак 66 возача. За волан је село и девет њих који су имали преко два промила алкохола, а рекордер је „издахнуо“ импозантних 2,61 промил. Ухваћено је и 12 дама, код којих се степен припитости кретао у распону од 0,43 до 0,87 промила.

Највише возача који су се „дружили“ са чашицом откривено у Крагујевцу и у Аранђеловцу, најмање у Рачи, а већина се „вадила“ да је била на слављима или да су пили знатно раније него што су сели за волан, али им се алкохол, ето, „дуке задржао“.

По речима начелника овдашње саобраћајне полиције Слободана Ђорића, сваком возачу којем је утврђена већа количина од 1,20 промила стекао је услов за задржавање, односно за отрежњење које најдуже траје 12 сати. Задржавани су и они са мањим степеном алкохолисаности ако показују знаке поремећености у већем обиму. Срећом, медицинска помоћ никоме није била потребна, несавесни возачи нису изазвали удесе, али су сви они искључивани из саобраћаја.

■ Стезање контролног обруча

Контроле саобраћаја су рађене на уобичајним локацијама - приступне саобраћајнице граду и уже градска зона. Начин спровођења контроле био је нешто другачији но иначе, тако да је на једном пункту радило више полицијских службеника, како би скоро сваки возач био контролисан, али и да пијани

ОД САДА НЕ НАЈАВЉЕНЕ
КОНТРОЛЕ:
СЛОБОДАН ЂОРИЋ, НАЧЕЛНИК
САОБРАЋАЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

или припити не би користили алтернативне правце и покушали да избегну контролу. Акције су спроведене у вечерњим и касним ноћним сатима, у периоду од 20 сати до четири сата изјутра. Највише пијаних возача затечено је после један сат по поноћи. Уз пут, откривено је и доста возача који нису користили сигурне појасеве, као и неколико њих који су управљали без возачке дозволе.

Слободан Ђорић најављује да ће наставити са акцијама овог типа, да ће се трудити да буду непредвидљиви, како би што већи број возача био обухваћен контролом, све док се не појави контролор осећање да може да буде контролисан сваки учесник у саобраћају, јер недозвољена употреба

алкохола може да нанесе велике последице и у сопственом и у туђем животу. Ђорић каже да му је посебно драго што од већине возача, чак и оних који су конзумирали алкохол, нису чули некакве негативне коментаре поводом акције.

Наш саговорник напомиње да полиција није радила студиознију анализу о профилу возача, њиховој професији и старосној доби, јер се држе Закона о поштовању личности, што значи да прикупљају само оне податке који су неопходни за покретање прекршајног поступка, а предмет овакве анализе, по њему, требало би да заинтересује друге субјекте, социјалне и стручне службе које би се бавиле у већој мери превентивом.

■ Умањене способности

За оне са 1,2 промила алкохола стручна лица и стручне установе процениле су да је то количина са којом возач не може никако безбед-

ПИЈАН ЧОВЕК
НЕ ТРЕБА ДА СЕДА ЗА ВОЛАН:
ПРОФ. ДР ГОРАН
МИХАЈЛОВИЋ

но да управља у саобраћају, па је по закону обавезно задржавање таквих возача до отрежњења.

- Присуство алкохола у крви апсолутно је штетно, односно отежава управљање моторним возилима. То је доказано из праксе, а и различитим клиничким испитивањима. У стручној и у судској пракси потврђено да алкохол неповољно утиче на управљање моторним возилима, каже психијатар и судски вештак проф. др Горан Михајловић.

Према нашем законодавству, код возача није дозвољена концентрација алкохола у крви изнад 0,3 промила. У законодавствима већине земаља Европе уопште није дозвољено присуство алкохола у крви, па чак и у најмањим количинама.

Према речима др Михајловића, кад је реч о акутном напитом стању, њега можемо поделити у три категорије: лаку алкохолисаност (од 0,3 до 1,5 промила), средњу (1,5-2,5 промила) и тешко пијанство (изнад 2,5 промила алкохола у крви). При концентрацији 0,3 до 1,5 промила у крви успорава се рефлексни период од уочавања, предузимања потребних радњи до њене реакције, дакле, продужава се реакционо време, што некада у војњи може бити погубно. Суптилне моторне способности возача такође у оштећене, као и перцепција вида и слуха, а та количина алкохола утиче код возача да се и у психолошком смислу осећа предузимљивијим, некритичнијим, у смислу „шта има везе што возим брзо“, „ја сам супер возач“, неки чак сматрају да боље возе ако су у припитом стању, што је често и узрок саобраћајних незгода.

При концентрацији од 1,2 до 2,5 промила управљање возилом је већ знатно отежано, возач је врло често поспан, рефлексни су знатно успоренији, координисаност покрета јако оштећена, па је такав човек апсолутна опасност на путу и потпуно неспособан за војњу. Возач који

АЛКОТЕСТ
ОДМАХ ОЧИТА
СТЕПЕН
ПИЈАНСТВА

вози под оволиком количином алкохола у крви веома често је виновник саобраћајних незгода. Ако је концентрација алкохола у крви изнад 2,5 промила то је буквално субкоматозно стање, рефлексни су знатно успорени, возач је веома, веома поспан, тетуравог хода, склон паду, обично не може ни да седне за волан, неразговорно говори, пријем видних, слушних доживљаја је отежан и такав човек је неспособан за војњу. Такви возачи су права опасност на путу.

Проф. др Горан Михајловић не зна каква је полицијска пракса и при којим количинама доводе возаче на тражњење, али зна да сваког возача који им изнад 0,3 промила искључују из саобраћаја. Уколико је возач направио већи прекршај и реметио јавни ред и мир полиција процењује и да ли му је потребна медицинска помоћ. Јер, при некој нижој концентрацији алкохола у крви није потребна медицинска помоћ, једноставно је довољно да се човек удаљи из вози-

ла, да сам оде кући, одспава и отрезни се.

- Медицинска асистенција у смислу трежњења потребна је када је концентрација алкохола у крви изнад 2,5 промила алкохола у крви. Такав човек може медицински да буде угрожен, да уђе у коматозно стање, али има и оних који могу и спонтано сами да се трезне, што много њих и чини, објашњава др Михајловић.

Његова искуства, као дугогодишњег судско-психијатријског вештака, показала су да је пијанство врло често било главни фактор код једног од актера незгода са најтежим последицама. Он снажно подржава превентивне мере, и од стране полиције у смислу поштравања кривичних санкција за војњу у алкохолисаном стању. Његов савет као лекара је да неко ко је попио и минималну количину алкохолних пића не седа за волан. Ако су у питању млађи људи који су изашли у викенд провод боље је да се врате кући таксијем или да волан препусте другу који није конзумирао алкохол те вечери.

САНКЦИЈЕ ЗА ПИЈАНЦЕ

Блага казнена политика

Начелник саобраћајне полиције Слободан Ђорић оцењује да је казнена политика таква да се изричу казне које су ближе доњој граници минимума, због чега се појединци лако враћају старим навикама. Међутим, по њему, и та доња граница минимално запрећених казни за наше услове није тако мала. У принципу, то је ствар казнене политике, утврђених чињеница у прекршајном поступку или постојања неких олакшавајућих околности.

Ретко ко од алкохолисаних возача се по скраћеном поступку води код судије за прекршаје. Након три дана стиже захтев за покретање прекршајног поступка на адресу прекршајног суда, па се у зависности од динамике рада судија шаљу накнадно позиви за суђења. У неким случајевима први позив за суђење буде кроз пола године, за пресуду прође још толико, па се возачи просто уљуљају, а онда наступају последице и то врло озбиљне, до трајног одузимања возачке дозволе.

Иначе, у зависности од различите количине алкохола која је утврђена код возача закон за средњу алкохолисаност (од 0,5 -1,20 промила) предвиђа новчану казну од 6.000-20.000 динара, плус шест казних поена и минимум три месеца заштитне мере забране управља возилом. За количине од 1,2 до 1,6 запрећена је казна од 15.000-30.000 динара, зарађује се 10 казних поена и минимум шест месеци забране шоферирања. У случају већих количина од 1,6 промила предвиђене су казне од 100.000 или 15 дана затвора минимално, плус 14 казних поена, односно минимално осам месеци забране управљања моторним возилом.

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати

Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:

Књић 510 – 197
Рача 751 – 262
Батоцина 842 – 311
Лапово 853 – 710

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламације
307 – 233 и 307 – 234

**Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330**

Пише Јаворка Станојевић

ПОВОДОМ ШОКАНТНОГ СЛУЧАЈА У КАМЕНИЦИ

Сви заказали - нико крив

Вест да је полиција, у селу Каменица, у близини куће у којој живи сиромашна породица Танасковић, ископала дечји скелет, на тренутак је засенила чак и финиш политичке комбинаторике око састава нове владе. Нација се читаве седмице „хранила“ пикантеријама о моралу, хигијени и менталном здрављу Весне Танасковић коју су медији, пре суда и полиције, прогласили чедоморком, а њу и њене укућане „дивљим људима“, како их зову и сељани.

Поткрепљене аутентичним сведочењима Каменичана, до јавности су допрле потресне слике Веснине мајке, брата и три девојчице, сликане, прозване по имену и презимену, приказане као полудивље, неписмене, хигијенски и здравствено запуштене. Неспремне да поднесу изненадну медијску пажњу девојчице, које ни живот ни „осећајни“ комшиљук није мазио, збуњеношћу и страхом употпуниле су слику занемаривања неприменог ни веку ни месту у коме живе.

Две девојке од 21 и 18 и једно дете од пет година они који су хтели да гледају видели су као прст упрт у заједницу која је дозволила да расту одвојене од вршњака и школе, сиромашне и одбачене од суседа и да друга људска бића доживљавају као претњу пред којом се скривају у шуми. Њихова појава, истовремено, поставила је и питање: ко је, осим мајке, морао да брине и зна како одрастаје, иду ли у школу, шта им недостаје?

Много је одговора, али би се сви могли формулисати једном од, честе употребе изливаних, фраза: „затајиле су све карике у ланцу“.

Баш овакав одговор добили смо од директора Центра за социјални рад. Момира Борића. Први човек институције на чији рад је озбиљну сенку бацио поглед на стање у коме су, у тренутку када им је мајка осумњичена за тежак злочин, затечене њене три ћерке, иако не бежи од одговорности Центра, сматра да су и други заказали. Требало је, каже да реагују и Месна заједница, и полиција, и образовне и здравствене институције... Одговор на питање која је сврха карика ако је ланац покидан више од две деценије, Борић не може да нам да зато што је, каже, комплексан.

Формулацијом о комплексној ситуацији која тражи реакцију свих карика у ланцу долазимо до суштине

Да ли би се, да једна сиромашна, неписмена и јадна жена није осумњичена за чедоморство, икада, на прави начин, и поставило питање зашто њене три кћерке беже од људи, никада нису ишле у школу, немају здравствено осигурање, ко је, осим мајке, требало да брине о њима, зашто су ћутали сељани Каменице и ине државне институције којима су овакви случајеви у „опису посла“

друштвеног и личног аутизма у коме се и руке и савест увек могу опрати разводњавањем појединачне одговорности у баруштину општедруштвеног талога.

У тој мутној води човек лако постаје „лице“, а подршка која треба човеку омеђује се правима које закон даје лицима чијим људским ликом не желимо да се бавимо.

А, шта су стварно радиле „карике“?

■ Бриго моја - пређи на другога

Скупштина града, ресор за социјалну политику и друштвену бригу о деци, саопштава да се „Весна Т. налази на евиденцији Центра за социјални рад и да је њена породица, у претходном периоду, у складу са законским могућностима, остварила право на сталну месечну помоћ из буџета Републике, као и повремену једнократну помоћ из буџета града“. Кажу, такође, да је Весна пословно способна и да поседује личну документацију. Тврде да је „према сазнањима којима располажу, породица више пута показала незаинтересованост да сарађује на остваривању одређених права“.

ДА ЛИ ЈЕ У ОВАКВИМ УСЛОВИМА УОПШТЕ МОГУЋЕ ЖИВЕТИ

Знају и да деца нису била укључена у образовни систем и позивају се на члан 98 Закона о основном образовању, по коме родитељ мора да поднесе документацију и захтев за упис у такозвани захтев „нулти“ разред. Из овог ресора поручују и да би из овог примера требало да схватимо важност међуљудске солидарности „како би надлежне службе, на основу информација са терена, могле благовремено да реагују“.

У очи одмах пада чињеница да је много „карिका“ знало да ова деца не похађају обавезно основно образовање. Евидентно, то није било непознато Савету месне заједнице, шефу Месне канцеларије, директору школе, Центру за социјални рад и ресору за бригу о деци локалне самоуправе. Упркос свему, ова информација није стигла до правосудних органа нити просветне инспекције.

Иако су медији објавили да две старије девојке никада нису похађале школу, директор Центра за социјални рад тврди да су обе биле уписане у први разред, али да су школовање веома брзо прекинуле.

Деца се просто нису уклопила јер, вероватно, нису била прихваћена од вршњака и једноставно су престала да долазе у школу. То је тренутак када је требало да реагује директор школе, да се укључе стручне службе које би, кроз психолошки и педагошки рад, децу оснажиле и помогле им да се прилагоде школском систему, каже Борић, истичући да не жели никога да прозива.

Члан градске владе задужен за образовање Драгослав Милошевић објашњава да, у време када су Веснине ћерке полазиле у школу, директор није имао могућност да проверава да ли су сва деца са подручја ко-

је школа покрива обухваћена образовним системом. Он, међутим, истиче да ова олакшавајућа околност не важи ако су деца била уписана у први разред.

Када деца напусте обавезно образовања директор има обавезу да

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА РЕАГУЈУ И ДРУГЕ ИНСТИТУЦИЈЕ: МОМИР БОРИЋ, ДИРЕКТОР ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

о томе обавести најпре школске власти и Центар за социјални рад, ако је потребно и правосудне органе. Да ли се то у овом случају догодило и, ако није, због чега је дошло до пропуста ја, у овом тренутку, не знам, али сам сигуран да је неко направио озбиљан пропуст, каже Милошевић.

Републичка просветна инспекторка Јелица Селаковић тврди да њима никада није стигла притужба везана за пропуст у образовању деце у Каменици. Ни шефица градске просветне инспекције службе Надица Миленковић није добила информацију о томе да су надлежни у овој сеоској школи пропустили да адекватно реагују на чињеницу да је

двоје ђака прекинуло обавезно образовања.

Да бисмо реаговали морамо имати сазнање о проблему. Нас, међутим, нико није обавестио да проблем постоји. Али, чак и да смо знали да ова деца не иду у школу нисмо могли да реагујемо, јер немамо ингеренције да утичемо на родитеље. Једино што можемо је да проверимо да ли је школа, односно директор, учинио све што је нужно. У овом случају нисмо ништа проверавали, јер до нас нико није обавестио, каже Надица Миленковић.

Према њеним речима, информација је могла да стигне од било кога, али је обавеза да то учини на адресама школе, месне заједнице, локалне самоуправе и Центра за социјални рад. Директор Центра, до кога, на крају, изгледа, воде сви путеви, тврди да стручне службе институције којом руководи нису биле кадре да приволе мајку да школује децу.

■ Чекали једни на друге

Пошто се ова породица од 1998. у континуитету налази у систему социјалне заштите, Центар је све време упознат да две старије кћерке Весне Танасковић не похађају школу. Упркос томе што су јој наши стручни сарадници, у више наврата, скретали пажњу да је обавезна да их шаље у школу, она је то одбијала. Како савети нису дали резултате, покушали смо да ступимо у контакт са децом, али су она врло лоше реаговала на наше присуство. Бежала су, скривала се, постајала јако узнемирена, па смо, на молбу мајке, проредили посете, а деца су једноставно наставила да живе онако како су навикла, каже Борић.

ПОРОДИЦА ТАНАСКОВИЋ НА ПРАГУ КУЋЕ

MLADENCIMA POKLON

-DIGITALNI FOTOPARAT

-VIDEO SNIMAK

CELE SVADBE

-100 FOTOGRAFIJA

-PHOTOBOOK

T.C Radnički tel. 063/21 88 33

27.marta Kragujevac 064 229 38 27

Сад су сви згранути и над чињеницом да две одрасле девојке и петогодишње дете никада нису имале здравствене књижице, што значи да у животу нису виделе бели мантил нити су примиле обавезне вакцине.

Момир Борић, међутим, негира овакве тврдње. Каже да деца, истина, сада немају оверене књижице, али да су једно време била здравствено осигурана. Зашто онда нису вакцинисана покушали смо да сазнамо од здравствене „карике“.

Представница за медије Дома здравља др Гордана Дамњановић каже да не може да говори о конкретном случају, јер јој детаљи нису познати, али објашњава да службе које се баве превентивним радом немају информације о деци која нису рођена у Клиничком центру.

Ми не можемо знати где живе деца која нису у здравственом систему, а да бисмо их регистровали потребно је да нас неко обавести. То је обавеза локалних органа, пре свега месних заједница и Центра за социјални рад, објашњава др Дамњановић.

Одговарајући на питање које су ових дана поставили многи медији, али и високи чиновници Министарства за социјалну политику: зашто Центар није предузео кораке да се Весни одузму деца, директор од ове, свих прозване, „карике“ објашњава да то ни људски, ни законски, није једноставан корак.

Најлакше је отићи са папиром и полицијом и узети децу, али треба поставити питања да ли им на тај начин чинимо добро или их још више унесрећујемо. Нико не може да тврди да су та деца била несрећна. Ми знамо да их мајка никада није остављала нити занемаривала. Кад год смо их посећивали затицали смо скроман, али чист и уредан дом. Комшије су имале речи хвале за старије девојчице које је мајка научила кућним пословима. Деца јесу била уплашена и несоцијализована, што је делом последица непријатељског става околине, али пре свега због страха да ће их неко одвести из породице. Зато су наши сарадници деловали веома опрезно, покушавајући да стекну њихово поверење и на тај начин их ојачају. Избегавали смо репресивне мере, као што је подношење пријава, јер смо сматрали да новчане казне неће бити делотворне, али ће још више отежати живот ове сиромашне породице, објашњава Борић.

Описујући врло мучан призор одвођења најмлађег детета у хранитељску породицу после мајчиног притварања, Борић каже да, као човек, није сигуран да је девојчица, коју су сестре, ујак и бака бранили вилама, па је морала да интервенише полиција, данас срећнија.

Ово, на жалост, није прича о срећи, праву на избор, љубави и топлини дома у сиромаштву него преиспитивање друштвене одговорности, колективне и личне савести и осетљивости. Зато ће се Министарство ових дана проверавати шта јесте, а шта није урадио Центар за социјални рад, о чему је сачињен извештај. Резултате би требало да сазнамо ускоро, а ако је вероватно медијима који су се овим питањем бавили - епилог би могла бити и кривична пријава против директора.

У међувремену бисмо сви заједно могли да се позабавимо људском димензијом ове драме. Најпре кроз преиспитивања искрености и солидарности коју Каменичани ових дана презентују пред бројним објективима и микрофонима. Јер, ако су заиста толико бринули, зашто ова деца од њих беже као ђаво до крста? Можемо се запитати и колико знамо о сиромаштву у сеоским забитима у којима жене, за ситне надокнаде, уз претњу силом или просто из очаја, хране сексуалне апетите многобројних вечитих нежења. И, на крају, морамо искрено упитати себе да ли смо због „дивљих људи“ из Каменице бринули само из радозналости и јесмо ли спремни да прогутamo причу о карикама у ланцу који не постоје.

БАЦАЊЕ БОМБЕ ЗБОГ ДЕЧИЈЕ ЛОПТЕ

Људи кратког фишиља

Реакције такозваног кратког споја, бурно реаговање на мали повод, чега смо сведоци у последње време, имају људи које карактерише поремећај личности или психопатија. Ове особе нису психијатријски болесници, али чине највише кривичних дела јер су у сталном сукобу са својим социјалним окружењем, па би такав случај могао бити и крагујевачки „бомбаш“, оцењује професор др Горан Михајловић.

Информација да је у двориште куће Ненада И. у Кајмакчаланској улици у Крагујевцу 17. јула у вечерњим сатима, око пола десет, бачена ручна бомба - кашикара, од чије детонације и гелера су оштећени прозори, фасада куће и путничко возило „волксваген пасат“, изненадила је не само становнике тог краја, него и све друге Крагујевчане, јер очито је да људи све чешће узимају правду у своје руке. Испоставило се да иза тог чина стоји комшија Ивица Н. (36) из суседне улице. Њега је изгледа до те мере изнервирала деџа игра и грађа која је допирала са оближњег спортског терена Основне школе „Ђура Јакшић“, где су тинејџери играли фудбал, а лопта прелетала у његово двориште, да је овако ексецно реаговао. Или је можда само тражио повод да се из неких сасвим других разлога реваншира овој породици, мада он тврди да бомбу није бацио.

Једини грех дечака С.И., сина Ненада И., био што је ушао у његово двориште по лопту која је ту упала и уколико је нешто негативно прокоментаришао, видевши је у деловима, што му је комшија узео за зло. Јер, није први пут да он деци сече лопту. Момци су сигурно протествовали, због чега је Ивица Н. дошао код њих на клупицу да „попричају“. После пар сати бомба је експлодирала у дворишту малолетни-

кових родитеља. Њено порекло још није утврђено, али на сву срећу није проузроковала веће последице, не рачунајући стрес деветоро укућана породице Ненада И., који су доживели услед снажне детонације.

Повређених није било јер су сви чланови породице у том тренутку били у кући или одсутни. Убрзо после овог инцидента главноосумњичени је био Ивица Н. који је ухапшен због изазивања опште опасности и недозвољеног држања оружја и експлозивних материја. Тренутно се налази у притворској јединици овадшњег Окружног затвора, по решењу Вишег суда.

■ Сумња у раније размирице

Ни после седам дана од инцидента није расветљено да ли је убачена лопта била повод да на површину испливају неке потиснуте комшијске несугласнице од раније. Али, просто је невероватно да се неко тек тако лако лати бомбе. Дечаков отац Ненад И. сматра да је то директни атак на његову породицу и не може да објасни због чега се то десило њима. Сматра да је, ако је и било неких проблема, било логичније да Ивица Н. дође код њих и са старијима то реши, а не да правду узима у своје руке и наставља се са децом. Он просто не може да верује да је због лопте на њихову кућу бачена бомба.

По речима дежурног истражног судије Ђорђа Ристића, Ивица Н. је изјавио у истражи да је с децом био у добрим односима и да није имао разлог да активира бомбу, нити је то његово дело. Не зна ни из којег периода је експлозивна направа била, па је наложено њено вештачење.

Оспоравао је да он није бацио бомбу, али каже да ју је неко украо из његове шупе, где је остала још од његовог покојног деде. Он чак тврди и да породицу Ненада И. не познаје и да нема ништа против њих, каже судија Ристић.

Ивица Н. рекао је на суду да је тог дана пио ракију, али није спомињао да је дечака С.И. хватао за врат, или га на било који други начин малтретирао, као ни осталу децу. Да ли је баш све тако како је Ивица Н. тврдио у првој фази истражног поступка пред Вишим судом знаће се кад буду саслушани сведоци. У полицијском саопштењу се каже

да су у питању ранији нерашчишћени односи ове две породице, али се не каже и због чега су се сукобили.

Ако он нема везе са овим бомбашким подухватом, зашто се онда крио? Према речима Александра Тодоровића, начелника Одељења полиције, нашли су га убрзо, иако се скривао у жбуњу надомак куће. Овај тридесетшестогодишњак, напомиње Тодоровић, према кривичној евиденцији никада раније није долазио у сукоб са законом, па чак нема ев-

идентитан ни један прекршај. Онда се тек намеће питање шта људе са „чистим“ досијеем може да натера на ове опасне и непромишљене кораке.

■ Реакције кратког споја

Ту имамо поремећај личности. Ти људи имају низак праг толеранције, што значи да на мали повод жестоко реагују, због чега не могу да контролишу своје реакције, емоције, мисли, акције. То је групација људи која у суштини има такав карактер, па ово нису прави психијатријски пацијенти, као на пример они који пате од шизофреније. Фасада личности је очувана, али он има склоности да се, рецимо, побије, попут делинквената у школи, објашњава психијатар, професор др Горан Михајловић.

Ретко ће који уравнотежен човек да баца бомбу. Прво треба да има бомбу. То је ствар карактера и тешко се лечи. Ради се о компликованој причи, напомиње Михајловић.

Исхитрене реакције, реакције такозваног кратког споја, бурне реак-

ције на мали повод, несразмерне реакције, чега смо сведоци не тако ретко у последње време, што се види кроз новинске чланке, најчешће имају људи који имају такозвани поремећај личности. Обично су ти људи у сукобу, или у сталном неразумеванању са својим социјалним окружењем, каже др Михајловић и додаје да ти људи обично не разумеју социјалне норме и правила због природе свог карактера, или простије речено, нису на истој таласној дужини као већина људи из њиховог социјалног окружења, при чему они виде да постоји неки проблем у томе, али не могу да објасне себе, јер они сматрају своје реакције, понашање и ставове као исправне и обично околину оптужују за неспоразуме. Никако да увиде да је можда проблем у њима. Обично код људи који имају поремећај личности дешавају се реакције „кратког споја“.

Они су, што ми кажемо, ниског прага, на малу непријатност или провокацију, или на нешто што им не прија у том тренутку несразмерно је бурна реакција која може бити вербална, у смислу свађе, до реакције туче, насртаја или разних других наносења телесних повреда, или као у конкретном случају човек може да баца бомбу због увреде у комшијино двориште, каже др Михајловић.

Људи који имају менталне поремећаје, попут шизофреније или неких других поремећаја, много ређе од ових са поремећајем личности имају такве реакције. То су ретке болести и ређи су почињоци неких кривичних дела у смислу наносења телесних повреда другим људима. Једноставно, због природе своје болести нису ни способни за тако нешто. Односно, када су у питању класични психијатријски поремећаји статистички је иста вероватноћа да ће неко такав нанети другог телесну повреду као што ће је нанети здрав човек. Не чине више кривичних дела људи који имају психичке поремећаје него здрави људи, иако статистички, објашњава професор др Михајловић.

Али, људи који имају поремећај личности или психопатију јесу они који чине статистички значајно више кривичних дела. Професор др Горан Михајловић каже да, колико је њему познато, још увек није затражено психијатријско вештачење у случају осумњиченог Ивице Н., мада нам је у суду речено да ће оно бити затражено.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

АУТОПЕРИОНИЦА

„ВОЈА“

26 година са вама

АКЦИЈА ДО 31. АВГУСТА 2012.

АКЦИЈА „КОМШИЛУК - удружите се, мање плаћате прање тепиха“

АКЦИЈА „ПОНЕДЕЉАК - ниже цене прања возила“

- Прање споља и унутра – 350 динара
- Дубинско прање, Прање мотора
- Прање тепиха 80 динара по 1квм

Ми трајемо, нама се верује!

Таковска 16,
Телефони: 322 084, 318 130, 069 775 639

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЧИСТОЋА
КРАГУЈЕВАЦ

О Г Л А Ш А В А:
**ПРОДАЈУ РАСХОДОВАНИХ И
ОТПИСАНИХ СРЕДСТАВА
ПРЕДУЗЕЋА
ПУТЕМ ЛИЦИТАЦИЈЕ И ТО:**

- 1. МЕТАЛНИ ОТПАД** - 5000 кг
Почетна цена: 17,00 динара/кг
- 2. ПОЦИНКОВАНЕ ТАБЛЕ 6.20 x 1 м** - 6 ком
Почетна цена: 800,00 динара/ком
- 3. БЕТОНСКЕ ЖАРДИЊЕРЕ** - 40 ком
Почетна цена: 350,00 динара/ком
- 4. РАСХОДОВАНИ РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ
(КАМИОНСКА ШКОЉКА) - 7000 кг**
Почетна цена: 17,00 динара/кг

Почетне цене су без обрачунаог ПДВ-а.

Продаја наведених средстава обавиће се путем усмене лицитације дана 31.07.2012. године у 12:00 часова у просторијама ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустијска бр. 12.

За учествовање на лицитацији потребно је уплатити 10 % од почетне вредности позиције за коју се лицитира, као депозит, на жиро рачун ЈКП "Чистоћа" бр. 160-7512-44 Банца Интеса.

Понуђена средства се могу разгледати сваког радног дана од 8 до 13 часова у кругу ЈКП "Чистоћа" Крагујевац, ул. Индустијска бр. 12 и Депонија у Јовановцу.

По завршеној лицитацији роба се може преузети после комплетне уплате.

Особа за контакт: Кељевић Миленко, телефон 060/2340906

ЈКП „ЗЕЛЕНИЛО“

Крагујевац, Светозара Марковића бр. 109
Тел.: 034/370-035; Факс: 034/370-116

Расписује

ОГЛАС

- Даје се у закуп са накнадом, путем јавног надметања пословни простор – киоск на локацији између Општинског суда и Р.К. „22. Децембар“, у Крагујевцу, ул. Трг Слободе бб. у укупној површини од 28 m², на период од једне године.
- Утврђује се почетна лицитациона цена у поступку јавног надметања у висини од 10 € по 1 m² у динарској противвредности обрачунаој по средњем курсу НБС на дан јавног надметања.
- Право учешћа у јавном надметању имају сва правна и физичка лица регистрована за обављање делатности која се може обављати у пословној просторији која се даје у закуп.
- Учесници јавног надметања у обавези су да уплате депозит у висини од 10% закупнине за почетну лицитациону цену по 1 m² пословне просторије, што укупно износи 28 € у динарској противвредности обрачунаој по средњем курсу НБС на дан јавног надметања на текући рачун 105-40138-89 АИК Банка. Положени депозит враћа се учесницима јавног надметања који нису били најповољнији понуђачи.
- Јавна лицитација одржаће се дана 31.07.2012. године, са почетком од 11 часова у просторијама Управе ЈКП „Зеленило“, ул. Светозара Марковића 109, Крагујевац. Просторија која се даје у закуп може се разгледати на адреси локала, Трг Слободе бб, сваког дана до дана јавног надметања.
- Пријаве за јавно надметање-лицитацију у писаном облику подносе се Комисији за спровођење поступка јавног надметања, најкасније 24 h пре почетка јавног надметања на адресу: ЈКП „Зеленило“, Светозара Марковића 109, 34000 Крагујевац, са назначом: „Пријава за лицитацију за киоск „Циклама“, Трг Слободе бб, Крагујевац.
- Пријава мора садржати следеће податке:
  - назив учесника јавног надметања,
  - пословна делатност за коју је учесник јавног надметања регистрован, уз обавезу достављања Решења о регистрацији,
  - доказ о уплати депозита и доказ о средствима обезбеђења,
  - податке о пословној банци,
  - број рачуна на који ће се извршити повраћај уплаћених средстава за депозит.

IN MEMORIAM:

СИНДИКАЛАЦ
ДРАГАН РАНИЋ

Одлазак доследног преговарача

У суботу ујутру стигла је тужна вест. У 62. години живота, после дуге и тешке болести преминуо је регионални повереник Уједињених гранских синдиката и први председавајући Социјално-економског савета града Крагујевца Драган Ранић.

Рођен је 26. јуна 1950. године у Доњој Трнави. Завршио је Прву крагујевачку гимназију. Радио је у предузећима „Застава транспорт“, „Застава безбедност“ и „Застава аутомобили“. Био је члан је Гранског синдиката трговине „Независност“ од 12. новембра 1994. године, где је обављао дужности председника Програмског одбора за развој и ширење мреже. Био је на функцији председника Надзорног одбора УГС „Независност“, а од августа 1997. године налазио се челу регионалног повереништва УГС „Независност“ за Шумадијски округ.

За време његовог мандата ово повереништво, које обухвата Аранђеловац, Баточину, Кнић, Крагујевац, Лапово, Рачу и Тополу, имало је око 10.000 чланова и постало је репрезентативно. На његову иницијативу у оквиру повереништва отворена је и адвокатска канцеларија правног заступника „Независности“, која је пружала правну помоћ члановима.

Драган Ранић међу првима је схватио да без међународне синдикалне сарадње нема напретка. Предано је радио на реализацији више пројеката. У Крагујевцу је, у сарадњи са италијанском организацијом Профето Свилупо, отворен Центар за права, први у Србији.

Његова невероватна упорност морала је да да резултате. Тако је на Ранићеву иницијативу, у сарадњи са швајцарском организацијом за помоћ свету рада (СЛА), почео да излази лист „Одјек“. Наравно, он је био кум. Први број листа који промовише социјални дијалог изашао је у мају 2006. године. Логичан наставак „Одјека“ било је штампање књиге „Одјек без одјека“, које такође не би било без његове свеколике помоћи. Обрадовао се када је прошле године из Швајцарске дошла вест да је, такође уз његову несебичну помоћ, одобрен наставак „Одјека“ у форми веб сајта под именом социјални дијалог.

Успоставио је тесну сарадњу и са „Фридрих Еберт фондацијом“, шведским синдикатима, синдикатима из Француске

(ЦФДТ, ФГТЕ) и синдикатом Саксоније из Немачке.

Регионално повереништво УГС „Независност“ или, боље рећи, Драган Ранић иницирао је формирање Социјално-економског савета града Крагујевца, који је почео са радом 2. фебруара 2007. године. Ранић је био први председавајући СЕС Крагујевац.

Почетком децембра 2009. године успео је да на једном месту у Крагујевцу окупи представнике свих локалних социјално-економских савета у Србији, Министарства рада и социјалне политике, републичког Социјално-економског савета и представнике домаћих и страних невладиних организација активних у области радних односа. Деловање и резултат СЕС Крагујевац од свих учесника проглашено је најбољим и као пример другима. О доприносу Драгана Ранића не треба трошити речи.

У једном тренутку упливао је и у политичке воде. У новембру 2005. године са пријатељима из других синдиката, са којима је често путовао синдикалним послом у Шведску, Немачку, Швајцарску, основао је Социјалдемократски покрет. У оснивачком одбору поред њега били су Драгутин Станојловић Баја, Александар Бељаквић, Драгослав Томовић и Драган Алексић. После неколико састанака и партијских промоција дигао је руке од политике и вратио се синдикалним обавезама.

Заговарао је социјални дијалог и често говорио да је боље десет дана преговарати него пола сата штрајковати. Није, међутим, био ни против штрајка, ако су пре тога сви преговори пропали и ако није било другог решења.

Био је чврст и доследан преговарач. Голу силу подређивао је сили аргумената.

О Ранићу се може много тога написати и као врсном кулинару, који је волео да сам спреми разне ђаконије, не само за своје укућане, него и пријатеље и синдикалне колеге. Но, о томе можда неком другом приликом.

Био је лични пријатељ са председником УГС „Независност“ Браниславом Чанком, замеником Зораном Стојиљковићем, професором Дарком Маринковићем, али и са возачима из „Заставе транспорт“, портирима из „Безбедности“, браварима из „Заставе“...

ЗАХУКТАВАЈУ СЕ ПОЛЕМА

Ко је пл

У року од две године број тужби које се РТС спрема да покрене против неплатиша са 200 порастао на 400 хиљада, међутим након јавног става директора РТС да је ова кућа против пленидбе имовине и чињенице да је Основни суд у Чачку одбацио око 300 тужби против грађана, питање је како ће се овај гордијев чвор распетљати

Пише Никола Стефановић

Од увођења претплате за јавни сервис оличен у Радио-телевизији Србије протекло је равно десет година. Тада је одлуком Владе изнова враћен намет који је свега годину дана раније укинут. Било је то друго укидање претплате од 1992. године, током деведесетих познате и као такса на електрично бројило, од које је највећи део средстава ишао управо на рачун РТС-а.

Двадесет година касније, чини се, наплата ТВ претплате никада није била ближе укидању, ако не правно, оно бар де факто, с обзиром на све гору финансијску ситуацију већине становника Србије. Није тајна, нити то крију и у самој телевизији да „јавни сервис Србије“ данас одржавају уплате из Војводине и Београда, те да централна Србија очито запада у све тежу кризу. То је посебно из-

Сваког јутра, још у шест сати, стиже у свој реон са три основна средства за рад: лопатом, метлом и великом зеленом кантом за ђубре на точићима.

Већ скоро четири године „држи“ исти градски квартал, део главне улице изнад „саобраћајца“ до цркве, улице Лоле Рибара, Бранка Радићевића и део Карађорђево до Гушићеве и све у том кругу. Када се људи око пола осам размиле овим делом града, тротоари већ блистају, а од сваке претходне ноћи буду баш добро зађубрени, онако како то Србин уме да уради.

Комшије и власници радњи свих врста већ добро познају „свог“ уличног чистача. На сваком кораку чује се „добро јутро“, „како иде?“, „може ли, Дарко?“... Значи, знају га и по имену. А Дарко се презива Симић, дванаест година живи у Крагујевцу и исто толико ради овај посао. Доселио се из Ораховца на Косову, где је и рођен, сада има 31 годину, није ожењен, он и мајка станују у Брсеници.

ДАРКО ЈЕ ОМИЉЕНИ ЛИК
У СВОМ РЕОНУ

ЛИКЕ ОКО РТС ПРЕТПЛАТЕ

АТИО - ПЛАТИО, КО НИЈЕ...

ражено у јужним и источним крајевима, где тек приближно сваки десети грађанин у року измирује ову дажбину.

Посматрано кроз бројке и проценте које смо добили од самог ТВ сервиса за претходну годину, то изгледа овако: просечни степен наплате износи 41 одсто. Најуредније платише су са подручја Београда, где се степен наплате креће у распону од 63 до 75 одсто, у просеку око 66 одсто. У Војводини наплата је између 55 и 70 одсто, а када се све сабере и подвуче, достигне се просек од 57 процената. Кад је реч о подручју које захватају градови Крагујевац, Смедерево и Пожаревац, степен наплате пада драстично на мизерних 30-34 одсто. Но, у поређењу са краљевачким округом и тамошњих 18-19 посто наплате и југом Србије са „пролазношћу“ од петнаестак процената, наплата у Крагујевцу још делује пристојно.

Тужба за свако четврто домаћинство

Овде свакако ваља напоменути да се поменути пресеци „ваде“ на основу подељености ЕПС на управне центре, те се подаци, јасно, добијају од Електропривреде која и врши наплату. Отуда је непознато да ли је удео Крагујевчана у коначном просеку већи или мањи, тачније колико становника центра Шумадије спада у групу претплатника. У сваком случају, донекле ову непознаницу откривају додатни подаци. Наиме, на подручју које покрива привредно друштво „Центар“ има нашто мање од 200 хиљада обвезника претплате, а до сада је на њему подељено око 50.000 опомена пред утужење. Простим језиком речено, сваком четвртом домаћинству, тј. сваком четвртом власнику електричног бројила смеши се судска парница и принудна наплата.

Најзад, од укупног броја претплатника тек 17 процената редовно измирује обавезу до рока предвиђеног за попуст (у случају плаћања утрошене електричне енергије до 20. у месецу), петнаест одсто измирује обавезу, док тринаест одсто обвезника повремено или делимично измирују своја дуговања на име претплате.

Као што је познато од раније, новцем који потрошачи уплате, ЕПС најпре намирује своја потраживања.

У свим случајевима се најпре обрачунава и наплаћује електрична енергија, при чему није могуће да неко буде у преплати за електричну енергију, а да у исто време има извез-

стан дуг на име РТС претплате. Сва преплата, ако дуг постоји, аутоматски се обрачунава за измирење тих дуговања, објашњава Никола Павићевић, портпарол привредног друштва „Центар“.

Када је пре приближно две године Уставни суд Србије потврдио да је одлука Владе о увођењу ТВ претплате и наплате путем рачуна за електричну енергију у складу с Уставом, чинило се да је плаћање неминовност коју је немогуће избећи, као и да су позиви да се овај намет не плаћа једнаки некадашњим позивима да се не плаћа струја у време Милошевића. Сходно томе, претпоставка је била да ће се дугови платити на овај или о-

нај начин. Како је тада објаснио Зоран Николић из Националне организације потрошача, Уставни суд је тиме „зацементирао“ одлуку Владе, те да грађанима остаје само борба да програм буде квалитетнији и ослобођен прекомерних комерцијалних садржаја, као и да се јавности омогући редован и детаљан увид у финансијско пословање јавног сервиса.

Сви приговори да ко има кабловску телевизију и путем ње и РТС не треба да плаћа и једно и друго, да претплату плаћају само они који имају ТВ пријемник или да се, како који обвезник жели, може одређи РТС-ових канала, потпуно су беспредметни, с обзиром да је одлуком предвиђено да се претплатом плаћа „развој јавног сервиса“. Конкретно, то значи да се плаћа за „могућност гледања“ РТС програма, а да је ствар личне жеље појединца хоће ли то искористити или не.

Крагујевачки суд чека на први случај

Међутим, како сада ствари стоје, на један битан детаљ очито нико није мислио, а то је платежна способност грађана. Почев од 2010. године број дужника и „спремљених тужби“ РТС прогресивно расте, па је тако с 200.000 данас нарастао на близу 400.000. Иако јавни сервис већ неколико година маше поменутим тужбама и прети да ће извести готово пола милиона људи пред суд, тек је последњих месеци претња почела и да се остварује. Но, за сада, међу тужбенима још увек нема ниједног Крагујевчанина.

РТС за сада није пуштао тужбе на подручју Крагујевца, па не можемо процењивати унапред какве би биле преседе. Познато је јавности какав је био случај са тужбама за дуговања за струју и да нам је Апелациони суд у новембру доставио одлуку да те тужбе нису дозвољене. Да ли ће се нешто променити и у случају РТС претплате, знаћемо тек на основу става Апелационог суда, каже портпарол Основног суда Крагујевца, Ивана Рачић.

У међувремену, ситуацију је додатно зачинила и одлука Основног су-

да у Чачку да одбаци нешто више од 300 тужби РТС за принудну наплату против дужника у том граду и, штавише, да судске трошкове плати – Радио телевизија Србије.

У исто време директор РТС Александар Тијанић у више наврата је напоменуо да РТС не занима нити интересује како ће се та дуговања наплатити јер то није проблем РТС, већ саме Владе која је донела одлуку.

Ипак, судећи по речима судије Рачић, ствар је управо обрнута.

Начине принудне наплате, који, између осталог, могу бити пендбамовине, да се дуг одбија са рачуна од зараде дужника или да се наплата повери приватним извршитељима, у било ком случају не одређује суд нити било ко други до самог повериоца, тачније његовог правобраниоца. Дакле, ако је РТС неког тужила и пресуђено је у њену корист, онда заступник РТС предлаже како ће се дуг наплатити.

Но, делује да тај „прљав“ део посла нити ко жели да ради, нити кога има да га обави. Штавише, сам Тијанић је у недавним изјавима обзанио да је против пендбамовине, те да у РТС не желе половне „шпорете и фрижидере јер немају намеру да отварају комисион“. Тиме је свакако послата и порука грађанима да су повериоци, судови и напослетку власт, ко год да је чини у том тренутку, неодлучни и бојажљиви да овако гломазан пројекат суђења и убирања намета спроведу у дело, а што, врло вероватно, не би могло проћи без снажног дрмуса иначе климавог социјалног мира.

И управо због тога, каква год судбина на крају задесила објективно лош јавни сервис, делује да ће ово бити још један случај насанкавања поштенијег или наивнијег, како вам драже, дела становништва које сва своја дуговања на време измирује. У осталом, после рачуна за струју, легализације објеката, зимских аутомобилских пнеуматика и сијасета других случајева наплаћивања по шиљарцијском систему „ко плати – плати, ко не плати – нема везе“, ништа се друго и није могло очекивати.

РАДНО МЕСТО УЛИЦА

Као и пре пола века

Дарко Симић је један од уличних чистача, марљив и дисциплинован, који се не жали на свој посао, али не зна да су на исти начин – метлом, лопатом и колицима радиле и његове колеге кад је Крагујевац био само варош

Да ли је цича зима и снег до колена или јулских плус тридесет и неколико степени – нема везе, Дарко је увек на свом радном месту. Једино се разликује зимски од летњег посла. Ако заведе, чисти снег са тротоара и посипа со, а за лепих дана згрће на лопату и одвози све чему није место на улици.

Има прљавог папира, опушача, празних кутија од цигарета, пластичних чаша и флаша, некада и разбијеног стакла, срце од алкохола, наводи Дарко на шта све наилази сваког јутра кад изађе у свој реон.

Иначе, Дарко је један од не великог броја уличних чистача у централном делу града који раде исто онако како се радило и пре тридесет или педесет година. „Чистоћа“ још нема довољно машина које би замениле систем „метли и лопата“, па су ови људи и нека врста подсетника на стара времена.

Дарко се на то не жали, нити каже да му је тежак посао. Напротив, задовољан је, са посла никада не остаје, а од плате која је уредна може да живи. Скромно, али за боље никада није знао. Посебно му је драго што га многи људи из реона цене и уважавају.

Често ме зову и нуде сок или кафе, а зими чај. Позивају ме и да се огрејем, кад је хладно ови из кафиха и ресторана. Понекад нећу да узмем оно што ми дају, кажем им да нисам жедан или да ми није зима, а они навалују, прича и показује сво-

ју скромност Дарко – док не скрива благи осмех који казује да му је мило што га комшије уважавају.

Један детаљ додатно је открио радни карактер уличног чистача Дарка Симића. На позив новинара да заједно попију јутарњу кафу у

башти „Старе Србије“ и да још мало попричају, почео је да се устручава.

Морам да позovem шефа и да му кажем да ћу да седнем с тобом.

Па, назови га и реци му да те један новинар

КОЛИКО МОЖЕ ЧИСТАЧ АКО...

Беспотребне тоне на мишиће

Лопата коју користи чистач Дарко Симић, а такве су и друге којима ред његове колеге, прво је ишла на вагу за тачно мерење. Гвоздена са дрвеном држалицом има килограм и 530 грама. Наравно, празна.

Чистач користи лопату тако што сваки папир, опушак, чашу или флашу и све остало ђубре метлом навуше на њу, па онда је подиже на метар висине, колика је канта на точковима, да у њу убади смеће. Учесталост ове операције је велика јер је ђубре разбацано по тротоару, а чистач не може истовремено да носи лопату и метлу и вуче колика. Просто – има само две руке.

Рецимо, чистач Дарко отприлике на свака пола минута празни лопату у канту и једноставним рачуном могу се извести неки приближни подаци.

Званично радно време чистача је од шест изјутра до пола један, с паузом од пола сата. Дакле, ради се шест сати или 360 минута, али нека буде да се ефективно ради четири сата, односно 240 минута. Ако на свака пола минута чистач убацује ђубре у канту, значи да за један радни дан подигне лопату 480 пута. Кад се то помножи са 1.530 грама,

ДАРКО ЈЕ ОМИЉЕНИ ЛИК У СВОМ РЕОНУ

колико је тешка лопата, испада да подигне 734,4 килограма само „средства за рад“. Колико је тешко ђубре – то је већ посебна „математика“.

Међутим, чистач подиже лопату само једном руком, обично левом, ако у десној држи метлу. Може и обема, али онда мора „везано“ да диже и лопату и метлу, јер где би сваки час одлагао метлу да би са обе руке ухватио лопату.

Шта се даље дешава. Кад донекле напуни канту смећем, чистач мора да је испразни у неки од уличних контејнера. Када ће то учинити сам

процењује, да не буде претешка и да може да је подигне и из ње изручи ђубре. Дакле, све оно што је метлом скупио и лопатом убадио мора поново да диже, али сада све одједном.

Који је то терет? Узмите, па израчунајте.

А свако ко се сада пита да ли новине имају нечим паметнијим да се баве него што је беспотребна тежина рада уличног чистача, добиће следећи одговор: зар смисао целе цивилизације и развоја није да се човеку живот учини бољим и хуманијим, а и чистачи су људи. Зар не!

БУРА ОКО ХИПОДРОМА

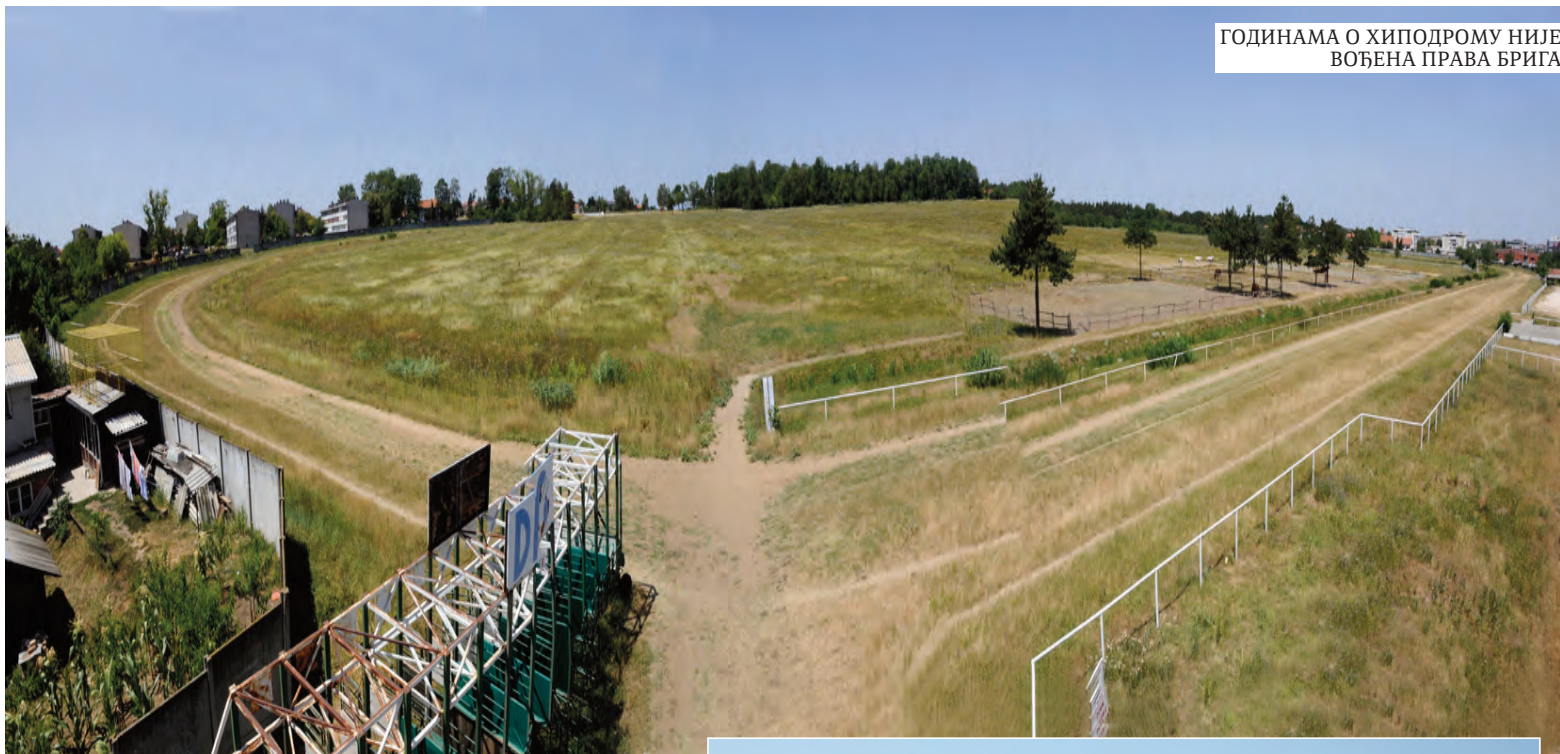
Мало коња, много интереса

Градско веће одлучило да „Спортском центру „Младост“ додели и хиподром. У Коњичком друштву „Шумадија“, међутим, ову одлуку оспоравају, тврдећи да је „Становљанско поље“ њихово још од 1928. Године, када је тркачка стаза направљена

Пише Марија Обреновић

Први тркачки дан на Хиподрому „Становљанско поље“ одржан је јуче, у организацији Коњичког клуба Шумадија и под покровитељством Скупштине града Крагујевца. Пред око 500 гледалаца наступило је 40 грла из Крагујевца, Ђуприје, Београда, Пожаревца, Ниша, Шапца и Чачка. Одржано је укупно пет трка - две галопске и три касачке. Победник у трци галопера за „Велику награду Крагујевца“ је грло Кристијан Јагодинац са јахачем Илијом Московим из Русије - вест из 2008. године која се, неким чудом, задржала на једном од локалних крагујевачких сајтова, забелешка је о последњим тркама на крагујевачком хиподрому.

Од тада, па све до пре десетак дана, „Становљанско поље“ није, сва је прилика, занимало готово никога, сем неколико цокеја и тренера ко-

ГОДИНАМА О ХИПОДРОМУ НИЈЕ ВОЂЕНА ПРАВА БРИГА

ји сваког дана тамо вредно тренирају десетак тркачких коња, од тридесетак колико је смештено у бесправно начичканим шталама. Запуштене, полуразрушене трибине зарасле су у коров. На месту некадашњих поља, засађених за исхрану коња, данас је спржена сува трава. Судијски торањ препун је ђубрета, а на појединим спратовима налазе се прљаве крпе и прастари душечи који сведоче о боравку сумњивих ноћних посетилаца. Чак и ресторан „Мустанг“ зврји прашњав и празан.

Око ове слике немара и небриге последњих десетак дана преко медија битку воде градска власт и Коњичко друштво „Шумадија“.

■ Краљ дао, град узима

Градско веће је, на име, на седници одржаној 30. априла, одлучило да Јавном предузећу „Спортски центар „Младост“, између осталог, додели и хиподром. У Коњичком друштву „Шумадија“, међутим, ову одлуку оспоравају, тврдећи да је „Становљанско поље“ њихово још од 1928. године, када је тадашњем коњичком друштву земља додељена за изградњу тркачке стазе. - Хиподром „Становљанско поље“ Коњичком друштву „Шумадија“ додељен је краљевим указом. Ни комунисти који су дошли на власт после рата нису ову одлуку оспорили већ је она новим документом само потврђена. Сада је, међутим, некемо пало на памет да 22 хектара земљишта ваљда може добро да се прода, пошто су цене на овој локацији астрономске. Шта друго да помислимо него да град више нема шта да прода па сада посеже за Хиподромом. Да је другачије, зашто би га онда додељивали предузећу које је губиташ, пита Драгољуб Радојевић, члан Управног одбора Коњичког друштва „Шумадија“.

Он каже да је Коњичко друштво већ ангажовало правног заступника и уколико Спортски центар „Младост“ покуша да преузме хиподром најављују тужбу.

- О одлуци Градског већа ни на који начин нисмо обавештени. За

додељивање хиподрома СЦ „Младост“ сазнали смо када је њихов директор, пре месец дана, дошао и рекао да ће они од сада газдовати и бринети се за одржавање. Ми то нећемо дозволити. Већ смо ангажовали адвоката и уколико Спортски центар покуша да преузме хиподром намеравамо да подигнемо ту-

СУДИЈСКИ ТОРАЊ

жбу. Од суда ћемо тражити и привремену меру забране уласка у посед док се све не буде решило, каже Радојевић.

Да је ситуација на хиподрому далеко од добре признају и у Коњичком друштву. Новца за одржавање 22 хектара површине нема, због такве ситуације остали су и без коња.

- Од оснивања хиподром су издржавали донатори, љубитељи коњичког спорта и држава, тачније град. Помоћ од локалне самоуправе немамо од 2008. године, када је у оквиру свечаности Дана града организована трка за „Велику награду Крагујевца“, то је уједно и послед-

ДРАГОЉУБ РАДОЈЕВИЋ, КОЊИЧКО ДРУШТВО „ШУМАДИЈА“

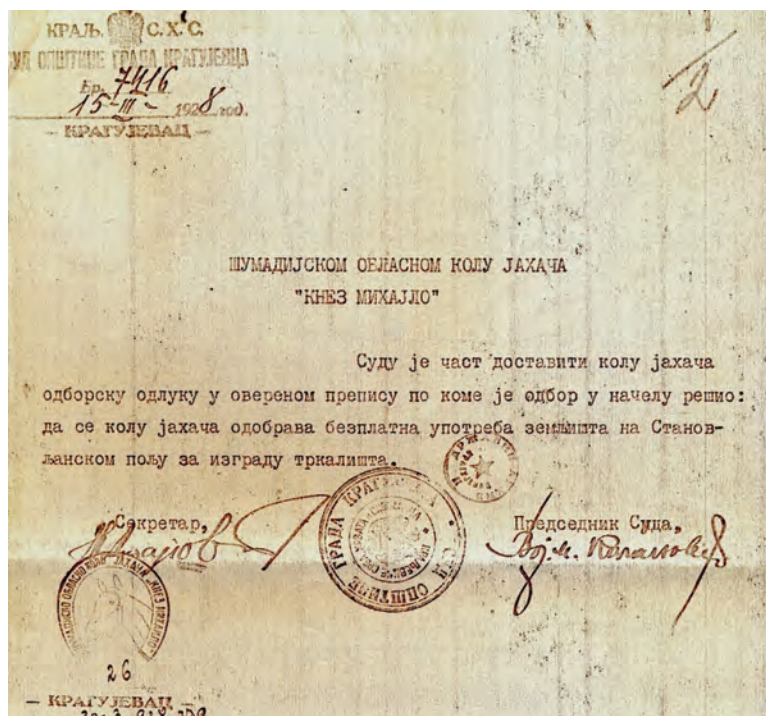

МИРОЉУБ НОВАКОВИЋ, ДИРЕКТОР СЦ „МЛАДОСТ“

ња трка одржана на хиподрому. Данас на хиподрому има тридесетак грла приватних власника, углавном су ту смештени ради припреме за трке. Власници коња нису само из Крагујевца и околине већ из многих других градова Србије, објашњава Радојевић.

Крагујевачки хиподром, по његовим речима, има велики потенцијал за развој коњичког спорта, са њега је потекло неколико врских цокеја, који данас јашу велике трке и по Аустрији, Мађарској и Италији. Сам хиподром је, како тврди, грађен по угледу на „Лонгшамп“ у Паризу. Специфичан је по томе што, захваљујући благом нагибу, публика са било ког места може да види читаву трку, чак и ноге коња.

- Ми желимо да хиподром остане ту где јесте и нисмо против договора са градом. На пример, јед-

РЕШЕЊЕ ИЗ 1928. ГОДИНЕ О ПОВЕРАВАЊУ ЗЕМЉИШТА ЗА ИЗГРАДЊУ ХИПОДРОМА

ПРИЧА ЦОКЕЈА

Очајни услови за рад

Они којима је највише у интересу да се ситуација са хиподромом реши што пре су власници коња, али и људи који тамо тренирају. Цокеји Марко Миливојевић и Пеђа Димитријевић, које је наша екипа затекла прошлог петка на хиподрому, кажу да је крајње време да се неко позабави овим простором који годинама пропада.

- Услови за рад су очајни. Пешаци се шетају по стази, без обзира што на све стране стоје упозорења. Стаза је у јадном стању, али не само то. Наиме, нагиб који постоји можда је добар из перспективе гледалаца, али је за коње погубан, поготово што је присутан и у кривинама, па при галопу лако може да се догоди излетање са стазе. Кога год питате овде рећи ће вам исто: нама је свеједно хоће ли град средити овај простор или изместити хиподром на неко друго

БИТНИ СУ ИМ УСЛОВИ ЗА РАД, А НЕ ГДЕ ЈЕ ХИПОДРОМ: ЦОКЕЈИ ПЕЂА ДИМИТРИЈЕВИЋ И МАРКО МИЛОЈЕВИЋ

место. Уосталом, и у свету се они налазе ван градског подручја, битно је да се створе адекватни услови за рад, каже Марко Милојевић, цокеј који је поникао са крагујевачког хиподрома, а већ неколико година јашу у Италији.

По речима његовог колеге Пеђе Димитријевића, треба водити рачуна о будућности коњичког спорта, поготово што и у овако тешким условима успевају да остваре добре резултате.

- Тренутно се овде налази десетак коња који се припремају за трке. Из Аранђеловца сам, а овде сам дошао пре свега због добрих тренера, али су услови за рад заиста изузетно лоши. Пошто не постоји ограда често се дешава да на стазу дотрче кучићи. Баш пре неколико дана ме, док сам јахао, јурило неколико паса, то за коња може да буде велика опасност, поготово ако је у питању младо грло које се и своје сенке плаши, објашњава Димитријевић, додајући да је ове године остварен знатан напредак у односу на претходне сезоне - од 15 стартова, колико су имала овдашња грла, 14 пута су била „у плацу“, односно освојила неко од прва четири места.

КРАГУЈЕВАЧКИ УЧЕСНИЦИ НА ОЛИМПИЈСКИМ ИГРАМА (3)

Тренирали и делили правду

Пише Зоран Мишић

Ем бројних спортиста који су бранили боје репрезентација Србије и Југославије (у свим системима) и самим тим и свог ужег и ширег заједничког града Крагујевца, које смо педантно побројали у претходна два наставка серијала о крагујевачким учесницима летњих, зимских и пара олимпијских игара, шаховских и олимпијада глувих, ту су и они без којих су незамислива спортска надметања, а чијим се учешћем на олимпијадама наш град такође може поносити - тренери у судије.

Што се крагујевачких тренера тиче, сви су искључиво учесници летњих олимпијских игара.

Ако изузмемо оне чији је само део тренерског рада и каријере везан за Крагујевац (види први антрфиле), први, „прави“ крагујевачки тренер на олимпијади био је **Влада Луковић**. Овај прослављени атлетичар и дугогодишњи (преко шест деценија) атлетски тренер учесник је олимпијских игара у Минхену 1972. године, као тренер атлетичара репрезентације тадашње СФРЈ.

Тренирао пет хиљада спортиста

Луковић је атлетиком почео да се бави још 1951. године у „Радничком“, као петнаестогодишњак. За осам година активног бављења спортом постао је државни првак у атлетском вишебоју - тадашњем петобоју (дисциплине: 200 и 1.500 метара, скок у даљ, бацање диска и копља). Био је први југословенски атлетичарски првак потекао из Крагујевца. Давне 1956. године проглашен је за најбољег спортисту Шумадије и Поморавља, када је по први пут један атлетичар ову „титлу“ преузео од тада неприкосновених боксерских звезда попут Славка Соргића и Драгослава Јако-

У завршном наставку серијала о крагујевачким и шумадијским учесницима на олимпијским играма наводимо и оне који на олимпијадама нису учествовали као спортисти, али су и те како били присутни на овим најпрестижнијим скуповима и смотрама светског спорта. Они, без којих су спортска и олимпијска такмичења незамислива - тренери и судије

ВЛАДА ЛУКОВИЋ, „УЧИТЕЉ АТЛЕТИКЕ“, КАО ТРЕНЕР РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ УЧЕСТВОВАО НА ОЛИМПИЈАДИ У МИНХЕНУ 1972. ГОДИНЕ

вљевића. Од 1959. године (иако је био кандидат за олимпијске игре у Риму наредне године) тренер је у Атлетском клубу „Раднички“, којем

је остао веран читаве своје каријере, упркос бројним примамљивим понудама из иностранства.

Како је сам умео да каже, „кроз његове тренерске руке“ за све ове деценије „прошло“ је невероватних преко пет хиљада спортиста које је тренирао! Тренирао је 69 првака и репрезентативаца Југославије, који су освојили више од 300 титула, а 150 пута обарали државне рекорде. Као „учитељ атлетике“ проучо се пре свега у дисциплинама скок у даљ и троскок, али су његови пулени имали и много успеха у спринтерским, бацачким и другим дисциплинама. Најуспешнији спортисти које је Луковић тренирао су Милан Спасојевић, атлетичар који се такмичио у дисциплинама скок у даљ и троскок (први у Југославији прескочио 16 метара), такође учесник о-

лимпијаде у Минхену 1972. године и троскокаш Милош Срејовић (први „прелетео“ границу од 17 метара), који је постао првак Европе у Прагу 1984. године са (тро)скоком од 16,94. метра. Живи и ради у Крагујевцу.

Од „учитеља атлетике“ до СОФ-киног госта

Крагујевчанин **Александар Саша Пауковић** (70), био је активни стрелац и данас је тренер крагујевачке Стрелачке дружине „Чика Мата“ као и тренер државне репрезентације у стрелаштву. У својству тренера стрелаца репрезентације тадашње СР Југославије учесник је олимпијаде у Атланти 1996. године. Пауковић је познат и као тренер светског рекордера, стрелачког аса Стевана Плетикосића, такође нашег суграђанина (о коме смо опширније писали у првом наставку овог серијала), освајача бронзане медаље у Барселони 1992. године и учесника на чак пет олимпијских игара у периоду од 1992. до 2008. године.

На олимпијади у Атланти 1996. године као тренер учествовао је још један рођени Крагујевчанин (56), кошаркаш **Мирослав Мута Николић**. Као играч на позицији бека наступао је за тимове из Смедеревске Паланке, Београда, Крагујевца и Марибора.

Данас један од најуспешнијих тренера у српској кошарци и међународној Јадранској лиги. После завршене играчке каријере био је тренер у Словенији, Грчкој, Русији и Србији. Са београдским „Партизаном“ и подгоричком „Будућношћу“ освајао је титуле првака Југославије, као тренер и златне медаље на првенству Европе кошаркаша до 20 година и са јуниорским саставом на светском првенству.

Као помоћник тренера Желимира Жељка Обрадовића учествовао је олимпијским играма у Атланти, када је наша репрезентација у финалу изгубила од америчког „дрим тима“ и освојила сребрну медаљу. Такође, са истим тимом, као помоћни тренер репрезентације СР Југославије, освојио је два злата - на првенству Европе у Шпанији 1997. године и на светском првенству у Атини 1998. године.

Од сезоне 2009/10, је тренер крагујевачког „Радничког“ када је после више деценија таворења поново довео врхунску кошарку у центар Шумадије.

Прослављени боксерски ас и тренер **Славко Соргић** био је успе-

шан тренер и члан стручног штаба боксерске репрезентације, због чега је „одликован“ и националном пензијом као признати спортски радник. Соргић је присуствовао на олимпијади у Москви, али не као тренер боксерске репрезентације, већ као почасни гост тадашње СОФКЕ Југославије. У тој делегацији налазио се и наш највећи рвач свих времена, Љубомир Ивановић Геца, као и још неколико старијих прослављених југословенских асова племенитих и борилачких спортова.

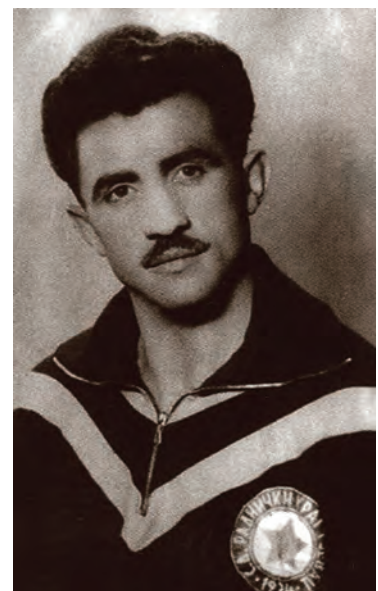
Соргић је рођен у Крагујевцу 1928. Године, завршио је војну академију у Русији. Активно се бавио боксом од 1953, а већ наредне године био је проглашен за првог најбољег спортисту Шумадије. Успешно се бавио и атлетиком (репрезентативац Србије) и играо фудбал за крагујевачку „Шумадију“. Био је вишеструки првак Србије и Југославије у полусредњој и средњој категорији, као и пет пута репрезентативац наше земље у боксу. Дугогодишњи је тренер у боксерском клубу „Раднички“. Живи и пише мемоарску прозу у Крагујевцу.

Такође, ових дана у Лондону (незванично наћи ће се и тренер **Власта Стевановић**, чији је марафонац Дарко Живановић (о чему смо опширно писали) испунио олимпијску норму. Стевановић је дугогодишњи атлетичар и тренер Атлетског клуба „Раднички“. Рођен је 1956. године у Страгарима. Као

МИРОСЛАВ МУТА НИКОЛИЋ КАО ПОМОЋНИК ЖЕЉКА ОБРАДОВИЋА ОСВАЈАЧ СРЕБРНЕ МЕДАЉЕ У АТЛАНТИ

репрезентативац Југославије трчао је марафон на Балканијади 1981. године, одржаној у Сарајеву. Завршио је Вишу педагошку школу, смер физичка култура, и напо-

СЛАВКО СОРГИЋ ЈЕ ВИДЕО МОСКВУ 1980. ГОДИНЕ КАО ПОЧАСНИ ЧЛАН ДЕЛЕГАЦИЈЕ СОФКЕ

АЛЕКСАНДАР САША ПАУКОВИЋ ТРЕНЕР СТРЕЛАЦА НА ОЛИМПИЈАДИ У АТЛАНТИ 1996. ГОДИНЕ

ОЛИМПИЈЦИ ТРЕНЕРИ У КРАГУЈЕВАЧКИМ КЛУБОВИМА

Наши и Ђурић, Палфи и Бобек

Као што смо у првом наставку овог серијала о крагујевачким олимпијцима побројали и оне спортисте који нису рођени Крагујевчани или у време учешћа на олимпијадама нису били чланови крагујевачких спортских колектива, али чији је део каријере ипак био везан за неке од спортских клубова у Крагујевцу, грех би било не поменути и тренере овдашњих тимова, који су такође учесници олимпијских игара.

Први од њих је прослављени кошаркашки ас и тренер Немања Неца Ђурић, који је као играч београдског „Радничког“ био учесник олимпијских игара 1960. године у Риму и 1964. године у Токију.

Ђурић је био саиграч и велики пријатељ наше кошаркашке легенде Радивоја Кораћа Жућка. У Крагујевцу, где

и данас живи, од седамдесетих година био је тренер кошаркаша „Радничког“ и један је од оснивача клуба КК „21. октобар“.

У периоду седамдесетих година прошлог века, када је фудбалски клуб „Раднички“ био у првој лиги велике Југославије, нашу екипу водили су и тренери, учесници олимпијских игара у време своје играчке каријере. Реч је о тренерима Бели Палфију, својевремено играчу зрењанинског „Пролетера“, „Црвене звезде“ и „Партизана“, учеснику олимпијских игара у Лондону 1948. године и Стјепану Бобеку, легенди југословенског фудбала и ФК „Партизан“, који је као играч репрезентације учествовао на две олимпијаде: у Лондону 1948. године и 1952. у Хелсинкију где је наш тим одиграо чувене „утакмице смрти“ са ондашњим спортским и политичким непријатељем Совјетским Савезом.

Крагујевца. Иако између два светска рата није било спортиста из Крагујевца (Милошевић и Сарић, обојица родом из Страгара учествовали су у Стокхолму 1912. и Лондону 1948. године), то не значи да је највећа смотра светског спорта протицала баш без присуства Крагујевчана.

На историјским, пре свега због нацистичке и Хитлерове пропаганде, играма 1936. Године, када је по први пут ношена олимпијска бакља упаљена у грчкој Олимпији (носили су је крагујевачки соколи - види други антрфиле), као гимнастичарски судија учествовала је Љубица Јовановић Павићевић.

Чувена гимнастичарка и припадница соколског покрета рођена је у Крагујевцу 1906. године, у родном граду завршила је гимназију, а у Београду Филозофски факултет. У београдским гимназијама предавала је физику и хемију. У соколском покрету, још у Крагујевцу, завршила је предвачки курс, као и остале тељеве за гимнастику и смучарски курс. Била је признати соколски гимнастички радник са титулом, како се то онда називало „композитор мавовних соколских вежби“.

Госпођа Љубица била је начелница Соколског друштва Крагујевац и једно време заменица начелника Крагујевачке соколске жупе. Још као студент предавала је у Првој и Другој београдској гимназији физичку културу. По одласку за Београд један је од оснивача Соколског друштва „Београд Два“, у којем је са краћим паузама начелница од 1928. до 1941. године. Више година провела је и на месту заменице начелника Соколског савеза Југославије. Стекла је гимнастичарско звање предвачка првог реда, као и квалификације саве-

КРАГУЈЕВАЧКИ СОКОЛИ ИСПРЕД СОКОЛСКОГ ДОМА (ДАНАШЊЕГ ТЕАТРА) КАО НОСИОЦИ ОЛИМПИЈКЕ БАКЉЕ 1936. ГОДИНЕ

зног и међународног гимнастичког судије. Учествовала је као судија на олимпијским играма 1936. године у Берлину, 1952. године у Хелсинкију и 1960. године у Риму. Као соколски „композитор мавовних вежби“ у послератном периоду била је задужена за осмишљавање школских јавних вежби. Преминула је 2002. године у Београду.

Крагујевачки шахиста Љубиша Милошевић рођен је 1931. године у Сипићу. По струци је био машински техничар. Дугогодишњи је члан Шаховског клуба „Раднички“. Као признати савезни и интернационални шаховски судија судио је на олимпијади 1972. године у Скопљу. Преминуо је 2010. године.

Познати крагујевачки скијаш Јован Јоца Антић судио је на 14. зимској олимпијади у Сарајеву 1984. године. Рођен је 1938. године на југу Србије, због чега су му Крагујевчани наденули надимак Пирођанац. Завршио је средњу физкултурну школу и ДИФ у Скопљу. Антић је био и први тренер женског кошаркашког клуба „Раднички“ по оснивању, 1967. године. На олимпијади одржаној на падинама Јахорине Антић је био судија у скијашким дисциплинама: слалом, велеслалом и слуст, а његова судијска акредитација са 14. ЗОИ Сарајево биће један од изложбених експоната Ранковићеве поставке „Олимпијци из Шумадије“. Живи и ради у Крагујевцу.

На овогодишњим олимпијским играма у Лондону, на тениском турниру, судиће и Крагујевчанка Марјана Вељовић (25), студент економије. Тенисом се бави од 11-те године, када је почела да тренира у Тениском клубу „Раднички“.

ИЗЛОЖБА О ОЛИМПИЈЦИМА ИЗ ШУМАДИЈЕ

Зачетак будуће олимпијске собе

У галерији Народне библиотеке „Вук Караџић“ у уторак, 24. Јула, отворена је изложба „Олимпијци из Шумадије“, посвећена читавом веку учешћа на олимпијским играма спортиста из нашег региона и Крагујевца. Аутор изложбене поставке је заљубљеник у историју спорта и један од најпреданијих крагујевачких хроничара ове области, Мића Ранковић, на основу чије сакупљене грађе и личне архиве је и настао овај серијал текстова у „Крагујевачким новинама“.

На изложби су фотографије овдашњих учесника летњих, зимских и параолимпијских игара, шаховских и олимпијада глувих, као и тренера и судија који су узимали учешће или били присутни на највећим манифестацијама светског спорта.

Део сакупљене Ранковићеве грађе, фото архива, медаље, акредитације и други олимпијски мобилијар наших спортиста и спортских радника изложен на овој поставци по Ранковићевој замисли био би зачетак будуће „олимпијске собе“, која би се налазила у засебној просторији у једној од две крагујевачке спортске хале и заувек сведочила у успесима овдашњих спортиста.

Изложба ће бити отворена до 28. јула. Не пропустите је.

СКИЈАШКИ СУДИЈА ЈОВАН АНТИЋ СУДИО НА ЗОИ У САРАЈЕВУ

редо са атлетиком бави се педагошким и просветним радом. Тренер је у Атлетском клубу „Раднички“ од 1995. године. Иако није део званичног тренерског тима атлетске репрезентације Србије, Власта Стевановић биће у Лондону уз свог пулена маратонца Живановића. Пожелимо им пуно среће.

Од Љубице у Берлину до Марјане у Лондону

На летњим, зимским и шаховским олимпијадама спортску правду делило је четворо судија из

ГИМНАСТИЧАРКА И МЕЂУНАРОДНИ СУДИЈА ЉУБИЦА ЈОВАНОВИЋ ПАВИЉЕВИЋ ИЗ ВРЕМЕНА КАДА ЈЕ СУДИЈА НА ОЛИМПИЈАДИ У БЕРЛИНУ

МЕЂУНАРОДНИ ШАХОВСКИ СУДИЈА ЉУБИША МИЛОШЕВИЋ СУДИО ЈЕ НА ОЛИМПИЈАДИ У СКОПЉУ 1972. ГОДИНЕ

ВЛАСТА СТЕВАНОВИЋ БИЋЕ У ЛОНДОНУ УЗ СВОГ ТАКМИЧАРА МАРАТОНЦА ДАРКА ЖИВАНОВИЋА

ТЕНИСКИ СУДИЈА МАРЈАНА ВЕЉОВИЋ (СЛИКАНА НА ПРОШЛОГОДИШЊЕМ ВИМБЛДОНУ) СУДИЋЕ НА ЛОНДОНСКОЈ ОЛИМПИЈАДИ

Као тениски судија међународну Б лиценцу добила је 2008. године, а А лиценцу за линијске судије и судије у столици, такозвани „бели беџ“, годину дана касније. За ниво три („бронзани беџ“) положила је прошле године у Истанбулу, што јој омогућује да суди турнире све три званичне тениске организације: АТП, ИТФ и ВТА. Марјана је судија на Вимблдону и прошле и ове године.

Тиме би листа досадашњих учесника на олимпијским играма из Крагујевца била испуњена. У питању је тачно 50 спортиста, тренера и судија. Испуњена, али не и завршена, јер и на овогодишњој олимпијади Крагујевац има своје такмичарске представнике - маратонца Дарка Живановића и троскокашницу Биљану Топић, па олимпијска прича о крагујевачким спортским успесима још није „затворена“.

ИСПРАВКА

Доми је освајач злата и сребра

У претходном наставку о крагујевачким учесницима, објављеном 19. јула, нехотице нам се поткрало ненамерна грешка у антрфилеу о Радомиру Ракоњу Домију, познатом крагујевачком пливачу и стрелцу и учеснику на чак четири параолимпијаде у периоду од 1984. до 1996. године.

Наиме, иако је у наслову антрфилеа, поднаслову текста „Били на свим олимпијадама“, као и попису фотографија, јасно назначено и наведено да је Радомир Ракоњац освајач златне медаље на параолимпијади 1984. године у Њујорку у пливачкој дисциплини штафета четири пута сто метара и сребрне у стрељаштву - дисциплина брза палба из пиштоља у Барселони 1992. године, ненамерном грешком се поткрало у самом тексту да је Ракоњац освајач бронзане медаље у стрељаштву на олимпијади у Сеулу 1988. године.

РАДИША ВОЈИНОВИЋ, ЛЕКАР

Крагујевачки дух су оптимизам и упорност

Крагујевац много више мора да уложи у своја језера која су неискоришћена лепота, нарочито језеро на Бубњу. Што се тиче шире околине, потребно је плодове земље увити у традиционално шумадијско гостопримство,

додати прелепе пределе којима обилујемо и постићи праву цену у виду задовољства и у нас и наших гостију

Потеру води Милан Пурић

Ја сам лекар специјалиста – радиолог, запослен у Клиничком центру Крагујевац и на Факултету медицинских наука. Бавим се, пре свега, скенерском дијагностиком, углавном неурорадиологijом. Живим у Крагујевцу са супругом и сином.

Како си и где одрастао?

Рођен сам у Крагујевцу, али сам детињство и прву младост провео у Тополи, где сам завршио основну школу и гимназију. У току школовања имао сам разнолика интересовања и показао бројне надарености. Тако сам ишао на такмичења из математике, физике и хемије, бавио се озбиљно фотографијом (што сам желео и да студирам у Прагу), тренирао стрељаштво, рукомет и шах, писао песме и кратку причу, бавио се новинарством и глумом итд.

Шта си ипак највише волео као дечак?

Као и већина мојих вршњака, време сам проводио у игри, фудбалу, читању стрипова...Имали смо у крају једну ливаду коју смо звали пољанче. То пољанче је нама било центар света. Све се ту дешавало, и игра, и фудбал, и размена сличица и стрипова, прве симпатије. То је најбезбрижнији део мог живота.

Како се дружила твоја генерација из гимназије и студентских дана?

Моје одељење природно-математичког смера у гимназији је било мало (18 ђака), али изузетно „јак“ и компактно. Из тог одељења су проистекла три наставника Универзитета, лекари, инжењери, правници, један архитекта, познати приватници. Али осим за књигу, имали смо и сва остала интересовања, „волели смо све што воле млади“ (ха, ха, ха). Пуно смо се дружили и у школи и ван ње, организовали смо излете, правили рођендане, понеку журку, ишли у кафане, али се бавили и спортом. У Тополи је одбојка била најуспешнији спорт, захваљујући великом педагогу Мији Тодоровићу. Касније, на факултету, друштво и интересовања су ми се променила. У то време у Крагујевцу, у хали „Језеро“ постојала је највећа дискотека у Југославији. Дobar део времена проводио сам у активностима студентских организација, што ми је једно време окупирало пажњу. Тај период памтим као своју прву већу животну школу, када сам научио да својим ангажовањем мо-

гу учинити да се чује глас и жеља моје генерације, да бунт није само одраз незрелости, већ и артикулација размишљања једне групације, али сам научио и да се „не једе све што лети“. Шта је породица у твом животу?

Одрастао сам и васпитаван у патријархалној породици у којој је отац био оличење ауторитета и неко ко се брине за материјални статус укућана, а мајка стварни стуб куће и неко ко балансира између очеве строгаће, тешког времена у ком се живело (кад боље размислим, увек је било неко „тешко време“) и нежне љубави коју је имала за мене. Наравно, умела је и те како да подвикне или ми нешто забрани када то треба, али све са једним циљем, а то је да направи од мене човека који ће наћи свој пут. На томе сам јој јако захвалан.

Недавно си докторирао. Шта значи твој докторат?

Идеја моје докторске тезе је да докаже могућност коришћења скенера у постављању дијагнозе инфаркта мозга, дакле шлога, у најранијој фази болести, тј. неколико сати од инсульта. Једино тада пацијенту може да се помогне у највећем обиму, тада се бије битка за живот, односно да се што више смањи инвалидност у каснијем опоравку. Раним постављањем дијагнозе могућа је примена лека који може пацијента врати-

ти у нормалан живот. Потенцијални беневит је огроман, јер је шлог трећи, а код нас можда и први узрок смртности.

Колико је рада потребно да човек постане животно успешан?

Потребно је много рада, али је потребна и одређена доза среће. Моја срећна околност у време почетка озбиљног бављења радиологијом је сусрет са професором Микицом Пантовићем, који ме је професионално и педагошки прецизно упутио на област коју ћу проучавати, а то је људски мозак – његова савршеност и недостаци. Од тада ја се последњих седамнаест година бавим тиме, резултати кажу – успешно. Други сегмент животног успеха је породица. Ја у породици налазим свој мир, негујем лично и заједничко задовољство и црпим енергију за нови рад.

У ком делу града се најбоље осећаш?

У Великом парку, ту је најлепше за шетњу, а и близу је мог стана.

Има ли Крагујевац свој дух и по чему мислиш да је препознатљив?

Особине које оличавају крагујевачки дух су оптимизам и упорност. Толико тога доброг и лошег је наш човек претурнио преко главе да без ових црта не би преживео.

Ко су Крагујевчани за које би из трка рекао да су стварали дух Крагујевца?

За мене је то покојни чика Влаја Милановић, агроном, успешан директор, судски вештак, новинар, песник, узоран домаћин. Као таст и зет изузетно смо се поштовали. Много ми недостаје. Морам да поменем и доктора Златка Димитријевића, градску фацу, великог познаваоца медицине, боема...

Која места у граду имају највише утицаја на стварање добре градске атмосфере?

Једна од битних карактеристика модерног Крагујевца су бројни тржни центри и шопинг молови. Мислим да се ту осећа добар ритам града.

Како доживљаваш данашњи крагујевачки спорт?

Успешност неких спортова у Крагујевцу (одбојка, кошар-

ка, атлетика, рвање, шах, амерички фудбал) очигледно није довољна за нашег човека, ако ту није и фудбал. Коначно, Раднички прави добру екипу и атмосферу успешности, па ће, ваљда, свима срце бити на месту.

Ко су музичке легенде Крагујевца и слушао ли неке од њих?

Моја генерација је расла уз „Смак“ и они су праве легенде. Чипија из „Освајача“ познајем, тако да и њих морам да поменем.

Каква је културна сцена данас у Крагујевцу?

Културна дешавања сам увек пратио са интересовањем. Имам утисак да се већ неко време и у култури прати напредак осталог дела Крагујевца, али да то може и мора да буде још боље и значајније. Крагујевац заслужује да буде препознат на културној мапи Србије и Европе.

Како лепе жене утичу на градску атмосферу?

Крагујевац је одувек био богат лепим женама, па и данас. Лепа, дотерана и жена са укусом је огледало средине.

Како видиш крагујевачку околину и има ли могућности да се она уклопи у здрав живот наших суграђана?

Крагујевац као град мора много више уложити средстава у своја језера, која су неискоришћена лепо-

та. Нарочито језеро на Бубњу. Што се тиче шире околине, с обзиром да је Србија аграрна земља, потребно је плодове земље увити у традиционално гостопримство шумадијског сељака, додати прелепе природне пределе којима обилујемо и постићи праву цену у виду задовољства корисника, тј туристе или било ког госта. То је здрав живот!

Волиш ли да купујеш на пијаци?

Наравно, купујем повремено са супругом, када нађемо слободног времена, а то је обично недељом ујутро. Гурман сам, а то значи да волим добар залагај, па осим традиционалне кухиње, долазе у обзир и експерименти, нарочито јела Далекостранства.

Шта би волео да Крагујевац има, а нема?

Да би наш град био упечатљивији, потребно је да има још више европског духа и културе уопште.

Какав ће Крагујевац бити за 50 година?

Могу да предвидим стање пацијента према скенерском налазу, али ово тешко.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Део ината ми је пренет као особина коју нисам имао, а лепо је кад неки људи са стране, из Србије или иностранства, кроз мене гледају Крагујевац.

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radno vreme od 8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polu-v P/PN remenje, transportno remenje, sintetičko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, šestougono remenje, okruglo remenje, extremultusi...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulja, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

ОСМИ „ФИЋА ФЕСТ” У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

Легенда на точковима

Сем што су могли да уживају у заиста древним „фићама”, њиховим модификованим, абартизованим и кабриолетизованим варијантама, организатори су Крагујевчане почастили и дефилеом фића кроз град. На скупу је покренута иницијатива да се „фићи” у његовом Крагујевцу подигне и споменик

ОСМИ „ФИЋА ФЕСТ” У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

Да интересовање за аутомобилски бренд са ових простора не јењава показао је и Осми „Фића фест” одржан прошле суботе, 21. јула, код фонтане у Великом парку. Код популарног парканског „Рањеника” још од раног јутра окупила се гомила власника са све својим четворточкашким љубимцима – правим олдтајмерима упараћеним за овакву смотру. Иако је скуп ревијалан сем крагујевачких „фићаша” на Осми „Фића фест” запуцали су да покажу своје очуване и остврењене, пре свега сјајно одржаване аутомобиле, и њихове колеге из Београда, Бора, Крушевца, Краљева, Смедеревске Паланке, Панчева, Деспотовца, Јагодине, Параћина, Ниша, Зајечара, Аранђеловца... Њих, богачи, шездесетак.

А, на стазама Великог парка и у кругу око фонтане разбашкарили се апсолутно сви модели и боје овог, изгледа, најпопуларнијег домаћег возила свих времена, којег је, како организатори скупа тврде, својевремено у „Застави” произведено око милион комада. Не зна човек где да гледа. Ту су историјски модели са самих, сада већ древних почетка производње, али и модерне звезде „тјунинг и стајлин” такмичења, ветерани – учесници ранијих фестивала, као и смотре „Фићом по Србији”, такмичари „националне класе”, абарти, кабриолети, модели који личе на „мини морис” и још многи други „појачани” са једним кологом, такође олдтајмером – наранџастим „тристаћем”, онако к’о ганц новим.

А, боје, каквих нема ни на дугиној палети. Од препознатљиве, „завичајне” заводске „Заставине” вечне „шерпа црвене”, преко загаситих, нежних и плавих тонова,

СНЕЖАНА МИЛИСАВЉЕВИЋ И СЛОВОЉУБ БАТАВЕЉИЋ ОТВОРИЛИ СКУП ЉУБИТЕЉА „НАЦИОНАЛНЕ КЛАСЕ”

стандардно белих, жутих, ишараних натписима и обогаћених пригодним „драјверским” налепницама и осталом „роуд мастер” иконографом.

■ Најстарији ауто у Србији

По речима Славољуба Батавеļића, председника Удружења љубитеља „фића” Крагујевац, које је уз сам град и Градску туристичку организацију и организатор овог скупа, Осми „Фића фест” је ревијална манифестација, а међу самим власницима зна се „који је најстарији или најлепши” и они ће добити потврду тих квалитета и особина. Сем ревијалног окупљања у Великом парку уприличићемо и поподневни дефиле „фића” кроз град, као и обилазак манастира у Дивостину. За учеснике скупа организована је и посета нашем Акваријуму на ПМФ-у, а предвече је обавезно дружење свих власника, рекао нам је на почетку скупа Батавеļић.

Убедљиво најстарији изложени и довежени „фића” припада баш Крагујевчанину Петру Игрутиновићу Пери (67), који је мало

старији од свог аутомобила. Он га је купио пре три године од власника, такође Крагујевчанина, и уложио чак годину дана у рестаурацију.

У питању је оригинални „Фијатов” модел из 1962. године марке „600 Д”. То је било комплетно „Фијатово” возило које се код нас само продавало као „фијат 750” пре него што је почела његова производња у „Застави”, поносно прича власник Пера, додајући да је ауто уредно регистрован (у гаражи има још модерну лимузину коју уопште не вози и не региструје) и оправдано сматра да је у питању најстарије возило у Србији које се и данас котрља нашим друмовима и улицама. Ако није, Пера моли власника старијег примерка да му се јави путем наших новина, или контактирајући Удружење љубитеља „фића”.

Његов „старина” угланцан до сјаја је она стара, прва верзија, „контраш” са вратима која се спреда отварају. Треба ли помињати да су сви делови на њему оригинални, италијански и „фијатовски”, закључно са зифт црним гумама старијим од 45 година и фелнама које цакле као да су „данас изашле испод пресе”. Ту су, пак, и модернији, прерађени металик модели и аутомобили као из најсавременијих ауто салона. Ко каквог „фићу” воли.

■ Продаје се френд

Иако је упекла звезда и ударила врућина смотра „фића” измамиле је приличан број посетилаца. Највише се радују најмлађи, који искрено, детиње не скривају своје одушевљење „фићецима”. Улазе у њих и излазе безброј пута, лупају вратима, шатро шоферису, трубе звуком сирене који нас све подсећа

на детињство када је ова марка суверено владала и харала нашим друмовима и терала нас са улица које су служиле као игралишта.

Скуп су испред организатора званично отворили Славољуб Батавеļић и Снежана Милисављевић. Председник Удружења љубитеља „фића” обелоданио је иницијативу за подизање спомен обележја овом домаћем аутомобилском бренду (види антрфиле), док се директорка Градске туристичке органи-

ПЕТАР ИГРУТИНОВИЋ, ВЛАСНИК НАЈСТАРИЈЕГ МОДЕЛА – ОРИГИНАЛНОГ „600 Д”

зације надахнуто и поетски захвалила на части и задовољству да отвори овај скуп посвећен „првом ауто у којем се она, као и сви ми, возила у свом животу”, подсетиши се на успомене из детињства и „старог, доброг, татиног белог фићу”.

Хвала вам што постојите и што тако добро чувате ове аутомобиле који нас подсећају на нека давна, лепша времена, завршила је са пуно емоција Снежана Милисављевић званично отварање ове манифестације.

Такође у сетном, песничком духу, којим је била прожета читава смотра, један Слаћан огласио је

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА

Заслужио споменик код Заставе

На Осмом „Фића фесту” организатори манифестације из Удружења љубитеља „националне класе” покренули су иницијативу и потписивање петиције за подизање спомен обележја најпознатијем наци-оналном ауто бренду.

Ову иницијативу Славољуб Батавеļић образложио је чињењем да је почетак прои-зводње баш овог возила представљао почетак развоја аутомобилске индустрије у Србији. По њему, тај споменик би сада када „Заставина” фабрика више не постоји и не производе се ни „тристаћи”, „кечеви” и „југићи”, чувао успомену на све марке „Заставиних” аутомобила, али и на ту, прву и највећу фабрику возила на Балкану. По њему, иделано место за споменик „фићи” било би на слободном плацу баш код садашњег споменика „Ливцу”.

За само три сата, од 11 пре подне до 14 по подне, петицију је потписало око 1.000 Крагујевчана, посетилаца или излагача на „Фића фесту”, а, по Батавеļићевим речима, већ ових дана наставиће се потписивање ове петиције на две локације у граду.

СЛОВОЉУБ БАТАВЕЉИЋ, ПРЕДСЕДНИК УДРУЖЕЊА ЉУБИТЕЉА ФИЋА, ПОКРЕНУ АКЦИЈУ ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА „ФИЋИ”

продају свог плавог четворточкашког мезимца који дословце преносимо јер то и заслужује: „Рођен 1979. године. Породично наслеђен, добро чуван, рестауриран 2011. године. Прележао мање кварове, одбацио прирубнице, не оставља на путу, мало тражи, много пружа, љубимац деце, атрактиван и веран”. Дакле, заиста к’о што рече Борђе Балашевић, „продаје се френд”.

Скуп љубитеља и поштовалаца „фиће” био је (не)повољна прилика да се проћаска и чује безброј анегдота о „националној класи” од стране његових фанова, али и да се размене савети и раритетна стручна литература

попут култног, антикварског „Фићиног буквара” – издања из 1965. године, прве аутомобилске литературе ондашње Југославије чији је аутор легендарни Предраг Кнежевић, први шампион у, погађате, „националној класи”, или да се разгледају мотори набуцених „фића” и савремени филтери за ваздух, као код једног несвакидашњег примерка из Аранђеловца. Ко како воли. Јер, „фића” је ту, на овим просторима већ више од пола века и има намеру да се задржи макар на оваквим скуповима подсећања барем још толико.

З. МИШИЋ

МОДЕЛИ „ФИЋЕ” КАО „МИНИ МОРИСА”, КАБРИОЛЕТА И АБАРТА

ДЕО НОВИХ ИЗЛОЖЕНИХ РАДОВА АНЕ ПЕТРОВИЋ У ЗЛАТИБОРСКОЈ ГАЛЕРИЈИ ХОТЕЛА „МОНА“

ПОВОДОМ ИЗЛОЖБЕ АНЕ ПЕТРОВИЋ НА ЗЛАТИБОРУ

Једино ме љубав инспирише

Крагујевачка ликовна уметница Ана Петровић отворила је изложбу радова у престижној златиборској галерији хотела „Мона“. Препознатљив је уметнички рукопис ове сликарке која је осам година провела на Међавнику осмишљавајући комплетан визуелни идентитет Дрвенграда Емира Кустурице. Ана се вратила у родни град и у њему налази свој стваралачки мир

Прошлог викенда у престижној златиборској галерији хотела „Мона“ отворена је изложба слика крагујевачке ликовне уметнице Ане Петровић. У питању је нови циклус слика, 11 радова великог формата насликаних техником акрил на платну, и као и увек када је ова сликарка у питању јарких, веселих колорита и са вечном темом љубави.

Љубав је заиста вечна тема и једина која мене инспирише. Наравно, то има и практичну страну. Куповина слике веома је озбиљна ствар. То је једини предмет, сем можда неког ретког старог комада намештаја какав се већ одавно не израђује, којег човек може увек да понесе са собом, када се сели, напушта свој дом и одлази у нови, да је наследи од предака... Због тога пазим да моји радови никог не изиритирају темом, бојом, начином сликања. То јесу само уметнички обрађене „приче“, моје као и људи из мога окружења. Због тога и јесу вечне и непролазне, као и љубав, једино стање које никада у животу не може да нам досади и које нас покреће на све остале „ствари“ у животу, сматра сликарка Ана Петровић.

Изложба отворена у суботу била је медијски, барем од стране телевизије, пре свега националног сервиса, медијски прапраћена. Коинциденција је да је у овом елитном излагачком простору пре Ане Петровић излагала једна такође рођена Крагујевчанка Оља Ивањицки. Изложба Ане Петровић, до које је дошло тако што ју је код златиборских галериста препоручио претходни уметнички рад у Међавнику код Емира Кустурице, отворена је до краја августа.

И тиме је завршена једна фаза у

СА ОТВАРАЊА ИЗЛОЖБЕ НА ЗЛАТИБОРУ - ИНТЕРВЈУ РТС-У

стваралачком и приватном животу јер се сликарка Ана Петровић вратила у свој родни град - Крагујевац.

■ Осам година на Међавнику

Буквално је завршен један циклус мога живота и рада. Осам година на Међавнику сам осмишљавала читав визуелни идентитет Кустуричиног Дрвенграда. Почевши од лога самог Међавника и „Парка природе“, осликавања намештаја, хотелијерске реквизите типа „не узнемиравај“ до јеловника, етикете његових производа попут чувеног сока „Био револуција“. Наравно, све то уз помоћ и сарадњу власника Међавника Емира Кустурице, не заборавља да истакне наша саговорница.

За то време није запоставила сликарску каријеру.

Напротив. Ја сам је тек тамо заиста и започела. Искрено, ја сам „примењаш“ и као многе моје колеге никада нисам имала храбрости да сликам, јер међу

дан данас ради. Захваљујући његовој подршци ушла сам у ту причу која је сада у мом уметничком стварању примарна ствар, објашњава Ана Петровић.

Њен рад на осликавању намештаја скренуо је Кустуричину пажњу на њен таленат и оригинални стил.

До њега је дошао каталог са изложбе столица „Вашариште“, коју сам тако назвала и због „вашара“ боја, тема и идеја на осликаном намештају, а и због јаке симболике имена мог крагујевачког насеља из којег потичем ја и моја породица. Та изложба је одржана у пролеће 2004. године у београдском Етнографском музеју, Кустурица је погледао каталог и већ у јуну исте година била сам на Међавнику на којем сам провела сликајући пуних осам година, присећа се уметница. За то време доста тога је урадила осликавши преко 100 аутентичних кревета, 200 ноћних ормарића, 500 фотеља,

читав хотел поред Међавника и у њему шанкове, зидове, све собе.

Паралелно је отпочела и своју сликарску „причу“. Прошле године по наруџбини монахиња из манастира Манасија у конаку је осликала зидну композицију са симболичним именом „Пут монахиња ка манастиру“. Реч је о делу световног сликарства. Скромна Ана никада није ни фотографисала ово своје дело, као што ни на Међавнику није потписала више од 70 посто својих радова.

Но, тај део живота је иза ње, а поновно започиње „крагујевачки период“.

■ Ана се враћа кући

Свима који ме знају јасно је да никада ментално нисам ни одлазила из Крагујевца. Увек сам

тврдила да у Београду „само привремено кампујем“ и да је због места рођења, пријатеља и родбине Крагујевац био и остао мој град и моје „коначно решење“. Наравно, ту су и Грбице, традиционално наша породична оаза, каже Ана.

По њој, на Међавнику је завршено све што је ликовно требало да се „одради“.

Следе нови изазови, а за мене су они једино у мом родном граду. Београд је нешто што не може потпуно да ме инспирише и уметнички закупи и као простор ми није инспиративан. За моју природу, на начин који и шта радим, тамо је амбијент који ми не одговара и у којем радим са пола капацитета. Тамошња гужва, брзина,

АНА ПЕТРОВИЋ СА ПОРОДИЦОМ (СЕСТРИЋ ВЕЉКО, БРАТ ВЛАДИМИР, СЕСТРА МАРИЈАНА И МАЈКА МИРА)

БЕОГРАД, ПАДОВА, ПАЗОВА, МЕЂАВНИК

Ментално није ни одлазила из Крагујевца

Ана Петровић рођена је у Крагујевцу 1970. године. Средње је дете најпознатијег, по мишљењу многих суграђана, крагујевачког послератног председника општине Боровоја Боре Петровића.

У шестом разреду основне школе са породицом се преселила у Београд, за који воли да каже како је у „њему само привремено камповала“. У Београду је завршила средњу Дизајнерску школу, а студије започела у Падови, а завршила у Београду, где је дипломирала 1995. године на Факултету примењених уметности на Одсеку за дизајн текстила.

Прво запослење нашла је у струци у нашој најпознатијој фабрици тепиха „Дијана“ из Старе Пазове. У континуитету излаже своје радове, прво из области примењене уметности - осликани намештај и употребне предмете за кућу, а затим и слике.

Чак седам пута је излагала у галерији београдског Етнографског музеја, престижној галерији Музеја ваздухопловства, галерији у Кући Краља Петра на Сењаку. Излагала је и у Њујорку и Вашингтону, као и више пута на Међавнику у Галерији „Аника“ (која је име добила не по самој Ани већ због Кустуричиног пијетета према Андрићевој приповеци „Аникина времена“).

У Крагујевцу је у последњој деценији излагала самостално три пута. Пре скоро десет година у ондашњем Малом ликовном салону (сада Модерној галерији) крагујевачког Народног музеја, када је изложила радове из области примењене уметности, осликане столице и радове који ће је и препоручити за рад код Кустурице. Затим, слике пре три године у Галерији „Мостови Балкана“ и зимус у новоотвореној галерији Медицинског факултета.

СЛИКАРКА АНА ПЕТРОВИЋ

начин живота одвлачи ми пажњу од суштине. Крагујевац је идеалан за моје стваралаштво. То је град у којем има и свој мир, баш као на Мокрој гори, а при том имам и све погодности града. Ту сам своја на своме. А мир и задовољство које осећам у овом окружењу пола су ми посла и велика инспирација у мом раду, признаје Ана Петровић.

Међутим, претходна уметничка „прича“ на Међавнику задала јој је много високе критеријуме.

Свесна сам тога, али сам сада на врхунцу својих стваралачких и креативних могућности и зацртала сам себи да оно што ће да буде најбоље у мојој каријери десиће се баш овде, у мом родном граду, обећава она.

Да не „прети празном пушком“, како сама воли да каже, планира, а уједно је то и њена велика жеља, да родном граду подари једну велику, озбиљну ретроспективну њених изложбу радова у некој од репрезентативних крагујевачких галерија.

Зоран МИШИЋ

леске

вратио са војском и тако је почео грађански рат познат као Рат ружа, црвене Ланкастера и беле Јорка. Рат је трајао пет година и завршен поразом Ричарда од Јорка у битци код Вејкфилда 1460. године, у којој је погинуо, а један од његових синова је заробљен и мучки убијен. Ричардов син Едвард је био много способнији војсковођа, себичан и суров, успео је за само годину дана да разбије Ланкастере и узме круну као Едвард четврти (1461-1483).

Едвард је умро 1483. године оставивши два сина и неколико кћери, а за намесника је постављен његов брат војвода Ричард од Глостера, који је одано служио Едварда у току ратова, али је парламент изненада прогласио двојицу младих принчева незаконитим и војвода Ричард је узео круну као Ричард трећег. Принчеви су смештени у лондонску Кулу, а потом су без трага нестали. Ричард трећи, последњи Плантагенат није дуго владао. Француски краљ Луј једанаести је ослободио из затвора Хенрија Тјудора, ерла Ричмонда, унука ситног велшког великаша Овена Тјудора и Катарине Француске, удовице Хенрија петог, и са невеликом војском упутио у Енглеску. У Бици код Босворта, 21. августа 1485. године, племићи под вођ-

НОВИ БЛУЗ ЛЕВЕ ОБАЛЕ

Невоље са књигом

Пише Јован Глигоријевић

То са читањем је зараза. Као дуван, алкохол, коцка или, не дај боже, дрога. Кад вас ухвати – не пушта. За разлику од набројаних порока, за које је савремена медицина пронашла средства којима се можете одвикнути и ослободити, код читања нема шансе.

Друга изрека каже да је „књига човеку најбољи друг”. Извесну контрадикторност изазива једна друга изрека која вели: „Пас је човеков најбољи пријатељ”. Каква је разлика између најбољег пријатеља и најбољег друга, просудите сами. Код куће имам и пса и неколико хиљада књига и уочио сам велике разлике. На пример, пас чува кућу, а књига је раскућује. Како то, питате се ви који сте одавно подлегли чарима читања? Питају се и они који не читају ништа, али бар имају зрнце поштовања према књизи и њеним читаоцима. Ево како!

Купите пар књига и потрошите паре којима сте могли да решите неки практичан проблем у домаћинству. Жена вам приговара, каже да сте могли то да пазарите у нека срећнија времена, која ће наравно доћи ускоро, а ташта вас гледа испод ока и што је најгоре – ћути! Немају оне појма о државици коју сте осетили кад сте спазили у излогу књијаре одређен наслов, који је најзад стигао у наш мали град.

Временом, изграде се одређене технике куповине књига тако да то у кући остане непримећено. Један од начина је да кад кане нека лова са стране, изарчите исту одмах у књијари, али књиге не носите кући. Однесите их у канцеларију, тамо их и прочитате и пустите да одлеже шест месеци до годину дана. Онда књиге однесите кући, кришом их умувате на полицу са књигама и правите се луди. Када их ваша жена после неколико месеци уочи међу осталим књигама, прво је инфлација обезвредила цену књиге и она данас делује јефтино. Зато нико не бришете цену са књига, јер то изазива сумњу код брачне партнерке, која књиге воли исто као и ви и разуме се у њих, али за разлику од вас, као свако право женско, зна да се одупре призору из излога књијаре, јер је на њој читава кућа и зна да има пречих ствари од куповине књига.

Елем, ако се жена-супруга нешто изненади и приупита вас окуда овај наслов у кући, правите се једно време луди, а онда је убеђујте да сте ту књигу купили прошле године, кад сте заједно обилазили књијаре и како је баш она навалела да се то пазари. После кратког трајања ишчуђавања госпођа ће пристати на вашу варијанту и пра-

вити се да је баш тако било и да се, ето, баш сетила како се то десило.

Има још једна кривина, али за њу вам је потребна паметна ћерка (никако син, он би вас одмах откуцао мајци) која студира у Београду. Купите књигу и кад дете дође кући, дан пред повратак у Београд, кришом од мајке гурнете јој књигу у торбу и замолите да вам је врати након два-три месеца у облику поклона драгом тати, те напомените да не би било лоше да падне и мала посвета, како би све изгледало веродостојније. Кад се све то дешава навалите да грдите дете што је трошило паре на вас, а не на себе. Терајте тако све док вас жена не најури реченицом, као на пример: „Ајде, бре, ућути и захвали се детету што је мислило на тебе!” Кад се то догоди, на коњу сте! Одглумите ситну увређеност, ма зните књигу и отидите у другу собу да уживате.

То са читањем је зараза. Као дуван, алкохол, коцка или, не дај боже, дрога. Кад вас ухвати – не пушта. За разлику од набројаних порока, за које је савремена медицина пронашла средства којима се можете одвикнути и ослободити, код читања нема шансе. Можете се читавог дана уздржавати и заобилазити потребу да узмете књигу у шаке на разне начине – највише помажу телевизија, интернет и друштвене мреже. Али кад дође тренутак да легнете у кревет, нема спавања док не прочитате бар страницу-две. То је тако, ако сте заражени читалачком болком.

Исто је, само обрнуто, ако нисте. Никаквом присилом нећете живог човека натерати да узме књигу у руке ако се није на време наукао на њу. Чак постоји један покрет, учење ваљда, да је књига чиста дангуба и да је то дозвољено човеку само док је млад. Кад заврши школу, заврши са војском, ступи у брак и изроди децу, читање не долази у обзир. Верујте ми на реч, искусио сам то на својој кожи. Мало, мало, па чујем неког иза својих леђа: „ништа не ради, само чита по цели дан!” Такве примедбе могу да преживим, поготову што се изговарају иза мојих леђа. Једноставно, правим се да их нисам чуо. И пред оних који их изговара и пред самим собом.

Али, пре неколико година добио сам отворени ударац посред лица.

То морам да вам испричам! Старији рођак, човек техноменац-ерске провинцијене, који се одувек слагао са партијом на власти и читавог живота заузимао ниже руководеће положаје, одувек је сматрао да је апсолутно у праву по било којем питању. Једном је био код нас у посети и баш кад се спремао да пође бацио је поглед на полице са мојим књигама. „Је ли ти све ове књиге прочитао?”, упитао ме строго. За такве прилике, а било их је и раније, одувек имам спреман одговор: „Углавном већину!” Мислио сам да ме нешто проверава, јер је увек покушавао да се са мном кеша око знања из разних области о којима, наравно, није имао појма. Али не! Следила је констатација коју сам упамтио за цео живот: „Ја разумем да неко чита књиге док је млад. Али у твојим годинама... Не бих рекао да је то добро!” Човек ме је бацио у очајање. Са две-три кратке реченице упознао ме је са школом мишљења о којој нисам имао појма.

***

Постоје разни начини да некеме заувек омрзнете читање, ма колико он још од ране младости показивао склоности ка дружењу са књигом. Један од најјуспешнијих начина упражњава се на веома младим особама (дрво се савија док је младо, а гвожђе се кује док је вруће). Тај веома ефикасни метод спроводи се још од првог основне и траје све до велике матуре – зово се школска лектира. После, на факултету, је касно. Обично се до матуре свима омрзне читање, а ако неко претекне, пуста га даље. Тај ће бити толико у мањини да ће његов утицај на друштвену заједницу бити занемарљив. Уосталом, у сваком житу има кукоља!

Недавно сам чуо, па проверио и уверио се, да основци у Србији у оквиру обавезне лектире треба да читају нашу средњовековну књижевност. Та чињеница ме је уверила у две ствари. Онај ко је састављао спискове књижевних дела које ученици основних школа у европској Србији треба да прочитају током осмогодишњег школовања не поседује ни трунку читалачког сензибилитета, нити је икада уживао у читању. За тог генија читање је посао за који се добија плата, хонорар или оцена у школском дневнику. Друга чињеница у коју сам уверен, јесте да аутор(и) основне лектире мрзе децу, склонни су сваковрсном кињењу дечака и девојчица од 7 до 14 година и веома уживају у томе. За свој посао добијају плату или ауторски хонорар, али није искључено да би радили и бесплатно, само да што више намуче клинце и заувек их одвикну од читања.

***

Не могу да се сетим баш сасвим како гласи Андријева реченица о књизи. Знам само да упућује читаоца у то како је књига веома корисна ствар, да се са њом може учинити свашта. Ту Андрија набраја неколико неочекивано бласфемичних могућности, од којих је једна да књигу, између осталог, можете подметнути под врућ лонац. Даље, набраја конте Иво, „књигу можете поклонити”, а тек на крају помиње могућност „књигу можете и прочитати”.

Оваква иронија је, у први мах, потпуно неочекивана од Андрића, који је читавог свог живота одмеравао сваку своју реч по неколико пута, пазећи да некога или нешто не увреди неопрезном изјавом. Реакција великог писца, који је био и велики читалац, савршено је јасна за све оне који осећају страст према књизи и читању. Биће да је из њега једног тренутка проговорио гнев, преточен у иронију, када је било сасвим очигледно да је књига и све у вези са њом, од школства до издаваштва, отишло дођавола па је наш нобеловац кренуо, што би се рекло модерним политичким речником, у апсолутно „распичкавање” свега што се налази на путу између књиге и њеног читаоца.

ГРБ СА ЗМАЈЕМ ЦОНА ГРЕЈА РУТЕНА, 1439. ГОДИНЕ

ством лорда Стенлија су пришли Тјудору, потом и већи део Ричардове војске. Краљ Ричард трећи је погинуо жестоко се борећи. Парламент је Хенрија Тјудора прогласио за краља, а он је наследно право појачао женидбом се Елизабетом, ћерком Едварда четвртог. Према историчарима из времена Тјудора, Ричард је измислио причу да су његови синовци незаконити и убедио у то парламент, а потом су дечаки убијени. Неки данашњи историчари сматрају да то није тачно и убеђени су у то да је Хенри Тјудор затекао принчеве у Кули и наредио да буду убијени.

Тако су се удружили енглески и велшки змај на грбу Лондона који на раширеним крилима имају крстове, а у грбу Тјудора црвени змај и бели пас држе окружену црвену ружу. Тјудори од Хенрија до Елизабете имају у грбу црвено-златног здепастиг змаја. Данашњи елизабетански грб Енглеске придржавају окруњени лав и змај. Традиција витезова енглеског змаја задржала се у хералдици племенста све до најновијих времена: Хендли Алдерсај, Фредерик Волтер Атки, Алфред Бернард Бисет, фамилије Бачелор, Џон Матиас Бери, фамилије Колеман, фамилије Далтон, породице Дејвис, Еванс, Фанкурт, Фич Рандолф, Фокс-Дејвис, Харфорди и Хордери.

САТИРА

Принципијелност

- Људи, нисам властољубив, нисам користољубив и нисам осветољубив - гласно је говорио Феликс.

- Нисам се родио са функцијом и знам да радим и многе друге послове, што ћу доказати када за то дође време. Имам своје знање, звање, и име и презиме и изван политике. Док се сви други лидери боре за положаје, спреман сам да са повучем из те арене у којој се не бирају средства за уништење противника - поручивао је Феликс онима који су хтели да га слушају.

- Гаде ми се они који сада, после избора, формирају владу, нарочито када видим како крчме министарска места, директорске функције, звања, положаје, сине-

ВИЦ НЕДЕЉЕ
КОНОБАРА
ЈАНКА

Курта и Мурта

- Јеси ли чуо да код нас више не важи изрека „Сјаши Курта да узјаши Мурта!“

- Е, хвала Богу, сада ће ваљда бити боље!

- Ама не, него су Курта и Мурта управо потписали коалицију!

куре... То је срамота за наш политички живот који се претворио у бесомучну трку за што већи утицај, а самим тим и за више привилегија и користи. То мора да се прекине! - моралисао је он даље.

- Где се изгубила част? Шта је са одговорношћу и поштењем? Куда су ишчилела обећања о борби за народне интересе? Зашто јавност дозвољава да буде обмањивана? - постављао је питања.

- На срећу, има људи, попут мене, и чланова моје странке, који у овој каљузи нећемо да учествујемо - уверавао је Феликс. - Ми са презиром гледамо на грабеж за амбасадорска места. Гнушамо се јурњаве за челним местима у тајним службама. Ужасавамо се због битке за уредничка места у медијима.

- Осуђујем прављење трулих компромиса између коалиционих партнера и саопштавам да у томе нећу да учествујем! - најавио је Феликс, који једино није рекао да на последњим изборима није прешао цензус.

Александар ЧОТРИЋ

Министри

Читам данас у новинама како се неки бивши министри возе на јахтама, купују станове... А колико до јуче су се клели у поштење. Једино што поштење и толике паре некако не иду заједно. Не бива. Изгледа да су се искварили на брзака, за ових пар месеци вакуума између замене фотеља. Новинари тврде да, са свим привилегијама које имају, министри у Србији, што бивши, што актуелни, живе као фараони. Можда би боље звучало као - параони! Или вараони, веродостојније је. Но, ко још верује ономе што прочита у новинама.

Кад мало боље размислим, да ја радим на „Мегатренду“, а не на факултету овдашњег универзитета, сад бих капарисала сто у згради владе, а не бих се батргала овом колумном. Ионако им је добар део кадрова међу министрима, па нашло би се, ваљда, неко месташце секретарице, сараднице или већ које примачице плате и за мене. Рецимо, координаторка за путовања. То је на неким универзитетима врло популарна функција. Само је квалификација за њу мало дискутабилна, али је добра одскочна даска за посао у неком министарству једног дана. Мада, да данас треба да се запослим на неком од факултета тешко да би ми то пошло за руком. У ужи избор улазе само рођена деца, синовике, сестрићи, кумови, зегови, швалерке и послушни, никако паметни. Без конкурса и без конкуренције. Тек за „Мегатренд“ универзитет не бих имала адуте, пошто не знам да ли на њему ради нека женска особа а да није естрадна уметница? Вероватно само Алиса, зато су је и дали у министарке. У Земљи чуда верујем да ће се она добро снаћи.

С друге стране, ректор им је екстра фрајер. Па, упоредите га са његовим колегама, видите какве рибе он шета. Све саме мисице и лепотице! Мора да је то зато што је много паметан и има неке скривене адуте. Мада, можда је човек баш фин, суптилан, не размеће се ловом и положајем. Новине свашта пишу. Ето, ја ономад читала трачеве где летују познати. Један од њих тврди како годинама није летовао, а ја, случајно, имам слику са човеком, по сред мора. Кажем вам, нема већих лажова од новинара.

Ја не бих имала ништа против да се "увалим" за неку координаторку у било ком министарству, па макар ми новинари измишљали скандале сваког дана. Знате оно: да летујем у Барију о државном трошку у виду службеног путовања, а када летујем приватно да ме службени ауто чека на аеродрому и возач одвезе до куће. Сад, паметним женама за тако нешто није ни потребно место у државном врху. Нема боље професије од љубавнице!

Озбиљно вам кажем, разумем се у швалерације. Мени, ипак, некако највише мањка овај ауто у пакету са шофером који би ме возио где год ми падне на памет. Мора бити да сам досадила и Богу и народу причама о свом аутомобилу. Ево, и сада морам да споменем свог југа, верзија: контејнер интеграле, кога у тренуцима личне слабости вазда спомињем у текстовима. Није проблем у колима већ у чињеници да већ девет година седам у тог свог југа. Сада је апсолутни кабриолет - имам отворе и на крову и на поду. У моме ауту гледају се асфалт и небо. То је добро за поезију, али је ограничавајуће за човека. За жену још више!

Но, пропустила сам и ову шансу да се углавим у неко министарство. Ипак нема боље дипломе од партијске књижице. Многи су се и овога пута на брзину преобукли, шатро променили и преврћу ћурке. То је људски и то се догађа. Нико мени није крив што сам ону архаичну синтагму "српска слога" схватала другачије. Јесте да им је требало скоро три месеца да се сложе и усагласе, али су успели. Ово је ново време. Узгред, малопре сам, након сто година, чула на радију некадашњи хит групе "Булдожер": Ново време, старо срање! Неке речи, напосто, никада не могу да буду архаичне.

Нови курс политичке Србије већ је одређен. Знамо ко ће држати кормило, а ко ће да пере палубу. Али је то, рекла бих, сасвим свеједно. Проблем је што смо сви на том броду. А ја патим од морске болести. Стално повраћам!

ЛЕПА ЈЕЛА

О мени
брине
држава. Зато
се и храним
у народној
кухињи!

Милан Р. СИМИЋ

Ма каква
акупунктура!
Овде би
глогов
колац дао
боље
резултате!

Радмило
МИЋКОВИЋ

Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Уметнички живот

Феликс је у свом кабинету примио делегацију врхунских уметника.

Били су међу њима чембалисти, есејисти, импресионисти, виолончелисти, симболисти, надреалисти, алтруисти, статисти, мазохисти, идеалисти, клоктристи, концептуалисти, харфисти...

Феликс је рекао да се уметницима припреми богата закуска и много алкохолних пића.

Кад су за неколико минута појели и попили све што им је било сервирано, уметници су се упустили у разговор са домаћином.

Причали су о свом божјем дару и ђаволским проблемима, посвећености послу, надахнућу, креативности, веровању у идеале, мукотрпном раду, великим одрицањима, скупим инструменти-ма и материјалима...

Феликсу су такве приче биле досадне, па их је пресекао:

- Господо уметници, да ли можете да живите од уметности?

- Искрени да будемо - рекли су уметници, каквим их је Бог дао - не можемо.

- Па што се онда бавите тиме?

- Феликс је узвратио питањем и наручио уметницима по још једно пиво.

Александар ЧОТРИЋ

Кола су кренула
низбрдо. Моли
се кочијаш да
избегава рупе на
путу!

Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Поправљамо
односе са
светом. Клечимо
где год затреба!

Раде ЂЕРГОВИЋ

Горан Миленковић

ОДВАДЕ

НИНА ЈАНКОВИЋ, глумица, Валерија у филму „Монтевидео, бог те видео“:
- Не могу да кажем да ми не импонује звање секс симбола, али о себи не размишљам на тај начин, нити сам то икада чинила..

БОРА ЂОРЕЂЕВИЋ, музичар, вођа „Рибље чорбе“:
- Не кажем се што сам исплувао Хрвате и Хрватску. И даље стојим иза тога да нећу отићи нигде непозван, позива из Хрватске је било, сада очекујем један званичан. Нећу да наступим тамо као тезгарош, него као најбољи бенд који држава Србија шаље у Хрватску.

БРАНКА БЛЕК РОУЗ, стриптизета:
- Не знам зашто бих била упућена у проституцију, у мојим клубовима тога нема и брига ме ко се с ким ј....

МАРИЈА КИЛИБАРДА, ТВ водитељка и ватрени навијач „Партизана“:
- После кошаркашких утакмица увек ме боли глава колико скачем, бодрим и нервирам се за сваки поен. Углавном псујем судије и понекад играче противничког тима.

ЗОРИЦА МАРКОВИЋ, фолк певачица, учесница ријалитија „Академија дебелих“:
- Не интересује ме да ли неки мисле да сам дебела, ја сам себи физички добра.

ИЛДА ШАУЛИЋ, фолк певачица:
- Нисам довољно храбра да бих се скинула у топлес, тако да је бикини увек мој избор. Мислим да је ту реч о карактеру, а не о физичком изгледу.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, председник градске Скупштине у Јагодини:
- Волим да возим мотор, јер тако најбоље комуницирам са људима, који ме заустављају и ја са свима попричам. Због тога раздаљину од 20 километара до мог села пређем за три сата, уместо за 15 минута.

МИРОСЛАВ БОГИЋЕВИЋ, бизнисмен, власник „Фармакома“:
- Повезују ме са куповином „Политике“ јер сам леп и паметан.

ЗУМ
Милош Игњатовић

Уклањање жврљотина на тек урађеној музејској огради

Графит на кафићу „Бахус“ – леп и смислен

„Енергетика“ први пут ставила заштитну ограду крај раскопаног топловода

И Кинези ударили у акцијску продају

Преко пута мале пијаце на Бубњу – у очекивању купца

Мали огласи**Продаја**

ПРОДАЈЕМ плацево, Шумарице, 350м од Милановачког пута према Поскурицама. Вода, струја. Повољно. Телефон: 064 156 92 39.

ПРОДАЈЕМ или мењам за стан у Београду, уређен плац, 15 ари, и кућу 50 квм, улица Ратка Павловића бб, Виногради. Телефон: 063 772 99 55, 062 824 29 05.

ПРОДАЈЕМ стан на Вашишту, улица Јосипа Паничића 1/13, трећи спрат, 50 квадрата, двособан. Укњижен. Тел: 064-11-87-371.

ПРОДАЈЕМ кућу са плацем 16 ари, воће, лоза, ограђено, вода, струја, асфалт. Телефон: 034 339 409.

ПРОДАЈЕМ кућу 250 квм, у Маршићу, плац 5 ари, струја, вода, канализација, телефон, асфалт. Телефон: 064 956 3 926. Повољно.

Замена

ТОПОЛА ОПЛЕНАЦ – мењам локал на пијаци за стан у Крагујевцу. Телефон: 064 22 41 883.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Поправни (август). Студенти свих виших и високих школа и факултета (септембар). Телефон: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

У суботу, 28. јула 2012. године, у 11.30 часова, на Бозман гробљу, даваћемо полугодишњи помен нашој драгој

Љиљани Бељаковић

1940 – 2012.

Увек са нама.

Породица Бељаковић

Последњи поздрав брату

Радиши Матићу

адвокату

Мирко са породицом

Преминуо је мој велики пријатељ

Радиша Матић

адвокат

Памтићу га док трајем.

Славица Шурлан

Умро је отац нашег друга

Радиша Матић

адвокат

Памтићемо га као изузетног човека.

Марко и Душан са породицама

Последњи поздрав супругу и оцу

Радиши Матићу

1947 – 2012.

Љиља и Вељко

Дана 26. јула 2012. године навршава се година од смрти нашег вољеног, много вољеног

дипл. инг. Милутина В. Милетића – Ђинетапензионера „Ковачнице“ З.Ц.З.
14. 01. 1934 – 26. 07. 2011.

Хвала за несебичну љубав коју си нам давао.

Твоји: супруга Надежда, кћерка Сузана, унук Јован, унука Јована, унук Иван, прауника Теодора и прауник Лука

Наш драги

Драган Ранић

1950 – 2012.

Преминуо је 21. јула 2012. године.

Са љубављу и поштовањем: супруга Христина, син Александар, ћерке Александра и Хрисула, унуци, снаха, зетови, остала родбина

СЕЋАЊЕ**Милошевић****Предраг**
1928 – 2008.**Загорка**
1930 – 2008.**Милосав**
1930 – 2011.

Синови – синовци: Драган и Микица са породицама

Последњи поздрав нашем најдражем течи

Радиши

Маја, Срђан, Емилија и Алекса

У петак, 27. јула 2012. године, у 11 сати, на Бозман гробљу, даваћемо тринаестогодишњи помен нашем вољеном сину

Милошу Паунићу

Позивамо родбину и пријатеље да присуствују овом чину.

Рада, Драган и Игор

Деспотовић Живорад

1.5.1933 – 28.7.2002.

Прошло је 10 година од како ниси са нама. У нашим срцима живи твој драги лик, твоја доброта, племенитост, љубав, коју си нам несебично даривао.

Соја, Снежана и Љиља са породицама

Николић Миодраг Мића

1956 – 2012.

Увек ћеш остати у нашим срцима.

Ташта Рада, свастика Драгана, пашеног Славко и Ема

Дана 24. јула 2012. године навршило се пет година од смрти мог брата

Здравковић Предрага Миће

адвоката

Његово поштење, скромност и доброта остаће нам у вечном сећању.

Брат Миленце са децом

Дана 31. јула 2012. године навршава се годину дана од када није са нама наша драга

Фанија Фана Банковић

рођена Мета

Са љубављу и поштовањем чуваћемо је од заборава, а 28. јула 2012. године, у 11 сати, посетићемо њен гроб, на Варошком гробљу.

Њени унуци: Димитрије, Никола и Алекса, братанице Ивана и Снежана, синовци Бранко, Цаца и Мира и зет Драган

Прошло је шест година како није са нама наш драги

Пајковић Радомир

професор
2006 – 2012.

С љубављу и поносом чувамо успомену на тебе.

Супруга и ћерке са породицама

Николић Миодраг Мића

1956 – 2012.

Обавештавамо родбину и пријатеље да ћемо дати четрдесетодневни помен нашем вољеном супругу и оцу 27. јула 2012. године, у 11 сати, на Варошком гробљу.

Твоје: Љиља и Марта

Дана 29. јула 2012. године навршавају се три године од смрти нашег драгог

Милоја Миће Петровића

Позивамо рођаке и пријатеље да тог дана, у 13 сати, на гробљу у селу Брестовац, присуствују овом тужном помену.

Ожалошћени: мајка Боса, син Бојан и ћерка Јасмина

Прошло је 25 година како је отишла моја мама

Живановић Зорка

рођена Живковић

Мила моја, не постоји време које ће умањити моју љубав и сећање на тебе.

Твоја ћерка Биба

Дана 28. јула 2012. године, у 11 часова, на гробљу у Јагодини, даваћемо годишњи помен

Радовану Петровићу

1963 – 2011.

С љубављу: ћерка Милица, супруга Тања, брат Милан, сестра Радмила са породицом

Већ шест месеци није са нама наша драга

Јулијана Миловановић

1933 – 2012.

Оставила је неизбрисив траг у нашим животима, памтимо је као дивну, племениту и пожртвовану супругу, мајку, нану и сестру.

Позивамо рођаке и пријатеље да присуствују парастосу, дана 28. јула 2012. године, у 11 сати, на Палилулском гробљу.

Ожалошћени: супруг Никола, ћерке Снежана, син Радивоје, зет Владан, унуци Јелена, Огњен, Владимир и Петар, прауника Сара.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ од 26. јула до 1. августа

Четвртак 26. јул	Петак 27. јул	Субота 28. јул	Недеља 29. јул	Понедељак 30. јул	Уторак 31. јул	Среда 1. август
15.00 Цртани филм 07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Кухињица р. 10.30 Путописи РТК р. 11.00 Аналиа р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Кућица у цвећу р. 13.00 Музички програм 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Раскршћа р. 16.00 Вести 16.05 Аналиа р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Књижевни магазин 18.30 Мобил Е 18.40 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Цркве брвнаре 21.00 Аналиа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Аналиа □ 23.30 Атлас 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.00 Као и други 07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм 10.00 Кухињица р. 10.30 Књижевни магазин р. 11.00 Аналиа р. □ 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу 13.00 Музички програм 14.00 Цркве брвнаре р. 15.00 Цртани филм 15.30 Атлас р. 16.00 Вести 16.05 Аналиа р. □ 17.00 Моја Шумадија 18.00 Fashion Files р. 18.30 Мобил Е 18.40 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Као и други 20.30 Акција 21.00 Аналиа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Аналиа □ 23.30 Илузиониста р. 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	23.00 Прашина времена 08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Тарзан р. 10.00 Кухињица 11.00 Нокаут р. 11.30 Улови трофеј р. 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Кућица у цвећу 13.30 Fashion files 14.00 Shopping avantura 15.00 Документарни програм 16.00 Вести 16.05 Макс Манус 18.00 Као и други р. 18.30 Акција р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Илузиониста 21.00 It's only rock and roll 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Прашина времена 00.00 Вести 01.00 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	12.05 Шумадијски праг 08.45 Најава програма 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Најсмешније животиње р. 10.00 Биографије познатих 11.00 Кућица у цвећу 11.30 Лек из природе 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг 13.00 Агро дневник 14.00 17 знакова пралећа □ 16.00 Вести 16.05 С.П.Л. □ 18.00 Нокаут 18.30 Улови трофеј 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Најсмешније животиње 21.00 Концерт 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Слободна зона □ 00.00 Вести 01.00 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	19.00 Хроника 1 07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Кућица у цвећу р. 11.00 Аналиа р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Музички програм 14.00 Шопинг авантура р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Аналиа р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Све о животињама 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Extreme & Avanture 21.00 Аналиа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Аналиа □ 23.30 Нокаут р. 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	20.30 Суграђани 07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Све о животињама р. 11.00 Аналиа р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Музички програм 14.00 Extreme & Avanture р. 15.00 Цртани филм 15.30 G.E.T. Report 16.00 Вести 16.05 Аналиа р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Ноге на путу 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Саманта Браун-Путописи 20.30 Суграђани 21.00 Аналиа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Аналиа □ 23.30 Документарни програм 00.00 Вести 00.30 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	07.00 Јутарњи програм 09.00 Вести 09.05 Музички програм р. 10.00 Кухињица р. 10.30 Ноге на путу р. 11.00 Аналиа р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Култура р. 13.00 Музички програм 14.00 Саманта Браун-Путописи 14.30 Суграђани р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Супертехнолгија р. 16.00 Вести 16.05 Аналиа р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путописи РТК 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Комунални сервис 21.00 Аналиа □ 22.00 Хроника 2 22.30 Аналиа □ 23.30 Скривена камера 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Lola“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 10.15

„Inspektor Mors“ (Kriminalistička serija) premijera radnim danima u 16.15

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

СКАНДИНАВКА

139	КОЈЕ СЕ НАЛАЗИ ИЗА СЕДМОГ	ПОЧЕТАК ТРКЕ	ВАТЕРПОЛИСТА СА СЛИКЕ	ЕНЕРГИЈА	ТЕРЕНИ, ЗЕМЉИШТА	УКРАСНО ЦВЕТЕ (МН.)	ИНДИЈУМ	ОНАЈ КОЈИ КИБИЦУЈЕ
ИЗВРШИ-ЛАЦ ОСВЕТЕ								
СПОЉНО ТРГОВИН. АРБИТРАЖА (СКР.)				ИМЕ МУЗ. КРАВИЦА				
НЕДОВО-ЉАН, СЛАБ							БЕЛГИЈА	БРДОГРА-ДИЛИШТА
ВРСТА ПТИЦЕ ГРАЉИ-ВИЦЕ					РАНИЈИ НОВАЦ ЕУ			МЕСТО КОД ПРИЈЕДОРА
	СТАНОВНИК ТУЛОНА							
	ДИПЛОМАТ-СКО ТЕЛО							
КАРАТ		ДРУШТ-ВЕНА ИГРА ПРИСТА-ЛИЦЕ ДЕ ГОЛА						
ОДЕЛО, ГАРДЕРОБА						ТРЕМОЛО		ТЕШКО ОБОЉЕЊЕ ОКА (МН.)
ПОТВРДЕ О ПРЕЗЕ-ТОЈ РОБИ								ПРЕДАК (ЛАТ.)
	ПЕЧ У КОЈОЈ СЕ ПЕЧЕ ГИПС							
	СВИРАЧ НА ГУСЛАМА							
ПЛАНИНА КОД КРАЉЕВА				ВРСТА ЦВЕТА				СЛИКАР ТИВАДАР
ОНО ШТО СЕ УЛИВА							ТОНА	НЕОДРЕ-ЂЕНО КОЈИ
СИТАЊ НОВАЦ, СИТНИНА					ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА			КРАТКЕ ЈАПАНСКЕ ПЕСМЕ
ЛЕСОТО			ГЛУМАЦ ПОЛ					
			ИСТА СЛОВА					
"КРАЉИЦА СПОРТОВА"								
НЕМАЧКИ ПЕСНИК РАЈНЕР МАРИЈА								ИВАН ТАСОВАЦ

ЛЕТЊА ОСМОСМЕРКА

Идемо на летовање. Пронађите све појмове из пописа, а преостала слова дају коначно решење осмосмерке.

- БЕРМУДЕ
- ИГРАЧКЕ
- КАМЕРА
- КАПА
- КАРТЕ
- КРЕМА
- КУПАБИ
- КОСТИМ
- ЛОПТА
- МАЈИЦА
- НАОЧАРЕ
- ПАНТАЛОНЕ
- ПАСОШ
- ПАСТА ЗА ЗУБЕ
- ПЕШКИР
- ПИЦАМА
- САТ
- СЛАТКИШИ
- СТРИПОВИ
- СУНЦОБРАН
- ТОРБА
- ЧАМАЦ
- ЧЕТКА ЗА КОСУ
- ШАМПОН
- ШОРТС

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							

ВОДОРАВНО: 1. Врста крокодила (мн.) (0), 2. Годишња отплата дуга (0), 3. Опрезно (0), 4. Иранска новинска агенција - Име глумице Маргрет (1), 5. Корисник стана (1), 6. Литар (озн.) - Калуђер (1), 7. Мера за течности (мн.) - Електрон (цкр.) (1), 8. Инду-стријска област у Немачкој - Северни јелен, соб (1), 9. Стручњак за арапску културу и књижевност (0), 10. Алатка за бушење (1), 11. Наредба власти - Лична заменица (1).
УСПРАВНО: 1. Пушка на каписле - Предлог: унутра (1), 2. Прастановник Потисја - Град у Русији (1), 3. Река у Србији (0), 4. Црногорски писац, Марко - Хитар (1), 5. Коњи у епским песмама - Врста органског споја (2), 6. Неверна особа, издајник - Главни град Норвешке (1), 7. Град у Енгле-ској - Ранији холивудски глумац, Чарлтон (1).

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи						НИВО ТЕЖИНЕ: средњи							
	3			1	5		7	8			5		
9				7		3	6	4					
4	5			9	6			2	1				
	4	3											
				1	4								8
				1	3		7	6					
3				2				1	5				
				7				6	9				
	6								7				
	7	8				4							

МЕДИЦИНСКИ АНАГРАМ

Чувај срце...

ДРАГИ МАРКО

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: изрећи се, случајно, пама, аиз, итана, ми, та, куман, анталат, наи, илес, и, музиље, клокан, н, атомист, абер, кум, дијалози, уј, кабир, лар, дате, ализарин.
БЕЛА УКРШТЕНИЦА: бром, дислокације, ио, аб, стојадинов, а, скаска, статива, транспорт, ама, ап, лучано павароти, о, о, умотавати, одар, н, вапити, ентрата, царицин, лари, оц, д, таса, агаве, сни, иги, ато, ени, овој, мо, ацидиметар, на. **ОСМОСМЕРКА:** препелица.

ВАТЕРПОЛО

Ређају се
победе
- и Гоч Ђао

ВИКЕНД за нама донео је ватерполистима Радничког потпуну радост. У два меча извојевали су две победе, а посебну тежину има она суботња, на затвореном базену СЦ "Парк", када је савладана до тада непоразена екипа Го-ча из Врњачке Бање са 10:7 (3:0, 2:2, 4:3, 1:2).

Испоставило се да је одлучујућу предност наш тим стекао већ у првој четвртини, када је Мирослав Ранђић три пута затресао мрежу гостију. А да се она одржи и у преостала 24 минута игре, умногоме је кумовао голман "црвених" Мирко Козарски, чије су одбране у преломним моментима, чини се, одредиле победника овог дуела.

У дуелу са последнепласираним Томаком у Трстенику, дан касније, Раднички није имао никаквих проблема. Славио је више него убедљиво - 25:9 (9:2, 7:1, 4:2, 5:4), мада су му у постави недостајала двојица најбољих играча, Мирослав Ранђић и Немања Убовић. Куриозитет овог сусрета био је погодак нашег голмана Мирка Козарског преко целог терена.

Сада следи други круг такмичења у лиги, који Раднички започиње суботњим гостовањем у Параћину, тиму који је на старту првенства, у првом званичном по нас, сада већ историском мечу савладан у Крагујевцу са 15:10. Сутрадан на мегдан нашем саставу стиже нејаки ГВПК Лесковац, који је код куће поражен са убедљивих 20:3.

Стигло озбиљно
појачање

КАКО би било што реалније испуњење амбиција ватерполиста Радничког, да се до године такмиче у рангу више, Првој лиги, клуб се потрудио да у своје редове доведе озбиљно појачање.

У питању је Нишлија Миодраг Станковић, некада играч београдског Партизана, који је међу "црвене" стигао из грчког ПАОК-а.

В. У. К.

ПЛИВАЊЕ

Ксенији
медаље са
пионирског

ЧЛАНИЦА Пливачког клуба Радничког Ксенија Јовановић, успела је да са дводневног Летњег државног првенства за пионире, одржаном за викенд у Крушевцу, донесе три медаље. Сребрну и две бронзане.

А свега пет стотинки недостајало је да Ксенија у трци 100 метара делфин заузме највише постоље и окити се најсјајнијим одличјем. Ипак, за толико је такмичарка Војводине Вања Муртин била боља од ње. У надметању леђним стилем, Јовановићева је два пута на циљ стигла као трећепласирана, на 100 и 200 метара.

В. У. К.

Разговарао Милутин Марковић

ИНТЕРВЈУ: МАРКО ПАВЛОВИЋ

Спорт пре свега

Екстремни спортовима се углавном баве адреналински зависници. Када човек уради нешто овако храбро, победи страх, или самог себе, има осећај великог задовољства - каже оснивач Клуба екстремних спортова Крагујевац

Изазов, хир, потреба за привлачењем пажње, вишак адреналина, одувек су код појединаца били присутни у већој мери него обично, па су тражили начина да задовоље такве своје потребе. Кроз историју изнађени су разни начини, по правилу врло опасни по здравље и живот. Временом се све то полако уоквирило у групу спортова коју зовемо екстремни. Скокови у воду са различитих места, мостова, стена, направљених конструкција, одавно су познати као један од најатрактивнијих.

Зачеци се везују за Мостар и тамошњи чувени, сада обновљени мост, од пре 450 година. Одмах када је направљен, постоје записи Евлије Челебије, привукао је пажњу тамошњих младих, па су почели да се огледају скоковима у Дрину. Временом се „зараза“ ширила, модернизовала, усавршавала, па се дошло до данашњих најбољих скакача „Ред бул“ светске серије.

Постоје две врсте скокова, олимпијски, скаче се у базен и висински. Најзаступљенији су у Јужној Америци, скаче се са високих литица, ту им је практично

светско порекло. Као и свака вештина и ова се развија, па најбољи изводе чак по седам ротација са висина од 25 до 27 метара.

На нашим просторима не постоје услови за бављење овим спортом, јер постоји само један торањ са кога може да се скаче 12 месеци, тај је на Ташмајдану, па се бавимо мање развијеним, традиционалним скоковима. То су углавном мостови по Србији, Босни и Херцеговини, Црној Гори и Словенији, а скачемо по две серије. У

првој су обавезни прелом или лапта, а у другој се иде на салто скокове, који су много атрактивнији и тежи.

Када и како се наш град укључио у овај спорт?

Ми смо Шумадинци, нисмо баш чувени по спортовима на води, па и немамо некакву историју. Клуб екстремних спортова Крагујевац основали смо 2006. године и такмичимо се на свим скакаоницама у земљама бивше СФРЈ.

Основали смо га бициклиста Владимир Потрић и ја са намером да окупимо и ујединимо такмичаре из неколико мањих екстремних спортова. У причу су ушли маунтин бајкери, триатлонци и скакачи, а активности у прво наведеном су замрзнуте јер када се такмичимо, радимо то под именом

Бицикличког клуба Раднички са којим имамо изузетну сарадњу. У триатлону имамо одличне резултате, најтежа варијанта је Ајронмен, деонице су 3.800 метара пливања, 180 километара вође бициклом и на крају маратонска трка.

Уз то сарађујемо са Голбал клубом Јуниор, у питању је клуб спортиста са хендикепом, и пратимо све њихове акције.

Какав је спортски профил једног скакача и како изгледају сами скокови?

Сваки спорт у основи има један од базних, за висинске скокове то је гимнастика. Најбољи скакачи су изашли из тог миљеа.

Постоје различите позиције: пригиб, испружена и згрчена позиција. Што више ротација се ра-

НА НАШИМ БАЗЕНИМА ОТВОРЕНО
ОВОГОДИШЊЕ ТАКМИЧЕЊЕ ЗА КУП
СРБИЈЕ У ВИСИНСКИМ СКОКОВИМА

Борко најбољи

ВЕЋ традиционалну спортску манифестацију, седми пут по реду, скокове са торања, Крагујевчани су по први пут у свом граду могли да прате на Градским базенима. „Стари“ домаћин, језеро у Шумарицама, ове године остало је без гостију због екстремно ниског водостаја, а како се чини, базен за скокове дубок четири и по метра, убедљиво је боља варијанта, ако ни због чега другог, оно због сигурности такмичара. Торањ је прави, зидан, сигуран, не „склепан“ који се љуља.

Скокове је пријавило 27 такмичара, највише из Србије, али и гости из Црне Горе, Босне и Херцеговине и Словеније. Прва серија, у којој се обавезно скачу „ласта“ и „прелом“, дала је десеторицу најбољих за другу, одлучујућу, са атрактивним салто скоковима. Како се и очекивало, укупни победник је Ужичанин Борко Миладиновић, који се „претплатио“ на Крагујевац, јер трећи пут узастопно носи пехар намењен најбољем. Његов скок имао је највећи коефицијент, изгледао је сјајно, па је заслужено одбранио титулу. Други је био Словенац Јан Вончина, а част Крагујевчана одбранио је Марко Павловић освајањем трећег места. У првих десет пласирали су се и домаћи такмичари Горан Бојић, Марјан Милановић и Младен Цветковић.

На крају, ван такмичарског програма, учесници су пружили публици прилику да се забави гледајући скокове по слободном избору.

М. М.

ди тело је згрченије да би дало могућности за окрете по уздужној и попречној оси. Оцењује се прилазак и став на торњу, затим одраз, који мора бити енергичан и искључиво у вис, сам лет и улазак у воду. Лет мора бити сигуран и смирен, а улазак у воду са што мање прскања. Сваки скок има свој коефицијент који се повећава по тежини. Битни су начин уласка у скок, број салто и број вијак ротација. Скакачи комбинују како им одговара.

Обавезни уласци у воду у професионалним висинским скоковима су на ноге, зато што се скаче са преко 25 метара. Приликом сусрета са нама, нарочито у Мостару, они нам се чуде јер ми скачемо на главу.

Колико је у скоковима присутна опасност по здравље?

- Као и у сваком екстремном спорту и овде постоји доза ризика, али то никако није велики проценат. Нико не скаче неприпремљен и ако не зна шта ради. Сваки скок се увежбава са ивице базена, најпре полазак, па све остале варијанте. Када тренер процени да може, пење се на најнижу степену торња, па тако sukcesивно до великих висина, уз много, много понављања. Тада буквално нема ризика. Ситне грешке могу да доведу до повреда, али оне су сведене на најмању меру.

Нисам се бавио статистиком,

али сигуран сам да процентуално више повреда има у фудбалу.

Одакле се све скаче?

- Скаче се углавном у природном окружењу, са мостова, стена, литица, јер такмичења имају наглашену туристичку конотацију, па та особина и одређује место одржавања. Битно је то да сви воле да погледају овај спорт, макар се не разумели у правила, јер се диве храбрости тих људи.

Како немамо море, скачемо у Лединачко језеро, Дунав, Неретву, Бетину, Тару, Дрину, Драву... Крагујевац нема ни море ни реку, па се такмичимо на језеру у Шумарицама, а сада по први пут на базенима.

Има ли екстрема у екстрему?

- Постоје људи који по цену живота желе да уђу у Гинисову књигу рекорда, па скачу са 50-55 метара. Светски рекорд је, мислим, 55 метара и човек је остао жив. То се уопште не третира као спорт, већ као покушај индивидуалца који, по мени, није безбедан а ни превише паметан. Такви људи не могу ни да тренирају ни да се такмиче на тим висинама, дакле то је покушај човека који је довољно луд да то уради. То никако није спорт.

Прави спортисти такмиче се на светском првенству, одржава се у швајцарском Локарну сваке године и скаче се са 20 метара, и Ред

бул серији. На нашим такмичењима се скаче са око 15 метара.

Колико се људи у Крагујевцу бави висинским скоковима и какав је профил личности ових спортиста уопште?

- Бавио сам се на факултету, али и као тренер профилем личности екстремних спортиста и наишао на врло чудне и неочекиване особине. У скоковима имате разноврне темпераменте. Имате наглашено агресивне, али и „питоме“ и мирне људе. Услови нису примарна одредница, јер тренутно у окружењу немамо нити једног такмичара са мора, углавном су то „континенталци“. По мени то су махом људи који су адреналински зависници. Свако пре скока има трему, то је неизбежно, али ако те адреналин „дрма“, нема узмицања. Када се одговори изазову, победи се страх, човек се осећа сјајно.

У Крагујевцу се тренутно нас четворица бавимо висинском скоковима. Појави се на скаконицама неко ко није члан клуба, али организовано то је тај број.

Шта планирате за будућност?

- Покушаћемо да мало анимирамо омладину за олимпијске скокове. Први корак је организовање припрема кадетске репрезентације од 20. до 30. августа, где ће наша деца моћи организовано да тренирају и уче од савезних тренера.

Ми ћемо, као тренери, да се едукујемо током зиме, како бисмо се осамосталили. Тај гимнастички део, база, није проблем, има где да се ради. Недостаје торањ, па би девет месеци требало да се једном недељно одлази у Београд. Ипак, нећемо се предати, даћемо Крагујевчанима могућност да се опробају у још једном у плејади спортова.

ВИСИНСКИ СКОКОВИ, ФУЛ ЛЕТЊИ СПОРТСКИ ДОЖИВЉАЈ

Нови Борков тријумф, Марко сад други

ОДМАХ после крагујевачког самита најбољих скакача у воду са ових простора, у недељу је у Ужичу одржано друго коло Купа Србије за 2012. годину. Скакало се, по традицији, са железничког моста у Ђетињу, а домаћи скакач Борко Миладиновић још једном је показао да му ове сезоне нема премоца у окружењу.

Степеницу више него у свом граду попео се Марко Павловић, па се тако учврстио на другом месту пред последње коло, које се петог августа одржава у Пријепљу. У другу серију, дакле десет најбољих, од Крагујевчана овога пута пласирао се још само Марјан Милановић, освојивши седму позицију.

М. М.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКА

Мотори се пале у среду

ВРЕМЕ за одмор је прошло, сезона у којој је освојено друго место у лиги и полуфинале плеј офа архивирана је, па се погледи окрећу ка јесени и старту новог шампионата Србије. По већ устаљеном обичају припреме крећу 1. августа, а прве три или четири недеље екипа предвођена тренерским двојцем Дејан Матић-Предраг Срећковић радиће на крагујевачким спортским теренима. Новост је да ће од првог дана припрема са екипом у августу бити некадашњи играч ове екипе Владимир Чедић, који је ван Крагујевца био две године. Једну је провео у Пољској, другу у Будванској ривијери, па очекује инострани ангажман, али ако се договори са управом клуба, може се догодити повратак на место на коме је постигао највеће успехе у каријери. С друге стране, још увек се очекује одговор коректора Немање Божића о понуди да наредну сезону проведе у Крагујевцу.

После почетног периода план је да се оде у околину Марибора, где се екипа припрема већ две године, а на програму би било и неколико припремних утакмица. Последњих дана септембра одржаће се традиционални Меморијални турнир „Александар Гавриловић“, а гости би требало да буду екипе из земље и иностранства.

М. М.

ЖОК РАДНИЧКИ

Како момци, тако и девојке

ИСТОГА дана када са припремама за нову сезону крене мушки погон, окупиле се и девојке Радничког. Прошле године оствариле су

солидан пласман у Првој лиги Србије освајањем четвртог места, па се надају да ће ове имати макар исти успех.

За разлику од момака, играчице неће на припреме ван Крагујевца. Услови у нашем граду, тартан стаза, теретане, паркови и хале су сасвим задовољавајући, тако да се излазак из града очекује само у другом делу, када на ред дође иг-

рање припремних утакмица.

Кадровска ситуација још није са сигурношћу заокружена, јер клуб преговара са Слађаном Вујић, прошле године играчицом новосадске Војводине. Игра на месту примача, па би својим искуством умногоме могла саставу који воде Мирко Ристовић и Милован Турнић.

М. М.

БИЧ ВОЛЕЈ

Нема им равних

ТРЕЋУ узастопну победу у трећем колу државног првенства „ВИБ бич волеј лиге 2012.“ освојила је техничар Радничког А-

лександра Фрајтовић у пару са Новосађанком Исидором Егић. Турнир је одигран у Кањижи, а у финалу биле су боље од Драгане Крстовић и Милице Ивановић, по сетовима 21:10 и 21:9.

На табели овај пар води убедљиво са 120 бодова, 87 испред противница из последњег финала. Четврто коло лиге игра се за две недеље у Бачу.

М. М.

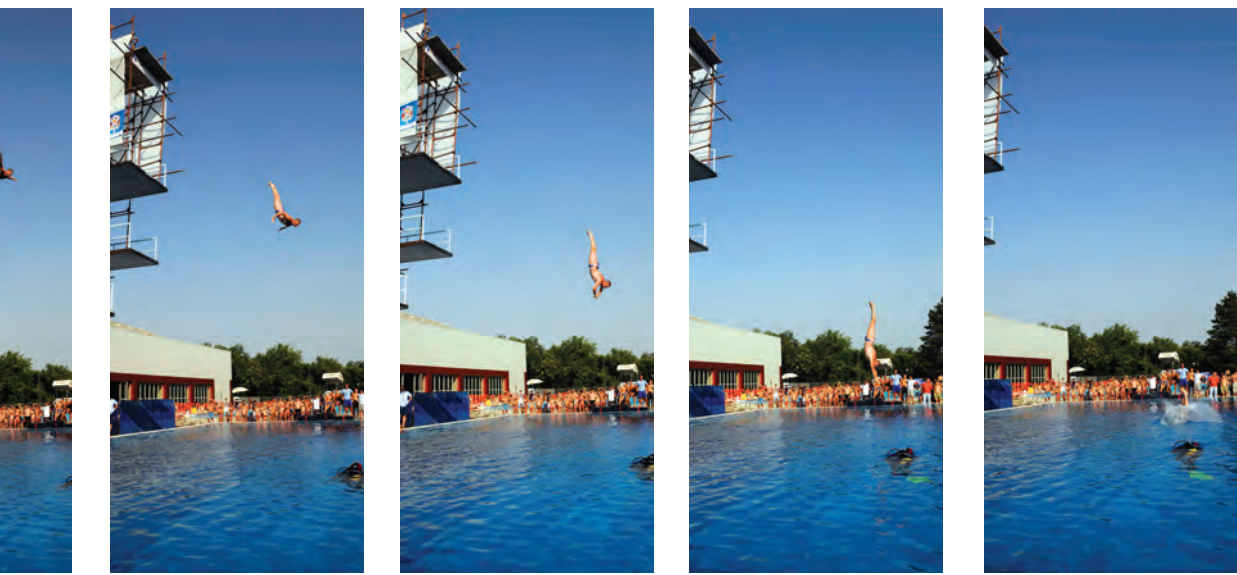
ТРИАТЛОН

Пауза, па за Сивац

ПРОТЕКЛЕ две седмице Страхињи Тракићу, такмичару Клуба екстремних спортова Крагујевац, донеле су паузу у такмичењу. Време је искоришћено за краће припреме са репрезентацијом у Караташу, као и за самосталне тренинге.

Први августовски испит требало би да буде у недељу у Сивцу, када је на програму такмичења Триатлонске уније Србије државно првенство у олимпијском триатлону за сениоре. Деонице које такмичари имају пред собом 1.500 метара пливања, 40 километара вожње бициклом и 10 трчања.

М. М.

КОШАРКА

КК РАДНИЧКИ ЈУРИ АТРАКТИВНА ПОЈАЧАЊА

Почело је, почело

ПОСЛЕ дугог времена ћутања, најзад су се, барем што се промена у кадровском саставу тиче, огласили челници крагујевачког јадранског лигаша. Прва ластва, како је и најављивано, јесте Стефан Јовић, до сада играч краљевачке Слуге. Ради се о играчу на месту плејмејкера, али и бека шутера. Висок је 190 сантиметара, има 23 године, а уговор са Радничким потписао је на три године. У протеклој сезони био је кандидат за универзитетску селекцију Србије, али због повреда руке и стопала није одиграо целу сезону.

ТЕК КРЕЉУ МУТИНЕ МУКЕ

Оно што је за сада сигурно је да у клубу више није Бобан Марјановић. Његов пролећни ангажман у

екипи Радничког читом није задовољно руководство и клубу, па му наставак сарадње није понуђен. Високи центар ће каријеру у наредној сезони наставити у београдској Мега Визури.

Раме уз раме са Партизаном и Црвеном звездом, барем декларативно, наш клуб се укључио у „лов“ на много звучнија имена. Предстојећа сезона биће далеко захтевнија од протекле три, јер се смањило број места која воде у Европу. У клубу раде на припреми услова за стварање респектабилног састава који ће бити у стању да одговори на захтеве и жеље средине. Тако је председник Иван Грујин објавио да је Раднички заинтересован за бившег репрезентативца Југославије и Србије Игора Ракочевића, који је на мети и Црвене звезде. Поред тога, клубу је интересантан и тамнопути амерички центар Елтон Браун, прошле године играч турског Трабзонспора, а за кога се интересује и Партизан.

М. М.

СЛЕДИ ПРВА ПРОЗИВКА

Старт у понедељак

ЗАГРЕВАЊЕ почиње у понедељак. Напорна сезона 2011/12. је прошла, пред нама је нова, у којој кошаркаше Радничког очекују нови изазови.

Прву прозивку Мирослав Николић обавиће у понедељак, 30. овог месеца. Имена играча са којима се преговара, било да су они играли прошле године у Радничком или треба да дођу као појачања, за сада се крију дебелим велом тајне, како у клубу кажу због конкуренције, али и међусобних односа међу играчима. Тако ће август бити резервисан за пробе и провере аквизиција интересантних тренера, међу којима су неколицина младих и перспективних Крагујевчана.

Како за сада ствари стоје, екипа неће одлазити из Крагујевца, већ ће целокупне припреме обавити на постојећим капацитетима. До почетка првенства, у септембру, када би требало да се састав искристализује, прећи ће се на уигравање кроз утакмице. По плану, одиграће се 10 до 15 мечева, а уколико то буде било сврсисходно, отићи ће се на пар турнира.

М. М.

БИЦИКЛИЗАМ

Ђурђић поново шампион

ПО седми пут узастопно репрезентативац крагујевачког Радничког у планинском бициклизму, Бојан Ђурђић, освојио је титулу првака Србије у категорији елита. Овога пута на првенству државе одржаном на Старој планини.

Како је три титуле има и из конкуренције возача млађих од 23 године, ово му дође 10. пехар.

Наш тим помогао се и још две сребрне медаље, и то у екипном поретку кадета и млађих кадета.

За мостар

ТАНДЕМ бициклистички маратон Крагујевац-Мостар, већ деветогодишња спортска манифестација бициклиста оштећеног вида, отпочела је јуче. Уобичајено, полазак је био у центру нашег града, од Трга код крста, а планирано је да се у Мостар стигне пет дана касније.

Ове године из Крагујевца је ка Мостару кренуо само један тандем бициклистичке посаде, док су на соло бициклиста пошла четворица бициклиста. Предвиђено је да се возе четири етапе у дужини од 100 до 120 километара: Крагујевац-Ужице, Ужице-Вишеград, Вишеград-Сарајево и Сарајево-Вишеград.

Покровитељи ове манифестације су градови Крагујевац и Мостар, амбасада БиХ и градови кроз које бициклисти пролазе - Ужице, Вишеград и Сарајево.

В. У. К.

АТЛЕТИКА

Дарко други у Пазару

ПРЕКИНУВШИ припреме на Копаонику за наступ на Олимпијским играма, крагујевачки атлетичар Дарко Живановић обрео се у Новом Пазару, где је на 13. традиционалној Рамазанској уличној трци заузео друго место.

Живановић је опет поражен од најбољег српског дугопругаша, Мирка Петровића из Ужица, али овога пута тек у самом финишу, за прса.

Прекосутра Живановић стигне са Копаоника, а 6. августа креће за Лондон, где га последњег дана Олимпијских игара очекује наступ у маратону.

В. У. К.

СТРАХИЊА У САД

На усавршавању

ДВАДЕСЕТОГОДИШЊИ плејмејкер Радничког Страхиња Стојачић, већ десетак дана се налази у Санта Барбари (САД), где је на усавршавању у тамошњем кошаркашком кампу.

Као и бројни други полазници, из целог света, и Страхиња је под надзором америчких стручњака. Тренира два пута дневно, пре подне у теретани, а у вечерњим сатима ради се са лоптом.

Његов повратак очекује се 4. августа, када би требало да се прикључи саставу „црвених“.

В. У. К.

ТРЕНИНГ, ПА УТАКМИЦА

Фото: fkradnicki.com

ФУДБАЛ

ДОК ПРИПРЕМЕ “ЦРВЕНИХ” НА ЗЛАТИБОРУ ТЕКУ

Утакмице сваки други дан

ДО јуче су фудбалери Радничког 1923 одиграли три контролне утакмице на Златибору, где се од 16. јула налазе на припремама, а скор је две победе и пораз. У првом сусрету савладан је комшијски Металац из Горњег Милановца са 3:2, да би пораз уследио у дуелу са требињским Леотаром - 0:1, премијерлигашем БиХ, а онда су “црвени” славили над још једним представником БиХ, чланом тамошње Прве лиге, Слободом из Тузле, скор обрнут - 1:0.

Против Милановчана мреже су у првом полувремену мировале (0:0), и поред неколико прилика, да би у наставку, измењени крагујевачки састав (уместо Чанчаревића, Павловића, Ристића, Тинтора, Росића, Мутавцића, Савића, Својића, Спалевића, Поповића и Симовића ушли су: Костић, Комљеновић, С. Петровић, Радосављевић, Милошевић, Косорић, Обровац, Милошковић, Недовић, Ђуричковић и Зорановић), успео преко капитена Жељка Милошевића, коме је сјајно центрирао Ђуричковић, да поведе. Два минута потом предност је увећана. Продор и центаршут Стефана Петровића искористио је нови центарфор, Зорановић. Ипак, ривал је у свега три минута поравнао скор. Најпре је у 75. минуту Седлар са дистанце од двадесет метара смањило на 2:1, а три минута касније Ђуричковић је реализовао конту свога тима. Победу нашем тиму донео је млади Александар Комљеновић,

који је главом поентирао Ђуричковићев ударца из корнера.

Са Леотаром била је слична прича. Опет је Раднички почео са једним (Чанчаревић, Павловић, Радосављевић, Милошевић, Росић, И. Петровић, Мутавцић, Милосављевић, Милошковић, Спалевић, Симовић), а утакмицу завршио са другим тимом (Костић, С. Петровић, Ристић, Тинтор, Косорић, Обровац, Недовић, Ђуричковић, Зорановић, Ђорђевић), и поново се у наставку боље сналазио на терену. Требињци су били бољи у првих 45 минута, постигли и погодак у 8. минуту лепим лобом Филиповића, имали још неколико добрих шанси, док је код нас најизгледнију промашио центарфор Спалевић, а безуспешни су остали и покушаји Милосављевића и Милошковића. Нова постава “црвених” у наставку је озбиљније притисла Леотар, али Зорановић,

Тинтор, Комљеновић, Својић и Ђуричковић нису успели да промене коначан исход.

При одмеравању снага са Тузлацама, шеф струке Крагујевчана није прибегао системе, два полувремена-два различита тима. Шансу су добили само најспремнији (Чанчаревић, Павловић, Ристић, Милошевић, Тинтор, Својић, Мутавцић, Обровац, Милошковић, Спалевић и Симовић, као још и: Радосављевић, Росић, Недовић, Милосављевић, Комљеновић, Ђуричковић). То је донело превагу на нашу страну, доминацију и посед лопте, али из сјајет шанси постигнут је само један гол. Заслуге за то свакако припадају и одличном Слободином голману Дивковићу, међутим да су Својић, Симовић, Обровац и Мутавцић у првом, те Ђуричковић и Милосављевић били прецизнији, не би једини погодак на утакмици био о-

ПОЈАЧАЊА

Још се крика

Ђорђе Ракић, некадашњи играч Радничког, увелико тренира са “црвенима” на Златибору. Он јесте жеља Крагујевчана, али је питање и колико остварива, пошто се Ракић нада повољнијој понуди из иностранства.

У међувремену је у клуб из Шација пристигао и изузетно талентовани Бошко Врашћановић, који је прикључен омладинској школи “црвених”, али се рачуна да би убрзо својим умећем могао да постоји и првом тиму.

нај из 68. минута, када је Тинтор помогао својим нападачима. Уобичајено, високи штопер искористио је једну набачену лопту, овога пута из корнера од стране Ристића.

За данас је предвиђен повратак фудбалера Радничког у Крагујевац, а јуче је, на растанку са Златибором, одиграо и до сада најозбиљнија утакмица, против Динама из Минска, првака Белорусије. Већ за викенд, 28. и 29. јула, следе им нове провере на турниру Борца у Чачку.

В. У. К.